ସ୍ୱଣ୍ଟର ଗାଳୀ

ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ

ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ
୧୯୫୯ — ଶ୍ରୀଭସୁନାଥ

ପ୍ରକାଶକ
ମହାପାତ୍ର ପୁସ୍ତକାଳୟ
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ-୨

ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ସଂରକ୍ଷିତ

ଏକଟଙ୍କା ପଞ୍ଚସ୍ତରି ନୂଆପଇସା — ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧.୭୫

ବିଜ୍ଞପ୍ତି

ଆପଣମାନଙ୍କ ସ୍ନେହ ଓ ସଦିଚ୍ଛା ନେଇ ଆଜିର ଏ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଶୁଭାରମ୍ଭ ହେଲା ।

ଏଠାରେ ଯାବତୀୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ, ପୁରାଣ, ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ଓ ଷ୍ଟେସନାରୀମାନ ମିଳୁଅଛି—

ବେପାରୀମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ କମିଶନ ସହ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ଅର୍ଡର ଦେବା ସମୟେ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଗ୍ରୀମ ପାଇଲେ ଶୀଘ୍ର ଭିଃ ପିଃ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଥାଉ ।

ମହାପାତ୍ର ପୁସ୍ତକାଳୟ
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ-୨

ଉତ୍ସର୍ଗ

ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ବଳରେ ଏହି ଡିଟେକ୍‌ଟିଭ୍ ଉପନ୍ୟାସଟି ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରୁଛି, ମୋର ସେହି ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାୟାଧର ଚରଙ୍କ କରକମଳରେ……

ଲେଖକ

—ବିଜ୍ଞପ୍ତି—

ଏହି ଡିଟେକ୍‌ଟିଭ୍ ଉପନ୍ୟାସର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଚରିତ୍ର କାଳ୍ପନିକ—ଏଥିରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ସହୃଦୟ ପାଠକ ପାଠିକା ଏହି ଘଟଣା ଉପରେ ସନ୍ଧାନ ନିଅନ୍ତି, ତେବେ ତାହା ଲେଖକ ପ୍ରତି ଅପଦସ୍ତ ହେବ । ଲେଖକଙ୍କୁ ସେପରି କେହି ଭୁଲ ନବୁଝନ୍ତୁ ।

ଲେଖକ

— ଏକ —

ରାତ୍ରିର ନିସ୍ତବ୍ଧତାକୁ ଗ୍ରାସ କରି, ଘନ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ କଲିକତା ଅଭିମୁଖରେ ବିଜୁଳି ବେଗରେ ଛୁଟିଥିଲା ମାଡ୍ରାସମେଲ୍— ସତେ ଯେପରି ଗୋଟାଏ ବିରାଟକାୟ ଦୈତ୍ୟ, ତାର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଚକ୍ଷୁ ବିସ୍ଫାରିତ କରି, ଭୀଷଣ ଗର୍ଜନରେ ପୃଥିବୀ କମ୍ପାଇ, ଛୁଟିଥିଲା କେଉଁ ଅଜଣା ଜନବସତିର ସର୍ବନାଶ କରିବା ପାଇଁ । ଢାଲଦଣ୍ଡା କେନାଲର ପୋଲ୍ ପାର ହୋଇ ଗଲାପରେ କ୍ରମେ ଥକ୍‌କାମରା ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ଯେପରି ତାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ରାମ ଦରକାର ।

ମେଲ୍‌ର ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡକ୍ଲାସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ୨।୪ ଜଣ ଭଦ୍ରଲୋକ କଲିକତା ଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ତର ତର ହୋଇ ଉଠିପଡ଼ିଲେ; କିନ୍ତୁ ଉଠିପାରିଲେ ନାହିଁ—ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଉପରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଲଗେଜ୍‌ପତ୍ରଧାରୀ ପୃଥୁଳ ମାରୱାଡ଼ି ଭଦ୍ରଲୋକଟି—କଟକର ବିଶିଷ୍ଟ ବସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସାୟୀ ରାମଲାଲ୍ ବାବୁ । ମେଲର ସେହି କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ କମ୍ପାର୍ଟ-

ମେଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ଭିତରପଟୁ ବନ୍ଦଥିଲା । ତେଣୁ ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ ରାମଲାଲ୍ ବାବୁ ଜଣ୍ଟ କୋଠରୀରେ ଉଠିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ, ମାତ୍ର ବହୁଳ ଜନସମାଗମ ହେତୁ ନିଜର ଲଗେଜ ସହ, ଉଠିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅଦୂରରେ କୁଲିଟିଏ ଏସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ନୀରବରେ ରହି ଦେଖୁଥିଲା । ରାମଲାଲ ବାବୁଙ୍କର ଜଣ୍ଟ କୋଠରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିପାରି, ପଚାରିଲା "ବାବୁ, କୁଲି ।"

ହଁ, ହଁ, ଶୀଘ୍ର ଉଠା । ଆଜି ଏପରି ଭିଡ଼ ହେବାର କାରଣ କଅଣ ?

ନା ଆଜ୍ଞା, ମେଲ୍‌ଗାଡ଼ି ସବୁଦିନେ ଏହିପରି ଭିଡ଼ ହୋଇଥାଏ । କୁଲିଟି ତରତରରେ ସମସ୍ତ ଲଗେଜ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦେଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ଜନସମାଗମ ହେତୁ କୋଠରୀଟି ଭୀଷଣ ଭିଡ଼ ହୋଇଥିଲା । ରାମଲାଲ୍ ବାବୁ ତାଙ୍କର ସ୍ଥୂଳ ଶରୀରକୁ ଆରାମରେ ରଖିବାକୁ ସ୍ଥାନ ଖୋଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଜଣ୍ଟ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରେ ଠିଆ ହୋଇ ଯାତ୍ରା କରିବାର ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କଲେ । ଆଜ୍ଞା···ପଇସା······

ଲମ୍ବା କାମିଜତଳେ ପିନ୍ଧିଥିବା ଫତେଇ ପକେଟ୍‌ରେ ହାତ ପୂରାଇ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ ରାମଲାଲ୍ ବାବୁ । କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରେ ଉପବିଷ୍ଟ ଯାତ୍ରୀମାନେ ବ୍ୟଗ୍ରତା ସହକାରେ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ତାଙ୍କର ଆଡ଼କୁ । ଘଟନା କ'ଣ ଜାଣିବାକୁ ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ରାମଲାଲ୍ ବାବୁ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ପକେଟକୁ ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଲଗେଜ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଇତଃସ୍ତତ କରି ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅବଶେଷରେ ନିଜର ହଜିଇଥିବା ଅର୍ଥ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର କୌଣସି ଆଶା ନ ଦେଖି, ସେ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମୁଖମଣ୍ଡଳ

ତାଙ୍କର ଶ୍ୱେତବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ମଧ୍ୟରେ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଗଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ତାଙ୍କ ଶରୀରରୁ ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା-ଭଳି ତାଙ୍କୁ ଜଣାପଡ଼ୁଥିଲା ।

ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଉପରେ ଜଣେ ହାବିଲଦାର ନଜର ଉକୁଟିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । ପାଟିତୁଣ୍ଡ ଶୁଣି ଘଟଣା କ'ଣ ଜାଣିବାକୁ ସେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଠେଲା ପେଲା କରି କୌଣସି ମତେ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି "କ'ଣ ହୋଇଛି" ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ହାବିଲଦାରଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ ଜଣେ ସାହେବୀ ପୋଷାକଧାରୀ ତରୁଣ ଯୁବକ ବୁଲକଦମ୍ ଆଗକୁ ଆସି ଉତ୍ତର ଦେବା ଛଳରେ କହିଲେ, "ଏ ମହାଶୟଙ୍କର ଟଙ୍କା ହଜିଗଲା ।"

......କେତେ ଟଙ୍କା ?

ଯୁବକ ଉପହାସ କରି କହିଲେ, ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୋ ଅପେକ୍ଷା ତାଙ୍କଠାରୁ ବିଶଦ୍ ଭାବରେ ବୁଝିପାରିବେ ।"

ପୋଲିସ ଲୋକଟିକୁ ଦେଖି ରମଲାଲ ବାବୁଙ୍କର ଚୈତନ୍ୟ ଫେରି ଆସିଲା । ସେ ମନରେ ଆଶା ପୋଷଣ କଲେ; ହୁଏତ ପୋଲିସର ସାହାଯ୍ୟରେ, ହଜିଥିବା ଅର୍ଥ ପୁନର୍ବାର ଲାଭ କରିବେ । ସେ ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ ଠିଆ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ—

ହାବିଲଦାର ବାବୁ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, "କେତେ ଟଙ୍କା......

ରମଲାଲବାବୁ ଥର ଥର ଗଳାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ପ-ଚ୍ଚ-ଶ-ହ-ଜା-ର ।"

ଅଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇ ଏସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲେ ଶେଖର ବାବୁ । ହଠାତ୍ ସେ ୱାଚକୁ ଚାହିଁ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ମେଲ୍ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଆଉ ମୋଟେ ପାଞ୍ଚମିନିଟ ବାକି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ

ଗାର୍ଡସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଧାଇଁଲେ । ଗାର୍ଡ଼ସାହେବ କି'ଣ ଗୋଟାଏ ଦସ୍ତଖତ କରୁଥାନ୍ତି । ଶେଖର ବାବୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଗାର୍ଡ଼ସାହେବଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅବଗତ କରାଇ ଆଉ କିଛି ସମୟ ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଗାର୍ଡ଼ସାହେବ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ, ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଚଞ୍ଚଳ ପଦ କ୍ଷେପରେ G.R.P. ଥାନା ଅଭିମୁଖରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଶରତବାବୁ ଥାନାର ଅଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ନିଜ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ ଗାଢ଼ନିଦ୍ରା ମଗ୍ନଥିଲେ । ଶରତ୍‌ବାବୁଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ମନେକରି ଶେଖରବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଥାନାକୁ ଆଣିବାକୁ ତାଙ୍କ କୋଠରୀ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ନିଦ୍ରା ଭଗ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ବାରମ୍ବାର କରାଘାତ କଲେ । ଶରତବାବୁ ତନ୍ଦ୍ରାବିଜଡ଼ିତ ନୟନକୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉନ୍ମୀଳିତ କରି ପଚାରିଲେ କିଏ ?—

ଶେଖର ବାବୁ କହିଲେ, "ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଆସନ୍ତୁ —"

ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣିପାରି ଶରତ ବାବୁଙ୍କର ନିଦ୍ରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଗଲା, ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରି ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରକୃତ ଘଟଣାର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷାରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ।

ଶେଖରବାବୁ କହିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଡାଉନ୍ ମେଲ୍‌ର ଗୋଟାଏ ସେକେଣ୍ଡ କ୍ଲାସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଧରଣର ଗୋଟାଏ ପିକ୍‌ପକେଟ୍ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଆପଣ ମୋ କଥାନୁଯାୟୀ ଶୀଘ୍ର ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତୁ । ବିଶେଷ ବିବରଣ ପରେ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଶରତ୍‌ବାବୁ ତରତରରେ ତାଙ୍କର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର କ୍ଷମତା ଶିଖାଇ ଦେଇଥିବା ସରକାରୀ ପ୍ରଦତ୍ତ କସ୍ ବେଲ୍‌ଟଟିକୁ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଏକାବେଳକେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ଶେଖରବାବୁ କହିଲେ, "ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରି ଯାଇଥିବା କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ଉକ୍ତ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଏତିକି ଲେଖି ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ସେ ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳାନ୍ତୁ । ଏତିକି ମାତ୍ର ଶୁଣି ଶରତ ବାବୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ ଉପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ରାମଲାଲ୍ ବାବୁଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ ଆପଣ ଏହି ଟ୍ରେନରେ କଲିକତା ଯିବେକି ?

ରାମଲାଲ୍ ବାବୁ ନିସ୍ତେଜ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ନା, ଆଉ ଯିବାର ଦରକାର ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ଧନ ଦସ୍ୟୁ ହସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରି, ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ କଲିକତା ଯାଇ ଲାଭ କଣ ? ଗଲେ କୌଣସି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ ।" ଶରତ୍ ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଲଗେଜ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଓହ୍ଲାଇ ଦେବାକୁ କହିଲେ । G.R.P. ଥାନା ମଧ୍ୟରେ ରାମ୍‌ଲାଲ୍ ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ଷ୍ଟେଟ୍‌ମେଣ୍ଟ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ପଚାରିଲେ, 'ଆପଣଙ୍କର ଟଙ୍କା କେଉଁ ପକେଟରେ ଥିଲା ? ରାମଲାଲ୍ ବାବୁ ତାଙ୍କର କାମିଜ୍ ତଳୁ ଫତେଇଟି ବାହାର କରି ଦେଖାଇଲେ । ଅନ୍ୟ କେତେକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବା ସମୟରେ ମେଲ୍ ଭୀଷଣ ଗର୍ଜ୍ଜନ କରି କାହିଁ କେତେ ଦୂରକୁ ତା'ର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।

ମେଲ୍ ଛାଡ଼ିବାର ସୂଚନାପାଇଁ ଶେଖର ବାବୁ ତର ତରରେ ଗୋଟାଏ ଥାର୍ଡ଼୍ କ୍ଲାସ୍ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟକୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସେ ନିଜର ପୋଷାକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଦେଇଥିଲେ । ନିଜକୁ ଏପରି ପୋଷାକରେ ସଜ୍ଜିତ କରି ଦେଇଥିଲେ ଯେ,

ଯେକୌଣସି ପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତିର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାର ଉପାୟ ନ ଥିଲା । ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଜନବହୁଳ ଥିଲା । ସେ କୌଣସି ମତେ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଥାନାଭାବରୁ ତାଙ୍କୁ ସେହିପରି ଭାବରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଶେଖରବାବୁ ସେହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ କେତେ କଣ ଆକାଶ ପାତାଳ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ନାନା ପ୍ରକାରର ପ୍ରଶ୍ନ ତାଙ୍କ ମନରେ ଉଙ୍କିମାରି ତାଙ୍କୁ ବିବ୍ରତ କରି ପକାଇଲା । କିଏ ସେହି ଚତୁର ପିକ୍ ପକେଟ୍ ? କିପରି ଭାବରେ, କେଉଁ ସମୟରେ ଓ କେଉଁଠାରେ ରାମଲାଲ ବାବୁଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ଅପହରଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଥିଲା ।

ଶେଖର ବାବୁ ପୁଣି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ରାମଲାଲ ବାବୁ କମ୍ପାର୍ଟ୍ ମେଣ୍ଟ ଭିତରକୁ ସର୍ବଶେଷରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପ୍ରବେଶ କରିବା ପରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯାତ୍ରୀ ଉକ୍ତ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ମଧ୍ୟକୁ ଯାତାୟାତ କରି ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ସ୍ଥିରକଲେ, ଚୋରି ହୋଇଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ କମ୍ପାର୍ଟ୍‌ମେଣ୍ଟରେ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଧୂର୍ତ୍ତ ପିକ୍‌ପକେଟ୍ କମ୍ପାର୍ଟ୍‌ମେଣ୍ଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ପଳାୟନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନାହିଁ । ମେଲ୍‌ର ଅଧିକାଂଶ ଯାତ୍ରୀ ପ୍ରାୟ କଲିକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯା'ନ୍ତି । କଟକଠାରୁ କଲିକତା ଯିବା ପଥରେ ଯେଉଁ ଷ୍ଟେସନ ଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼େ ଉକ୍ତ ଷ୍ଟେସନ ମାନଙ୍କରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଯାତ୍ରୀ ଆରୋହଣ ବା ଅବତରଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶେଖର ବାବୁ ଆଶା କରିଥିଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ପ୍ରାୟ କଲିକତା ଯିବେ । ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତା-ରାଜ୍ୟରେ ବାଧା ଜନ୍ମାଇ ମେଲ୍ ଯାଇଁ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲା ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ ଷ୍ଟେସନରେ । ସେତେବେଳକୁ ରାତି ପ୍ରାୟ ୨ଟା । ଜନସମାଗମ ବିଶେଷ ଭାବରେ ନ ଥିଲା ।

ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ମଧ୍ୟରୁ କୁଇଜଣ ମାତ୍ର ଯାତ୍ରୀ ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ ଉପରକୁ ଅବତରଣ କଲେ ଏବଂ ୪ ଜଣ କଲିକତା ଅଭିମୁଖରେ ଆରୋହଣ କଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ରେଳର ଯାଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସାହେବ୍ ପୋଷାକଧାରୀ ତରୁଣ ଯୁବକ ସତର୍କତା ସହିତ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଗଲେ ଏବଂ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରତୀକ୍ଷାଳୟ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଯୁବକଟି ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲାକ୍ଷଣି, ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହୀ ଚକ୍ଷୁ ଯୁବକଙ୍କର ଅନୁଗାମୀ ହେବାକୁ ବାଧ କଲା । ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଯୁବକଟିର ଗତିବଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ସେହିଠାରେ ଅବତରଣ କରିବାକୁ ହେଲା ।

ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମର ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧାରୁଆ କୋଣରୁ ଜଣେ ଆଗନ୍ତୁକ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ । ଶେଖର ବାବୁ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ କହିଲେ, ବସନ୍ତ ବାବୁ ! କଣ କଟକ ଫେରିବେ ?

ଆଗନ୍ତୁକ କହିଲେ, ହଁ । ସେହି ଆଗନ୍ତୁକ ଜଣକ ହେଉଛନ୍ତି ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ବସନ୍ତ ବାବୁ । କେତେକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟ-କୀୟ କାରଣ ବଶତଃ, ତାଙ୍କୁ ୨ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଯାଜପୁର ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ ଦିନ ରାତିରେ କଟକ ଫେରିଯିବାକୁ ଷ୍ଟେସନରେ ଗାଡ଼ି ସମୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଶେଖରବାବୁ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ କଟକ ଷ୍ଟେସନରେ ଘଟି ଥିବା ସମସ୍ତ ଘଟଣା, ବିଶଦ୍ ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ଏବଂ କହିଲେ, "ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଯୁବକଟି ସେକେଣ୍ଡ କ୍ଲାସ୍ କମ୍ପାର୍ଟ୍‌ମେଣ୍ଟରୁ

ଓହ୍ଲାଇ ଜଏଣ୍ଟିଂରୁମରେ ଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟକରିବା ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।”

ବୁଲବନ୍ତୁ ୱେଟିଂରୁମ ନିକଟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଦେଖିଲେ, ଦରଜା ଭିତରପଟୁ ବନ୍ଦଅଛି । ବାତାୟନପଥ ଦେଇ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପକରି ସେ ଦେଖିଲେ, ଯେ କେବଳ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ସପରିବାରରେ ଗାଢ଼ନିଦ୍ରାରେ ନିମଗ୍ନ ହୋଇଛନ୍ତି । କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ନ ଦେଖି ସେ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ୱେଟିଂରୁମର ବେହେରା ତା’ର କେରପାଲ୍‌ଖଣ୍ଡି ବିଛାଇ ବାହାର ଦରଜା ନିକଟରେ ଶୋଇଥିଲା । ଶେଖର ବାବୁ ତାକୁ ଉଠାଇ ପଚାରିଲେ—ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଯାତ୍ରୀ ୱେଟିଂରୁମ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଅଛି କି ?

ବେହେରା ଅର୍ଦ୍ଧ ନିମିଳିତ ଭାବେ ଉତ୍ତର ଦେଲା । “ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ଏହି ବୁଢ଼ାବାବୁ ଜଣକ ତାଙ୍କ ପିଲାପିଲିଙ୍କ ସହିତ ଅଳ୍ପ ସନ୍ଧ୍ୟା ଗାଡ଼ିରେ କଲିକତାରୁ ଆସିଛନ୍ତି । ସକାଳ ୬ଟା ବସରେ ସୁକିନ୍ଦା ଯିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଲୋକ ତ ଆସିନାହିଁ ।।

ଶେଖରବାବୁ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ···।

ବସନ୍ତବାବୁ କହିଲେ ସେ ସଇତାନ ନିଶ୍ଚୟ ମୁସାଫିର ଖାନାର କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଅସ୍ତ୍ର ଗୋପନ କରିଅଛି । କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ଶୀଘ୍ର ଚାଲନ୍ତୁ ତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶେଖର ବାବୁ କହିଲେ, “ମୁଁ କ’ଣ ମୋର ଆଖିକୁ କେବେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିପାରେ ବସନ୍ତ ବାବୁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କହୁଥିଲା ବେଳେ ଉକ୍ତ ଯୁବକଟି ପ୍ରତି ତୀକ୍ଷ୍ଣଦୃଷ୍ଟି

ଦେଇଥିଲ । ସେ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସିଧା ସିଧା ଓ୍ୱେଟିଂରୁମକୁ ଆସିଛି ଏବଂ ଏଠାରୁ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠାକୁ ଯାଇନାହିଁ ।"

ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ କଥାନୁଯାୟୀ ମୁସାଫିରଖାନା ଓ ଷ୍ଟେସନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନ ତନ୍ନ ତନ୍ନ ଭାବରେ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଠାରେ ଯୁବକଟିର ସନ୍ଧାନ ନପାଇ ଶେଖର ବାବୁ ହତାଶ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମର ବାହାରେ ମୋଟର ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ବୁଝିଲେ, ରାତିରେ କୌଣସି ବସ୍ ଏଠାରୁ କୌଣସି ଆଡ଼େ ଯାଏ ନାହିଁ । ବସନ୍ତବାବୁ କହିଲେ, ତେବେ ସେ ଏଠାରୁ କୌଣସିଆଡ଼େ ପଳାୟନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇନାହିଁ । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏହି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କେଉଁଠାରେ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ଏଠାରେ ସକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗାଡ଼ି ଯାତାୟାତ ସମୟରେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଲକ୍ଷକରି ସନ୍ଧାନ ନେବାକୁ ହେବ । ଶେଖର ବାବୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ବହୁ ସତର୍କତା ସହିତ ରାତିସାରା ଜାଗ୍ରତ ରହି ସମସ୍ତ ଯାନରେ ଯାଉଥିବା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଯୁବକଟିର କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଅବଶେଷରେ ଅଗତ୍ୟା ବିଫଳ ମନୋରଥ ହୋଇ ଉଭୟେ କଟକକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ।

—ନଅ—

ଅନ୍ଧାର ରାତି, ସମୟ ପ୍ରାୟ ଦଶଟା । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଦେଖାଗଲା ଜଣେ ସାଇକେଲ୍ ଚଢ଼ାଳୀ ଲୁଇସର ରାଜପଥ ଉପରେ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ସାଇକେଲ୍ ଚଳାଇଯାଉଛନ୍ତି । ଧାରା ଶ୍ରାବଣର ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ ଆକାଶରୁ ଫିର ଫିର ବର୍ଷାହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଛି । ଉକ୍ତ ନୈଶ ଯାତ୍ରୀଟି ଅତୁର ଅଧିକ ଜୋରରେ ଗାଡ଼ିଟି ଚଳାଇବାକୁ ଲାଗିଛନ୍ତି । ମାଲୁଅଡ଼ପଟିର ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ବୃକ୍ଷ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗଳିରାସ୍ତା, ମାଣିଘୋଷ ବଜାର ମଧ୍ୟଦେଇ କାଠଯୋଡ଼ି କୂଳକୁ ଲମ୍ବି-ଯାଇଛି, ଯାତ୍ରୀଜଣକ ରାଜପଥ ତ୍ୟାଗକରି, ସେହି ଗଳିରାସ୍ତାରେ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛିଦୂର ଅଗ୍ରସର ହେବାପରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପୁରୁଣା ଦୋମହଲା କୋଠା ନିକଟରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ । ଖୁବ୍ ସତର୍କରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପକରି, ସାଇକେଲର ବେଲ୍‌ଟିକୁ ତିନିଥର ଟିନ୍ ଟିନ୍ କଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉପରମହଲାରୁ ଗୋଟିଏ ନାରୀମୂର୍ତ୍ତୀ ବାତାୟନ ପଥଦେଇ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବାହାରକୁ ଗୁହିଁଲେ ଓ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କେଉଁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ବେଲ୍ ବାଜିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହଠାତ୍ ଭିତରପଟୁ ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଗଲା । ସେ ହତାମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶକରି ସାଇକେଲ୍‌ଟିକୁ ବାରଣ୍ଡା ଉପରେ ରଖିଦେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉପର ମହଲାକୁ ଗୁଲିଗଲେ । ତିନୋଟି କୋଠରୀ ପାରହେବା ମାତ୍ରେ, ଚତୁର୍ଥ କୋଠରୀର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଏହା ଗୋଟିଏ ମିଟିଂ ହଲ୍ । ଇତିପୂର୍ବରୁ ଅଳ୍ପ ଗୁରିଜଣ ସଭାସଦ ସେମାନଙ୍କର ଆସନ ଗ୍ରହଣକରି ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ଉପବିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ।

—ଦଶ—

ଅଗନ୍ତୁକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ଜଣେ ପଞ୍ଚବିଂଶ ବର୍ଷ ବୟସ୍କା ଯୁବତୀ ରୁକ୍ଷ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ଭାସ୍କର, ତୁମର ଏତେ ବିଳମ୍ବ କାହିଁକି ?"

ଅଗନ୍ତୁକ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେଲେ,—"ମୋର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ମୋର ଜଣେ ମହିଳାବନ୍ଧୁ ହିନ୍ଦ୍ ସିନେମାରେ ଚାଲୁଥିବା 'ରାମହନୁମାନ ଯୁଦ୍ଧ' ଦେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ, ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧକୁ ଏଡ଼ାଇ ନପାରି···

ବେଶ୍, ଖୁବ୍ ଭଲ କରିଛ । ତୁମେ ଜାଣ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମାରଣାସ୍ତ୍ର ତୁମର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଘୂରିବୁଲୁଛି ? କେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେ ସେ ତୁମର ବକ୍ଷଦେଶରେ ବିଦ୍ଧ ହେବ, ତାହା ମୋର କଳ୍ପନାର ବାହାରେ । ତୁମେ ଜାଣିଶୁଣି ମଧ୍ୟ ସତର୍କ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁନାହଁ । ସେଦିନ ତୁମେ ରାମଲାଲ୍ ମାଡ୍ରଅଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଟି କଲ, ତା ପଛରେ ତୁମେ ଅନେକ ପ୍ରମାଣ ରଖି ଯାଇଛ । ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ସତର୍କ ନହେଲେ, ହୁଏତ ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୁମେ ଶେଖର ବାବୁର ଚକ୍ଷୁରୁ ଅନ୍ତରାଳ ହୋଇ ପାରିବନାହିଁ ।

ଅଗନ୍ତୁକ—କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ରଖିଗଲାଭଳି ତ ମୋର କାହିଁକି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ନିର୍ବୋଧ ଶେଖର ବାବୁ, ମୋତେ ଅନୁସରଣ କରିବାର ଶକ୍ତି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ହାସଲ କରିପାରି ନାହିଁ ।।

ଭାସ୍କରର କଥାଶୁଣି ଖୁବ୍ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ କରି ଉଠିଲେ ଯୁବତୀ । କହିଲେ, "ତୁମେ କଣ ବୁଝିବ ଭାସ୍କର । ତୁମର ଏ ତରୁଣ ବୟସରେ ବା ସେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଆସିବ କେଉଁଠୁ । ମୋର ଏହି ଦୀର୍ଘ ୧୦ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ମୁଁ ବେଶ୍ ଅନୁମାନ କରିପାରୁଛି, ଶେଖର ବାବୁ କେଡ଼େ ଚତୁର ଓ ଦୁଃସାହସୀ । ତାଙ୍କର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଥରେ ପାଇ ଯାହା ଉପରେ ପଡ଼ୁଥାଏ, ତାକୁ ଦଶବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ

ସେ ଚଢ଼ିବାରେ ହେଳାକରନ୍ତି ନାହିଁ ।" ତୁମେ ସେଦିନ ସେକେଣ୍ଡ କ୍ଲାସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ତୁମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିସାରିବା ପରେ, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫେରି ଆସିଲ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଭାସ୍କର—"ସେତେବେଳକୁ ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମରେ ବିଶେଷ ଲୋକ ନଥିଲେ ଏବଂ ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିବାକୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ସମୟ ବାକିଥିଲା । ହଠାତ୍ ସେଠାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିବା ଫଳରେ କେହି ସନ୍ଦେହ କରିପାରେ ଭାବି ବାଧ ହୋଇ ସେହି କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି ।"

ଯୁବତୀଟି କହିଲେ, "ସେହି ସୁଯୋଗବେଳେ ତୁମେ ଶେଖରର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଛ । ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ଠାରେ ଓହ୍ଲାଇ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଓ୍ୱେଟିଂ ରୁମ୍‌କଡ଼ରେ ଥିବାଗଳି ବାଟଦେଇ ବାହାରକୁ ଗଲ ଓ ଅପ୍ ଗୁଡ୍‌ସ ଟ୍ରେନରେ କଟକ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲ, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଶେଖର ଓ ତାହାର ସହକର୍ମୀ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଓ୍ୱେଟିଂରୁମ୍ ନିକଟରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ତୁମକୁ ପାଇବା ଆଶାରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଛନ୍ତି ଓ ଶେଷମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିରାଶ ହୃଦୟରେ କଟକ ଫେରି ଆସିଅଛନ୍ତି । ତଥାପି, ସେ ମନେ ମନେ ତୁମକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କାଲିସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ହଲ୍ ନିକଟରେ ଖାଣ୍ଟି ସାହେବୀ ପୋଷାକ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲି । ମୋର ମନେହେଲା ଯେପରି ସେ ମନେ ମନେ କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ତୁମେ ଆଜିଠାରୁ ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ସହିତ ତା ଦୃଷ୍ଟିର ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର, ନଚେତ୍ ସେ ତୁମକୁ ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ କରାଇବାକୁ ପଶ୍ଚାତ୍‌ପଦ ହେବନାହିଁ ।

—ବାର—

ଏଛ ସିଟ୍‌ରୁ ଠିଆହୋଇ ଜଣେ ଯୁବକ କହିଲା, "ମିସ୍ ବୀଣା, ଆପଣଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ମୁଁ ଆଜ ବଜାରକୁ ଯାଇଥିଲି । ଖବ୍ ସତର୍କତା ସହିତ ବନାରସରୁ ଆସିଥିବା ଶାଢ଼ୀ ଏଜେଣ୍ଟ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲି । ତାର ସମସ୍ତ ଶାଢ଼ୀ ଗୁଡ଼ିକ ଆଜ ବିକ୍ରୀ ହୋଇଯାଇଛି । ସେ ଆଜ ନଗଦ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମାକରି ଦେଇଛି ଏବଂ ନିଜସଙ୍ଗରେ ପ୍ରାୟ ଚାଳିଶହଜାରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଟଙ୍କା ନେଇଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛି । ସେ କାଲି ପୁରୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଯୋଗେ କଲିକତା ଯାତ୍ରା କରିବ ।

ମିସ୍ ବୀଣା—ଥରେ ଭଲଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପକରି, ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ 'ବିମଲ' କାଲି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟଟିରଭାର ତୁମ୍ଭହସ୍ତରେ ଦିଆଗଲା । ତୁମ୍ଭ ସାଙ୍ଗରେ କୁମାର ମଧ୍ୟ ଯିବ । ତୁମେ କାଲି ସକାଳ ୯ଟା ସମୟରେ ବଜାରକୁ ଯାଇ ସେହି ବନାରସି ଶାଢ଼ୀ ଏଜେଣ୍ଟର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ । ସେ ସାଢ଼େ ନ'ଟାରେ ରିକ୍ସା ସାହାଯ୍ୟରେ ଷ୍ଟେସନକୁ ଯିବ । ତୁମେମାନେ ମଧ୍ୟ ସତର୍କତା ସହିତ ଗୋଟିଏ ରିକ୍ସାରେ ତାର ପଶ୍ଚାଧାବନ କରିବ । ବୁକିଂ ଅଫିସରେ ସେହିକାର୍ଯ୍ୟଟି ସମାପ୍ତ କରି, ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସାଇକେଲ୍‌ରେ ଫେରିଆସିବ । ତୁମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷବେଳକୁ ତୁମେ ଦୁଇଟି ସାଇକେଲ୍ ଗେଟ୍ ନିକଟରେ ପାଇବ । ବିମଲ୍ ଓ କୁମାର ଏଥିରେ ସମ୍ମତି ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହିବା ପରେ, ଭାବବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ଯୁବତୀ କହି ଉଠିଲେ, ଶୁଣ ଭାଇମାନେ ! ମନୁଷ୍ୟ ତା'ର ଶରୀର ସହିତର ଅର୍ଥ ବ୍ୟତୀତ ଏ ଶୋଷଣ ସମାଜରେ ବଞ୍ଚିରହିବା ଅସମ୍ଭବ । ମନୁଷ୍ୟକୁ ବଞ୍ଚିରହିବାକୁ ହେଲେ, ତାର ପ୍ରତିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅର୍ଥ ହିଁ ପ୍ରୟୋଜନ । ଅର୍ଥାଭାବରେ ସେ କିଛି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତାର ସମସ୍ତ

ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ଲୋପ ପାଇଯିବ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ତାକୁ ଅନ୍ଧକାରମୟ ଦେଖାଯିବ । ଜୀବିତ ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଛାପିଦିଉଥିଲାପରି ଖାଲି ଗୃହିଁ ରହିବ ମାତ୍ର । ମନୁଷ୍ୟକୁ ପ୍ରତିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅର୍ଥ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ସୁତରାଂ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଯେକୌଣସି ଉପାୟରେ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରରେ ଧନୀକ ଶ୍ରେଣୀ ବିଳାସ ସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ିରହି, ଅହରହ ରଙ୍ଗିନ୍ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲା ବେଳେ ଅମେ ମୁଠାଏ ଭାତପାଇଁ ରାସ୍ତାଘାଟରେ ଶିକାର କରି ବୁଲୁଛୁ । ସେମାନେ ସୁନ୍ଦର ମୋଟର-କାରରେ ରକେଟପରି ଛୁଟିଥିଲାବେଳେ ଆମଗୋଡ଼ରୁ ଧାରଧାର ରକ୍ତ ବହୁଯାଉଛି । ସିନେମା, ଥିଏଟରରେ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲାବେଳେ ଆମ ହୃଦୟର କେଉଁ ଅଜଣା ପ୍ରଦେଶରୁ ଗ୍ଲାନି ଥରାଇ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଛୁଟୁଛି । ସେ ଦୁଗ୍ଧ ଫେନନିଭ ତୁଳିତଳ୍ପ ଶଯ୍ୟାରେ ନିଦ୍ରାଦେବୀର ଶାନ୍ତିମୟ କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଉଥିବା ବେଳେ, ଅମେ ସାରା ରାତି ଉଦର ଜ୍ୱାଳାରେ ଛଟପଟ ହେଉଛୁ—

ସୃଷ୍ଟିଟା କେବଳ ତାଙ୍କରି ପାଇଁ ତିଆରି ହୋଇନାହିଁ; ଅମେ ମନୁଷ୍ୟ, ମନୁଷ୍ୟପରି ବଞ୍ଚିରହିବାର ହକ୍ ଦାବି ଅଛି ଆମର । ସମାଜ ଆମକୁ ଚୋର କହୁ, ଖଣ୍ଟ କହୁ, ଡକାୟତ କହୁ, ଅଭିଶାପ ଦେଉ, ତଥାପି ଆମର ଏ ଶତ୍ରାନନ୍ଦମୟ ସୃଷ୍ଟିରେ ବଞ୍ଚି ରହିବାର ପ୍ରବଳ ବାସନା ଅଛି । ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କପରି ଅମେ ମଧ୍ୟ ହକ୍‌ଦାର । ହଁ..., ସମାଜ କହିପାରେ ତୁମେ ଘୃଣ୍ୟ । ନିରୀହ ଜନତାର ବୁକୁଚିରି ତା'ର ଉଷ୍ଣ ରକ୍ତରେ ତୁମେ ନିଜର ଉଦର ପୂର୍ତ୍ତିକରି ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ କହୁଛି, ସମାଜହିଁ ଏ ଘୃଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଲାଗି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟୀ । ସମାଜ କେବେ ଭୁଲରେ ସୁଦ୍ଧା ଭାବିଛି କି ନିଜର ପ୍ରାସାଦ ମଧ୍ୟରେ ଅଳିଇଣ୍ଡିଆ

ରେଡ଼ିଓର ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତରେ ଶ୍ରୁତି ମଧୁର କରୁଥିଲାବେଳେ, ରାଜପଥରେ କେତେ ନରକଙ୍କାଳ, ଭୋକିଲା ପେଟରେ ହା ଅନ୍ନ, ହା ଅନ୍ନ ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରୁଛନ୍ତି ? ଏକଥା ଭାବିବାକୁ ସମାଜକୁ ସମୟ ନାହିଁ, ସେ କେବଳ ନିରନ୍ନର ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି, ନିଜର ବିଶାଳ ଉଦରକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛି । ରାଶି ରାଶି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରୌପ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଣ୍ଡାରକୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବାପାଇଁ ସେ ବାରମ୍ବାର ସେହି ନିରନ୍ନ, ଦରିଦ୍ର, ନରକଙ୍କାଳ, ବୁଭୁକ୍ଷୁ ମାନଙ୍କର ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରିବାକୁ ପଶ୍ଚାତ୍‌ପଦ ହେଉନାହିଁ । ଯେଉଁ ସଇତାନ୍ ଭଦ୍ରଲୋକର ଆବରଣତଳେ ଲୁଚିରହି, ଏହି ଦୀନହୀନ ଦରିଦ୍ର ମାନଙ୍କର ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରିପାରନ୍ତି । ଆଜି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସେହିମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ହିଁ ହେବ । ସେମାନଙ୍କର ନିରାପଦରେ ଥିବା ବହୁମୂଲ୍ୟ ଧନରତ୍ନ ଏହି ନରକଙ୍କାଳ ବୁଭୁକ୍ଷୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେବାକୁ ହିଁ ହେବ ।

ଭାଇମାନେ ! ଆମର ଦେଶର ଏହି ଭୋକିଲା ପେଟ ପାଇଁ, ମୁଠାଏ ଭାତସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ହେଲେ ଆଜ .ସେହି ପୁଞ୍ଜିପତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ଜୋରକରି ସେମାନଙ୍କର ସଞ୍ଚିତ ଅର୍ଥ ଟାଣି ଆଣିବାକୁ ହେବ । ଏ ମର ଜଗତରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରୁ ବାଦ୍ ଯିବା ନାହିଁ । ତଥାପି ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନର ତୃପ୍ତିପାଇଁ ଏବଂ ଦେଶର ଅଗଣିତ ନରକଙ୍କାଳ ମାନଙ୍କର ତୃପ୍ତି ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ଆମକୁ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଏତିକିରେ ଆଜି ଦିନର ସଭାକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଗଲା ।

ତତ୍‌ପରେ ଭୋଜନାଦିର ଆୟୋଜନ ହୋଇଗଲା । ଦୁଇଜଣ ଦୀର୍ଘକାୟ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ଲୋକ ଦୁଇଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ପାତ୍ରରେ ଖାଦ୍ୟ

ସାମଗ୍ରୀଧରି, ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଉଦର ପୂର୍ତ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । କିନ୍ତୁ···ମିସ୍ ବୀଣା ଗୋଟିଏ ଚେୟାର ଉପରେ ନୀରବରେ ବସି, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ଲେଟରେ କିଛି କିଛି ପଲାଉ ଓ ବେଶି ପରିମାଣରେ ମାଂସ ତରକାରି ଦିଆଗଲା । ସେମାନେ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଉଦର ଶାନ୍ତି କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଅବଶେଷରେ ପରିବେଷଣକାରୀ ଗୋଟିଏ ଗୋଲାପିରଙ୍ଗର ବଡ଼ ବୋତଲ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ରଖିଦେଲେ । ସେ ଗୁଣ୍ଡକ 'କଳାଓ୍ୟାଇର ହୁଇସ୍କି ।' ମିସ୍ ବୀଣା ରୁକ୍ଷସ୍ୱରରେ ଆଦେଶ ଦେଲେ, "ଶୁଣ ଶଙ୍କର । ଆଜି ଏମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର ଦୁଇ ପେଗ୍ କରି ହୁଇସ୍କି ଦିଅ ।"

ପ୍ରତିବାଦ କରି ଉଠିଲା ଯୁଯୁଫୁ । କାହିଁକି ? ଏତେ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଦିଆଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ? ଦୁଇ ପେଗ୍ ଅପେକ୍ଷା ଆଦୌ ନ ଖାଇବା ବରଂ ଶ୍ରେୟସ୍କର ।

ଯୁଯୁଫୁର କଥା ଶୁଣି ସାମାନ୍ୟ ହସିଦେଲେ, ମୀସ୍ ବୀଣା । ସେ ହସରେ ମିଶି ରହିଥିଲା ରୁକ୍ଷତା । ସେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, "ତୁମର ଏହି କୁପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ମୁଁ ଭଲ ପାଏନାହିଁ ଯୁଯୁଫୁ । ଆମେ ଘୃଣ୍ୟ, ସମାଜ ଦ୍ରୋହୀ—ସର୍ବଦା ସମାଜର ଦୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତରାଳରେ ରହିବା ଉଚିତ । ତା'ମାନେ ତୁମକୁ ଦିନରାତି ଲୁଚି ରହିବାକୁ କହୁନି । ଲୁଚିରହି ନିଶାର୍ଦ୍ଧ ସ୍ୱଜିବେ, ସୁପ୍ରକଟିତରେ ଦସ୍ୟୁତା କରିବା ମଧ୍ୟ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଜଗତର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚରରେ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ଜନ ସମାଗମ ମଧ୍ୟରେ, ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ହିଁ ଆମର ପ୍ରଧାନ ପନ୍ଥା । ତା ବ୍ୟତୀତ ଆମେ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ କପର୍ଦ୍ଦକଟିଏ ମଧ୍ୟ ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ସେପରି ସ୍ଥଳେ

ଛତ୍ର ଆବରଣତଳେ ନିଜକୁ ଲୁକ୍କାୟିତ ରଖି, ବଜାର ଘାଟରେ ମାତଲାମି କରିବା, ଆମ ପକ୍ଷରେ ନିତାନ୍ତ ଅଶୋଭନୀୟ । ସେଥି ସମୟଟି ଦିନେ କାଳ ରୂପରେ ଆସି ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବ । ତୁମେ ସମାଜର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହେବ । ତୁମର ନିଜ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ଜଗତକୁ ବିଳମ୍ବ ହେବ ନାହିଁ । ମଦ୍ୟପାନ କରିବାକୁ ମୁଁ ସମର୍ଥନ କରେ ଅବଶ୍ୟ । ଖାଲି ସମର୍ଥନ ନୁହେଁ, ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହି, 'କ୍ଲାନ୍ତିହର, ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା ନାଶକ ହୃଦ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତାକାରୀ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ସେବନ କରିବାକୁ, ଘୃଣାବୋଧ କରେନାହିଁ, ଅନୁତପ୍ତ ହୃଦୟକୁ ଶୀତଳ କରିବାର ମହୌଷଧ ଏକମାତ୍ର ମଦ୍ୟ···।

ମଦ୍ୟ ଧର୍ମଭୀରୁର ହୃଦୟରେ ଜାଳିଦିଏ ପାପର ଦୀପଶିଖା । ଚୌର୍ଯ୍ୟବୃତ୍ତିର ଚରମସୀମା ଲଙ୍ଘିବାକୁ ହେଲେ ମଦ୍ୟହିଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ।

ପୁଣି କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—"ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟରେ ବଜାର ଘାଟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ମଦ୍ୟ ପାନକରି, ହୋଟେଲ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖିବାକୁ ମୁଁ କଦାପି ସମର୍ଥନ କରି ନ ପାରେ । ତୁମେ ବାର ତାରିଖ ରବିବାର ଦିନ, ସାତ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଇଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ହୋଟେଲର ଉପର ମହଲାକୁ ଖାଇବାକୁ ଯାଇଥିଲ—ତୁମର ଗତିବିଧି, ବ୍ୟବହାର ଦେଖି କ୍ଷୁବ୍ଧ ହେଲି ମୁଁ । ସେଦିନ ତୁମକୁ ଜନତା ସଂଦେହୀ ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଥିଲା ପରି ମନେ ହେଲା ମୋର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଠାରୁ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସତର୍କ କରି ଦେଉଛି । ବାହାରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏପରି ମାତଲାମି ଦେଖିଲେ ମୁଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା

ଦେବାକୁ ପଶ୍ଚାଦ୍‌ପଦ ହେବ ନାହିଁ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭୋଜନ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ମୁଖ ଧୌତକରି ନିଜ ନିଜର ଶୟନ କକ୍ଷରେ ନିଦ୍ରାଦେବୀଙ୍କ କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ସମସ୍ତେ ଚାଲିଗଲେ ।

—ତିନି—

ଶେଖରବାବୁ ସିଗାରେଟରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କରୁ କରୁ କହିଲେ, ବୁଝିଲ ବସନ୍ତ ! ମୋର ସେଦିନ ସାମାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ, ମୋର ଆଖିଆଗରୁ ଧୂର୍ତ୍ତ ପକେଟମାର ଖସି ପଳାଇ ଯିବାର ଉପାୟ ସ୍ଥିର କରି ନେଲା । ମୁଁ ଯଦି ସାମାନ୍ୟ ଆଗରୁ ଜାଣି ପାରି ଥାନ୍ତି ଯେ ଗୋଟିଏ ଗେଟ ଗଳାବାଟ ୱେଟିଂରୁମ୍ କଡ଼ରେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ଲଙ୍ଗାବାଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି, ତା ହେଲେ ସେ କୌଣସି ମତେ ମୋର ଆଖି ଆଗରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିନଥାନ୍ତା ।

ବସନ୍ତ ବାବୁ ସିଗାରେଟଟାକୁ ଟ୍ରେ'ରେ ଝାଡ଼ୁ ଝାଡ଼ୁ କହିଲେ ମୋର ଯେତେଦୂର ଅନୁମାନ, ବଦମାସଟା ସେହି ଯାଜପୁର ଠାରେ କେଉଁଠି ରହିଛି । ସେଠାରେ ଭଲଭାବରେ ସନ୍ଧାନ ନେଲେ ତାର ଅଡ୍‌ଡ଼ାସ୍ଥଳୀ ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୁଅନ୍ତା ।

ସେ ଯାଜପୁରଠାରେ ରହୁଛି ବୋଲି ମୋର କାହିଁକି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ, ସେଦିନ ସେ ଅସୁବିଧା ବଶତଃ, ଯାଜପୁର ଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ...ତାର ପ୍ରକୃତ ଅଡ୍‌ଡ଼ାସ୍ଥଳୀ ହେଉଛି କଟକର କୌଣସି ନିଭୃତ ଯାଗାରେ । ଯେଉଁଠି ସେ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ଅଲକ ଆଖିରେ ଧୂଳି ପକାଇ କାଳାତିପାତ କରି ପାରୁଛି ।

ରାମଲାଲ ବାବୁଙ୍କର ଯେଉଁଦିନ ପଚିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅପହୃତ ହୋଇଗଲା ସେଦିନ ସେହି ଧୂର୍ତ୍ତ ପକେଟମାର ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ରାମଲାଲ ବାବୁଙ୍କର ଅନୁସରଣ କରିଥିଲା । ଭିଡ଼ର ସୁବିଧା ଦେଖି, ସେକେଣ୍ଡ କ୍ଲାସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରି ପାରିଥିଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଳାୟନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିଠାରେ ଆମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ତରାଳ ହୋଇ ପାରିଥିଲା ।

ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର କଥାଶୁଣି; ବସନ୍ତ ବାବୁ କହିଲେ, ମୁଁ ଅନୁମାନ କରୁଛି ସେଇ ବଦମାସଟା ସେହିଦିନ କଟକ ଆସିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ, ହୁଏତ, ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ର କୌଣସି ଅଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମରେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ରହିଥିବ ଓ ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ପରେ କଟକ ଆସିଥିବ ।"

ପ୍ରତିବାଦ କରି ଶେଖର ବାବୁ କହିଉଠିଲେ, "ନା, ନା, ତୁମୋର ଯେତେଦୂର ଅନୁମାନ, ସେ ସେଠାରେ ଏକ ଘଣ୍ଟା ସୁଦ୍ଧା ବିଳମ୍ବ କରିନାହିଁ । ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ଠାରେ ମେଲ ପହଞ୍ଚିବାର କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟାଏ ଅପ୍ ଗୁଡ଼ସ୍‌ଟ୍ରେନ କଟକ ଆସିବାପାଇଁ ଷ୍ଟେସନର ଦୁଇନମ୍ବର ଲାଇନରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା । ତାହାତୁମ୍ଭେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରି ନାହିଁ । ମେଲଛାଡ଼ିବାର ଠିକ୍ ପାଞ୍ଚମିନିଟ ପରେ ଉକ୍ତ ଗୁଡ଼ସ୍‌ଟ୍ରେନଟି ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ଛାଡ଼ି କଟକ ଆସିଥିଲା । ତେଣୁ ସଇତାନକୁ କଟକ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସୁବିଧା ମିଳିଥିଲା । ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ସେହି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପଥଦେଇ ବାହାରକୁ

—ଉଣେଇଶ—

ପଳାୟନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ ରାସ୍ତାଦ୍ୱାରା ଗୁପ୍ତ ଟେ୍ରନ୍‌ର କେଉଁ ନିଭୃତ ସ୍ଥାନରେ ଅଶ୍ରୟ ନେଇ ଭିଟର ଫେରି-ଅସିଛି ।"

ବସନ୍ତବାବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହି ଉଠିଲେ, ଠିକ୍ ଠିକ୍ । ଏହି ଉପାୟରେ ସେ ଭିଟର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଅମର ଅଜ୍ଞାତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିବାରୁ ବୃଥାଟାରେ ଅମକୁ ଦୀର୍ଘ ଅଠର ଘଣ୍ଟାକାଳ ମରୀଚିକା ପଛରେ ଧାଇଁବାକୁ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ସମୟରେ ପୋଷ୍ଟପିଅନ ଟିକେ ଚିଠି ଅଣି ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଦେଇଗଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ ଓ ତୃତୀୟଟି ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଲଫାପା । ଲଫାପା ଚିଠିଟିକୁ ଶେଖର ବାବୁ ଅଗ୍ରହର ସହିତ ଉଠାଇ ନେଲେ । ଠିକଣା ଉପରେ ଅଖି ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ଦେଖିଲେ, ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତ । ତାଙ୍କର ଅଗ୍ରହ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବଢ଼ିଗଲା । ସେ ତରତରରେ ଚିଠିଟି ଖୋଲି ପଢ଼ାଇଲେ । ଚିଠିଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢ଼ିସାରି ବାଦ୍ରୁପର ଏକ ହସ ହସି ଉଠିଲେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ।

ବସନ୍ତବାବୁ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ ମାତ୍ର ।

ଶେଖରବାବୁ କହିଲେ—"ଏଥର ଅମକୁ ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରରେ ଗୋଇନ୍ଦାଗିରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନାହିଁ ବସନ୍ତବାବୁ । ଏଣିକି ଅମେ ସାରା ଜୀବନ ପାଇଁ ଧନୀ ହୋଇ ପାରିବା ।"

ବସନ୍ତବାବୁ କିଛି ନ ବୁଝିଲା ପରି ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, "କ'ଣ କେଉଁ ଧନ ପାହାଡ଼ର ସନ୍ଧାନ ପାଇଲ ନା କଣ ?"

—ଡୋଉ଼ ଏ—

ହଁ, ହଁ ଧନର ପାହାଡ଼ । ଯେଉଁ ଧନ ପାହାଡ଼ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ହେବ ।

କିଛି ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ ବସନ୍ତବାବୁ ।

"ବୁଝି ପାରୁନାହାନ୍ତି ବୋଧହୁଏ । ଏଇ ପଢ଼ନ୍ତୁ..." ଶେଖର-ବାବୁ ଚିଠିଖଣ୍ଡିକ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ସେଥିରେ ଲେଖା ଥିଲା...

ତା ୮ । ୬ । ୫୮

ନିଭୃତ ନିଳୟ

ଶେଖର ବାବୁ !

ଏ ଅପରିଚିତାର ପ୍ରଣାମ ନେବେ । ହଠାତ୍ ମୋଠାରୁ ଏପରି ଚିଠି ପାଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ବୋଲି ମୁଁ ଆଶା କରୁନାହିଁ, କାରଣ ଆପଣଙ୍କ ଗୋଇନ୍ଦା ଜୀବନରେ ଏପରି ବହୁତ ଅପରିଚିତ ପତ୍ର ପାଉଥିବେ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ । ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତା ଥିଲେ ହେଁ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଛି । ଆପଣଙ୍କର ବୀରତ୍ୱକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି । କିନ୍ତୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ହୁଏତ ମୋର ନାହିଁ ।

ହେଁ...ମୁଁ ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ଠାରୁ କେତୋଟି ମତ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଆଶାକରେ ମୋର ଅନୁମାନ ସଫଳ ହେବ ।......

ଶେଖର ବାବୁ । ଆପଣ ଆମର ଅମଙ୍ଗଳ କରିବାକୁ ସଦା ସର୍ବଦା ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କର ଏପରି ନିର୍ବୋଧତା ଦେଖି ମୁଁ ନ ହସି ରହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଅମଙ୍ଗଳର ପେଟଭିତର

ଯେଉଁ ଧୂମକେତୁ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି; ଆପଣ ଯେ ତାକୁ କିପରି ଧରି ପାରିବେ ତାହା ମୁଁ କଳ୍ପନା କରି ପାରୁନାହିଁ । ଆପଣ ସେଦିନ ସେ ଯୁବକଟିକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିବା ଦେଖି ହସ ଲାଗିଲା ମୋତେ । ଭାବିଲି, ଖୁବ୍ ଚତୁର ଆପଣ । ଗୋଏନ୍ଦାଗିରି କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଉପଯୁକ୍ତ ।......

କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖଲାଗେ ଶେଖର ବାବୁ । ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆପଣଙ୍କର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ, ମରୀଚିକା ପଛରେ ଧାଇଁଲା ପରି ହେବ ।।

ଆମେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉନାହୁଁ ଯେ ଆପଣ ଆମକୁ ଧରି ଫାଶି ଖୁଣ୍ଟରେ ଝୁଲାଇଦେବେ । ଆମକୁ ଗିରଫ କରିପାରିଲେ କ'ଣ ପାଇବେ ଜାଣନ୍ତି ? ମକଦ୍ଦମାରେ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେଲେ ପାଇବେ ମାତ୍ର ଦଶ ପନ୍ଦରଟା ଟଙ୍କାର ପ୍ରମୋସନ । ବିଶେଷ କିଛି ଲାଭ ହେବ ବୋଲି ମୁଁ ଆଶା କରୁନାହିଁ । ତେବେ ବୃଥାଟାରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ପରିଶ୍ରମ କରି, ଅନାହାରେ, ଉଜାଗରେ ଆମକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ଲାଭ କଣ ? ସେହି ଦଶ ପନ୍ଦରଟା ଟଙ୍କାର ପ୍ରଲୋଭନକୁ ଯଦି ଆପଣ ଏଡ଼ାଇ ନ ପାରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ବିନିମୟରେ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଚିତ୍ତରେ ଅଜସ୍ର ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟରେ, ଆପଣଙ୍କର ଏ ଗୋଇନ୍ଦାଗିରି ଜୀବନଟା କାହିଁକି, ଆପଣଙ୍କର ସପରିବାର ମଧ୍ୟ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଚଳିଯାଇ ପାରିବେ ।

ବୋଧହୁଏ, ଆପଣ ଯମେଶ୍ୱର ବାବୁଙ୍କ ଲିଖିତ ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ଉପନ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ଆପଣଙ୍କର ଦସ୍ୟୁ ଧରିବାର ଆଗ୍ରହ ବିଶେଷ ବଳବତୀ ହୋଇଗଲାଣି । କିନ୍ତୁ......

—ବାଇଣି—

ଆଉସ୍ତ ଶେଖର ବାବୁ......। ଆମେ ଯେ ଦସ୍ୟୁତା କରୁନା କିମ୍ବା ରକ୍ତପାତ କରୁନା । ଆମେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉପାୟରେ ଜନତାଠାରୁ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରୁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରି ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହେଲ ଭଳି ମୋର କାହିଁକି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ପରିଶେଷରେ ନିରାଶ ହେବାହିଁ ସାର ହେବ ।

ଥରେ ଭାବି ଦେଖନ୍ତୁ ଶେଖର ବାବୁ । ଏ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଦୁନିଆରେ ଅର୍ଥହିଁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆସନ ଅଧିକାର କରିଛି । ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅର୍ଥହିଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ଏ ଅର୍ଥ ପିପାସୁ ଜଗତରେ ଅର୍ଥବିନା ଜୀବନ ଧାରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ।

ହଁ, ମନେରଖନ୍ତୁ ଶେଖର ବାବୁ । ଆଶାକରେ ମୋର ଭବିଷ୍ୟତର ରଙ୍ଗିନ୍ କଳ୍ପନା ବିଫଳ ହେବନାହିଁ । ବିଫଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୋର ବିଶେଷ କିଛି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ । ଯଦିବା କ୍ଷତି ହୁଏ, ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ମଧ୍ୟ...... । ଆପଣଙ୍କର ମତାମତର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲି । ଏପରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ହରାଇବା କୌଣସି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ ବୋଲି ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଅନୁମାନ କରି ପାରିବେ ।......ଏତିକିରେ ବିଦାୟ ନେଲି ।

ନମସ୍ତେ ।......

ଆପଣଙ୍କର ଅପରିଚିତ ହଣ୍ଟରବାଲି

ହଣ୍ଟରବାଲିର ନାଁଟା ଶୁଣି ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କର କପାଳ କୁଞ୍ଚିତ ହୋଇଗଲା । ପତ୍ର ପାଠ କରି ସାରି ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଲେ ।

ଶେଖରବାବୁ କହିଲେ, "ପଢ଼ିଲେତ ? ଏପରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ହରାଇବା, କୌଣସି ବୁଦ୍ଧିମାନଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟନୁହେଁ ।"

—ତେଲିଖି—

ବସନ୍ତବାବୁ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହି ଉଠଲେ "ବାସ୍ତବିକ ଏପରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ହରାଇବା, ବୁଦ୍ଧିମାନର କାର୍ଯ୍ୟନୁହେଁ ।"

ଟେବୁଲ୍ ଉପରୁ ଲଫାପାଟା ଉଠାଇ ନେଇ ଶେଖର ବାବୁ ଦେଖିଲେ ଲଫାପାଟି ଚନ୍ଦନ୍ନାଗରରୁ ପୋଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହି ଉଠିଲେ, "କିଏ ଏହି ଅପରିଚିତା ହଣ୍ଟରବାଲି ?" ଅପରିଚିତ ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହସିକତାର ପରିଚୟ ଦେଇଛି । କିଏ ଏହି ବୀର ରମଣୀ ! ଜାଣୁ ଜାଣୁ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖକୁ ଆହ୍ୱାନ କରି ଯେଉଁ ବୀରତ୍ୱର ପରିଚୟ ଦେଇଛି ସେଥିରେ ସେ ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇବା ଉଚିତ ।

ତା'ହେଲେ ଏହି ହଣ୍ଟରବାଲି କଣ ଏ ବିଭୀଷିକା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ? ତା'ର ନେତୃତ୍ୱରେ କଣ ଗୋଟାଏ ଦଳ ପରିଚାଳିତ ହୋଇ ପାରୁଛି ?

"ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ବସନ୍ତବାବୁ ! କଲିକତାର ବିଖ୍ୟାତ ନାରୀ ପିକ୍‌ପକେଟ୍ ମିସ୍ ବୀଣାଚୌଧୁରୀ ଗୋଟିଏ ପିକ୍‌ପକେଟ୍ କେସ୍‌ରେ ଦୀର୍ଘ ତିନିବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗକରି ସାରିଲା ପରେ, ତାକୁ ସାରା ଜୀବନପାଇଁ କଲିକତାରୁ ବହିଷ୍କୃତ କରି ଦିଆଯାଇ-ଥିଲା । ମୋର ଯେତେଦୂର ଅନୁମାନ, ହୁଏ ତ ସେ ଏଠାକୁ ଆସି, ଶିବିର ସଜାଇ, ଆମକୁ ଯୁଦ୍ଧର ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଲାଣି ।"

ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ପରାଜୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେ ଭାବିଛି ଅର୍ଥର ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇ ଆମକୁ ତା'ର ପଶ୍ଚାତ୍ ଧାବନରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଇବ ଅସମ୍ଭବ—

ଶେଖର ବାବୁ କହିଲେ, ଚମତ୍କାର ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । "ଅଦ୍ଭୁତ ଚମତ୍କାର ତାର ଗତିବିଧି । ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ନାରୀ କଲିକତାର ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଦସ୍ୟୁ ଦଳକୁ ପରିଚାଳିତ

କରି ପାରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ତାର କେତୋଟି ସଭ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ମୁଁ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଜାଣି ପାରିଛି । କିନ୍ତୁ......ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଆମେ ସେଦିନ ସେ ଯୁବକଟିକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲୁ—ଏ କଥା ସେ ଜାଣିଲା କିପରି ? ଧନ୍ୟ ତାର ଦୂରଦର୍ଶୀତା !!

କଲିକତାରେ ସେ ଅରେଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ମୁଁ ତାର ପ୍ରକୃତ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଭଲଭାବରେ କାହିଁକି ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ... ... ଅଚ୍ଛା, ମୁଁ ତାର ଗୋଟାଏ ଫଟୋ ଲାଲବଜାର P. S. କୁ ମଗାଇ ଦେଉଛି । ତାକୁ ପ୍ରମାଣ ସହିତ ଅରେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଆମକୁ ବିଶେଷ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ଏହିପରି ଅନେକ କିଛି ଆଲୋଚନା କରି ସାରିବା ପରେ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ନିମନ୍ତେ ବସନ୍ତ ବାବୁ ଓ ଶେଖର ବାବୁ ବାହାରିଗଲେ ।

ଚାରି

ଅପରାହ୍ନ ୪ଟା । ଘଡ଼ି ନ ଦେଖି ସମୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ସମଗ୍ର ନୀଳ ଆକାଶଟାକୁ କଳା ବାଦଲ ଗୁଡ଼ିକ ଆବୃତ୍ତ କରି ତାର ସମସ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଥିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷାହୋଇ ଧୂଳିଆ ଧୂସର ରାସ୍ତାର ଧୂଳି ଗୁଡ଼ିକୁ ଅପସରି ଦେଲା । ବସନ୍ତ ବାବୁ ବୈଠକଖାନା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଆରାମଚୌକିରେ ବସି, ଗୋଲ୍ଡ଼ ଫ୍ଲେକର ମଧୁର ଧୂମ୍ର ପାନ କରୁକରୁ କୁଣ୍ଡଳୀ ଆକୃତିରେ ଧୂମ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦ୍‌ଗାରି ଦେଉଥିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଶେଖରବାବୁ ହଠାତ୍ ବୈଠକଖାନା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଗୋଟିଏ ଆରାମଚେୟାରକୁ ଅଧିକାର କଲେ । ବସନ୍ତ ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇ ରତନାକୁ ଚା ଆଣିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ଡାକିଲେ । ରତନା ତରତର ହୋଇ ଦୁଇକପ୍ ଚା ଓ କିଛି କେକ୍ ଆଣି ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଲା । ଶେଖର ବାବୁ ଚା'ର ସଦ୍ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଦେଖିଲେ, ରାମଲାଲ ବାବୁ ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ବୈଠକଖାନା ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଶେଖର ବାବୁ ରତନାକୁ ଡାକି କହିଲେ, "ରତନା ! ସେ ଭଦ୍ରଲୋକ କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ବୁଝିଲୁ...।"

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରତନା ଯାଇ ରାମଲାଲ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ଧୀର ସ୍ୱରରେ ପଚାରିଲା – "ଆଜ୍ଞା, କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?"

ମୁଁ ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ଆସିଛି ।

ରତନା ରାମଲାଲ ବାବୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ବୈଠକ-ଖାନାକୁ ଆସିଲା, ରାମଲାଲ ବାବୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ପାରି ନ ଥିଲେ । ବୈଠକ ଖାନାମଧ୍ୟରେ ବସନ୍ତ ବାବୁ ଓ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ । ଶେଖର ବାବୁ ଓ ବସନ୍ତ ବାବୁ ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ବସିବା ପାଇଁ କହିଲେ ।

ରାମଲାଲ ବାବୁ ତାଙ୍କ ସ୍ଥୂଳ ଶରୀରକୁ ଗୋଟିଏ ଚେୟାର ଉପରେ ରଖୁ ରଖୁ କହିଲେ, "ମୋର ଗୋଟିଏ ଜରୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାରୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଲି । ଅବଶ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ମୋର ପରିଚୟ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ସୁଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବାୟୁ ଦ୍ୱାରା ତାର ସୁଗନ୍ଧ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ମହକାଇ ଦିଏ

ମୋର ଜଣେ ଆତ୍ମୀୟ ଅପଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନେବାପାଇଁ କଥା ଛଳରେ କହିଲେ, "ଏପରି ବିପଦ ସମୟରେ ଯେ କେବଳ ଅପଣ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ ଏହାମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ।" କିନ୍ତୁ···ଦୁଃଖର କଥା, ଏହା ମଧ୍ୟରେ ବୁଇ ସପ୍ତାହଗତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ ଅପଣଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ପାଇ ପାରୁନାହିଁ ।

ଶେଖରବାବୁ କିଛି ନ ଜାଣିଲା ପରି କହିଲେ—"କି ପ୍ରକାରର ବିପଦ ପଡ଼ିଛି ଅପଣଙ୍କୁ ।"

ରାମଲାଲ ବାବୁ ଦୁଃଖିତ ଗଳାରେ କହିଲେ, "କଣ କହିବି ଶେଖରବାବୁ, ମୋର ସର୍ବନାଶ ହୋଇଛି । ଗତ ତା୧୫ରିଖ ଦିନ ଡାଉନ୍ ମେଲରେ ମୁଁ କଲିକତା ଯିବା ସମୟେ କଟକ ଷ୍ଟେସନ-ଠାରେ ମୋର ପଚିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅଣ୍ଟର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଭାବେ ଚୋରି ହୋଇ ଯାଇଛି । ଦୁଃଖର ବିଷୟ, ପୁଲିସ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ, ନିଜେ ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ଜାଣିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିଲି ନାହିଁ ।

ଶେଖରବାବୁ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—"ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣ କଣ ଅଶା କରୁଛନ୍ତି ?"

ରାମଲାଲବାବୁ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲେ, "ସେ ଶଇତାନଟାକୁ ଗିରଫ କରି ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତିବିଧାନ କରିପାରିଲେ, ମୁଁ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତି ।

ବସନ୍ତ ବାବୁ କହିଲେ, "ଅପଣ କ'ଣ ଅଶା କରୁଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଚୋର ଅପଣଙ୍କର ଟଙ୍କା ଅପହରଣ କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା କଟକରେ ଅଛି ।"

ରାମଲାଲ ବାବୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଏପରି ଧାରଣା ଯେବେ ମୋର ଥାନ୍ତା, ତେବେ ମୁଁ ଅପଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନେବାକୁ ଅସିନଥାନ୍ତି ।

ମୁଁ ଜାଣେ ଅପଣଙ୍କପକ୍ଷେ କୌଣସି ଦୁର୍ବୃତ୍ତର ସନ୍ଧାନ ନେବାଟା ନିହାତି ସାଧାରଣ କଥାପରି । ଏହାପୂର୍ବରୁ ଅପଣ ଅନେକ ଜଟିଳ ତଦାସ୍ତ କେଶରେ ସଂପୃକ୍ତ ଥିବା ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଦକ୍ଷତା ବଳରେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ପରେ ଧରି, ସରକାରୀ ମହଲ ତଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଏପରି ଗୋଟାଏ ସାମାନ୍ୟ ଚୋରର ସନ୍ଧାନନେବାକୁ ଅପଣଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନାହିଁ ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ଧାରଣା ।

ଶେଖର ବାବୁ କହିଲେ ଅପଣ ଏହାକୁ ସାଧାରଣ ଚୋର ବୋଲି କିପରି ଭାବୁଛନ୍ତି, ରାମଲାଲବାବୁ ! ଏଟା ଯେ ଅସାଧାରଣ ପକେଟମାରୁ । ଶତ ଶତ ଜନସମାଗମ ମଧ୍ୟରେ ଭଦ୍ରଲୋକର ଅବରଣ ତଳେ ନିଜକୁ ଅଦୃଶ୍ୟରଖି, ଯେଉଁ ଘୃଣ୍ୟଦସ୍ୟୁ ନିଷ୍ଠୁରତାର ମନୋବୃତ୍ତିରେ ଅବୃତ୍ତ ହୋଇ ନିରୀହ ଜନତାର ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଣ୍ଠନ କରିପାରେ, ସେ କଣ ସାଧାରଣ ଚୋର ? ପୋଲିସ ସଦା ସର୍ବଦା ସତର୍କତା ସହିତ ତୀକ୍ଷ୍ଣଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବଦମାସ୍ ପିକ୍‌ପକେଟ ଗୁଣ୍ଡା ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ସିନେମା, ଥିଏଟର ଠାରୁ ଅରମ୍ଭକରି ବଜାର ଘାଟରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବଦମାସ୍ ଗୁଣ୍ଡାଙ୍କ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ଅଲୌକିକ, ସେମାନଙ୍କର ସାହସ ଅସାଧାରଣ । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ଅପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଚୋର ବୋଲି କିପରି ଭାବୁଛନ୍ତି ?

ରାମଲାଲବାବୁ କ'ଣ ଭାବିଲେ କେଜାଣି ହସିଉଠିଲେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ । କହିଲେ, "ଶେଖରବାବୁ । ଏଇ ପକେଟମାରୁ

ଗୁଡ଼ାଙ୍କର ନାଁତଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି । ବଜାର ଭିତରେ ବହୁବାର ଧରା ପଡ଼ିଛନ୍ତି । କୋଡ଼ାଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଫାଶି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସିଟିର ସ୍ୱାଦୁ ଚାଖିବାରେ ସେମାନେ ବାଦ୍ ଯାଇନାହାନ୍ତି । ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ମନୋବୃତ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉ ନାହିଁ ।

ରାମଲାଲବାବୁଙ୍କ କଥାଶୁଣି ସାମାନ୍ୟ ହସି, ଶେଖରବାବୁ କହିଲେ, ବଜାରଭିତରେ କୋଡ଼ାମାଡ଼ଖିଆ ପିକ୍‌ପକେଟ ଓ ତୁମ୍ଭର ଠଙ୍କା ଚୋରି କରିଥିବା ପିକ୍‌ପକେଟ ମଧ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟବଧାନ ରହିଛି । ଆପଣଙ୍କର ଯେଉଁ ଚୋରି ହୋଇଛି, ତା ସାଧାରଣ ପିକ୍‌ପକେଟର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । କୌଣସି ଚତୁର; ଶିକ୍ଷିତ ପିକ୍‌ପକେଟ ଆପଣଙ୍କର ଠଙ୍କା କୌଶଳର ସହିତ ଅପହରଣ କରିଛି । ସେ କିଛି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆପଣଙ୍କର ଅନୁସରଣ କରିଥିବ ଏବଂ ସୁଯୋଗ ଜାଣି ଟ୍ରେନ ଉପରେ ନିଜର ଅଭିଳାଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଛି··· ଯେତେଦୂର ଅନୁମାନ ହସ୍ତଗତ କରି ସାରିଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସେହି କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରି ଆସିବାକୁ ସୁବିଧା ପାଇ ପାରିନାହିଁ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ରାମଲାଲବାବୁ ପଚାରିଲେ, "ତେବେ କଣ ସେହି ବଦମାସ ପକେଟମାରଟା ସେହି କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ?"

···ହଁ, ଥିଲାତ ନିଶ୍ଚୟ, କିନ୍ତୁ ମୋର ସାମାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟିଯୋଗୁ ସେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ମୋର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୋଇ ପାରିଥିଲା ।

···ଆପଣ ଜାଣିପାରି ସୁଦ୍ଧା ଗିରଫକରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ? ଉତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ରାମଲାଲବାବୁ ପଚାରିଲେ ।।

ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ସେ ସଂପର୍କରେ କିଛି ଜାଣିପାରି ନ ଥିଲି । ଅପହୃତ ହୋଇଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ତାର କୌଣସି ବ୍ୟୂହ ଭେଦ

ଲକ୍ଷ ପାରିଲି ନାହିଁ । କେବଳ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି, ଯେତେବେଳେ ସେ ମୋ ଚକ୍ଷୁରେ ଧୂଳିଦେଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଥିଲା ।

ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଶ୍ୟାମଲାଲବାବୁ କହିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରାଯିବ ଶେଖରବାବୁ ! ମୋର ଏବିପଦ ସମୟରେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ଶ୍ୟାମଲାଲବାବୁ ତାଙ୍କର ହରାଇଥିବା ଅର୍ଥକୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରାପ୍ତି ହେବାର ଆଶାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଶେଖରବାବୁ ତାଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବାକୁ ଯାଇଁ ଧୀରସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ଆପଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହନ୍ତୁ ଶ୍ୟାମଲାଲବାବୁ । ମୁଁ ସେ ଶଇତାନଟାକୁ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଧରି, ତାର ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ତାକୁ ଦୀର୍ଘ କାରାଦଣ୍ଡ କରାଇବି । ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଆନ୍ତୁ. ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ମୁଁ ପୁଣି ଆପଣଙ୍କ ସହିତ କେତେକ ଆଲୋଚନା କରିବି ।"

ଶ୍ୟାମଲାଲବାବୁ ଚେୟାରରୁ ଉଠୁ ଉଠୁ କହିଲେ, "ଦୟା କରି ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଏହାର ପ୍ରତିକାର କରନ୍ତୁ"···; ଅଚ୍ଛା···ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଉଛି ନମସ୍କାର ।

ଶେଖରବାବୁ ଓ ବସନ୍ତବାବୁ ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ ।

—ପାଞ୍ଚ—

ସେଦିନ ରାତି ନ'ଟା, ବେଳକୁ ଶେଖର ବାବୁ ଷ୍ଟେସନ ଅଡ଼େ ବୁଲି ଯିବାକୁ ସ୍ଥିରକଲେ । ବର୍ଷାତିଟାକୁ ନେଲେ ସାଇକେଲର କ୍ୟାରିଅରରେ ରଖି ସାଇକେଲ ଚଳାଇ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ବାହାରିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଝିପିଝିପି ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେ ତାଙ୍କର ଗତିକୁ ଅଧିକ ଦ୍ରୁତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଠିକ୍ ଦୋଳମୁଣ୍ଡାଇ ଛକଠାରେ ବସନ୍ତ ବାବୁ ତାଙ୍କ ବିପରୀତ ଦିଗରୁ ଆସୁଥିଲେ । ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି, ସଙ୍ଗରେ ଯିବା ପାଇଁ ଶେଖର ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କଲେ ଏବଂ ଦୁଇବନ୍ଧୁ ସାଥି ହୋଇ ଷ୍ଟେସନାଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରାକଲେ । ମହତାବ ରୋଡ଼ର ଦୁଇ ଫର୍ଲଙ୍ଗ ରାସ୍ତା ଅତିକ୍ରମ କଲା ପରେ ତାଙ୍କର ବିପରୀତଦିଗରୁ ଦୁଇଜଣ ଆଗନ୍ତୁକ ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତ ବେଗରେ ସାଇକେଲ ଚଳାଇ ଛୁଟୁଥିବାର ଦେଖି ପାରିଲେ । ତାଙ୍କର ସାଇକେଲ ଚାଳନା ଯେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆଶଙ୍କାର ସୂଚନା ଦେଉଛି, ତାହା ତୀକ୍ଷ୍ଣଭାବରେ ଶେଖର ବାବୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ପାରୁ ଥିଲେ ।

ଆଗନ୍ତୁକ ଦୁଇଜଣ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର ଅତି ନିକଟରେ ତୀବ୍ର ବେଗରେ ଚାଲିଗଲେ । ଏହି ଅଳ୍ପସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଶେଖର ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖି ପାରି ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବେଶ-ଭୂଷା ପରିପାଟୀରୁ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁମାନ କରି ପାରିବଯେ ଏ ଯୁବକ ଦୁଇଟି କୌଣସି ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ପରିବାରର । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ କୌଣସି ଅଜଣା ଆଶଙ୍କାର ଛାୟା ଘେରି ରହିଥିଲା ପରି ମନେ ହେଲା ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ । ସାଇକେଲ ଯାତ୍ରୀ ଦୁଇଜଣ କୌଣସି ଦିଗକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟନକରି ପୂର୍ବ ପରି ସାଇକେଲ ଛୁଟାଇ ଆନ୍ତି ।

ହଠାତ୍ ସାଇକେଲରୁ ଶେଖରବାବୁ ଓହ୍ଲାଇପଡ଼ି କହିଲେ, ବସନ୍ତବାବୁ ! ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଏ ସାଇକଲ ଯାତ୍ରୀ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ । ସେମାନେ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, କେଉଁଠି ରହୁଛନ୍ତି ତାହା ଭଲଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖନ୍ତୁ । ବସନ୍ତ ବାବୁ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ କଥାନୁଯାୟୀ ନୈଶଯାତ୍ରୀ ଦ୍ୱୟଙ୍କ ପଶ୍ଚାଦ୍ଧାବନ କରିବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ସାଇକେଲ ଛୁଟାଇଲେ ।

ଶେଖର ବାବୁ କିଛି ସମୟ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଯିବା ପଥକୁ ଚାହିଁରହି ପୁଣି ନିଜର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଷ୍ଟେସନ ଅଭିମୁଖରେ ସାଇକେଲ ଚଳାଇଲେ । ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ ସାଇକେଲଟିକୁ ରଖି ସିଧା G. R. P. ଥାନା ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଥାନାରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ, ସବ୍ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଶରତବାବୁ ଜଣେ ଭଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟାଏ କେସ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କେତେକ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି, ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ବସିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଶେଖର ବାବୁ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଶରତ ବାବୁ କହିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ପୁରୀ ଏକ୍ସ-ପ୍ରେସରେ ଗୋଟାଏ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କର ଚୋରି ହୋଇ ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଧୂର୍ତ୍ତ ପକେଟମାର ପୋଲିସର ଚକ୍ଷୁକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇ ପଳାଇ ଯିବାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

ଶେଖରବାବୁ ଧୀର ସ୍ୱରରେ ପଚାରିଲେ,—"ଚୋରି କେଉଁଠାରେ ହୋଇଥିଲା ?"

……ଏଇ ସେକେଣ୍ଡକ୍ଲାସ ବୁକିଂ ଅଫିସ ନିକଟରୁ ।

……କ'ଣ, ଏହି ପୁରୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସର ଟିକେଟ୍ ବିକ୍ରୀ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ?

—କ୍ରମଶ—

ନିକଟରେ ବସିଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖାଇ, ଶରତ ବାବୁ କହିଲେ, "ହଁ, ହଁ, ଏହି ଭଦ୍ରଲୋକ ସେକେଣ୍ଡକ୍ଲାସ ବୁକିଙ୍ଗ ଅଫିସରୁ ଟିକେଟ ନେଉଥିବା ବେଳେ, ଧୂର୍ତ୍ତ ପିକ୍ ପକେଟ ତାଙ୍କ ପକେଟରୁ ଟଙ୍କା ଅପହରଣ କରି ନେଇଛି । କିନ୍ତୁ ପଳାଇ ଯିବାକୁ ରାସ୍ତା ନ ପାଇ ମୋର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୋଇଛି; ମୁଁ ତାକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗିରଫ କରିଛି ।"

......ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ସିଜ୍ ହୋଇଛି ତ ?

......ନା, ମୁଁ ତାକୁ ଗିରଫ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଚତୁର ପକେଟମାର ତାର ଅନ୍ୟ ସାଙ୍ଗକୁ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରି ଦେଇଛି । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଟଙ୍କା ମିଳିବାର କୌଣସି ଆଶା ନାହିଁ ।

ତେବେ କେଉଁ ପ୍ରମାଣରେ ଆପଣ ତାକୁ ଗିରଫ କରିଛନ୍ତି ?

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶରତ ବାବୁ କହିଲେ, "ସେ ଏହି ପିକ୍ ପକେଟ୍ ବେଶରେ, ବହୁବାର ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଛି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସେ ଏ ଶ୍ରେଣୀ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପୃକ୍ତ ।"

ଶେଖର ବାବୁ ଅଧିକ ମନ୍ତ୍ର୍ୟ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ ନକରି ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, "ଆପଣ କଣ ଏହି କଟକରେ ରହନ୍ତି ?"

ନାଁ, ମୁଁ ବନାରସରେ ଥାଏ ।

ଏଠାକୁ କେବେ ଓ କାହିଁକି ଆସିଥିଲେ ?

ମୁଁ ବନାରସର ଜଣେ ଶାଢ଼ୀ ଏଜେଣ୍ଟ । ବ୍ୟବସାୟ ସୂତ୍ରରେ ଗତ ଅଠଦିନ ପୂର୍ବରୁ କଟକ ଆସିଥିଲି ।

ଆପଣଙ୍କ ପକେଟରେ କେତେଟଙ୍କା ଥିଲା ?

—ତେଇଶ—

ମୋର ଦେଢ଼ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା କରିଥିଲି ଏବଂ ନିଜ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଳିଶ ହଜାର ପାଞ୍ଚଶ ଟଙ୍କା ନେଇ ଯାଉଥିଲି ।

ଚୋରି ହେବା ସମୟରେ ଅପଣଙ୍କ ନିକଟରେ କେହି ଥିବାର ଅନୁମାନ କରୁଛନ୍ତି କି ?

ନା, କୌଣସି ସନ୍ଦେହଜନକ ବ୍ୟକ୍ତି ମୋର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୋଇନାହିଁ ; କେବଳ ଦୁଇଜଣ ଭଦ୍ରଲୋକ ଟିକେଟ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋର ଅଗପଛ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ।

ଅପଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କେଉଁଠାକୁ ଟିକେଟ କ୍ରୟ କଲେ, କହି ପାରିବେ କି ?

ହଁ. ସେ ହରିଦାସପୁରକୁ ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡକ୍ଲାସ ଟିକେଟ କିଣିଲେ ।

ଆପଣଙ୍କର ଟଙ୍କା କେତେବେଳେ ଚୋରି ହେଲା କହି ପାରିବେ କି ?

......ଚୋରିହେଲା କେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତା ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିନାହିଁ, କିନ୍ତୁ, ମୁଁ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଟିକେଟ କିଣିବାକୁ ଗଲି, ସେ ସମୟରେ ମୋ ପକେଟରେ ଟଙ୍କା ଥିବାର ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲି । ଟିକେଟ ନେବାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାହାରକୁ ଆସି ଦେଖିଲି, ଯେ, ମୋର ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଅପହୃତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ମୁଁ କିଛି ସ୍ଥିର କରି ପାରିଲି ନାହିଁ ।

ଶେଖର ବାବୁ ପଚାରିଲେ, ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଲୋକ ଦୁଇଜଣ ଅପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଦେଖିଛନ୍ତି କି ?

……ନାଁ, ମୋର ଟଙ୍କା ଚୋରି ହେବାର ଜାଣିପାରି, ମୁଁ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଅନ୍ୱେଷଣ କଲି । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଆଉ ଫିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲି ନାହିଁ ।

……ହୁଁ, ତା ପରେ ଆପଣ କ'ଣ କଲେ, ଶରତ ବାବୁ ?

ଶରତ ବାବୁ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରି କହିଲେ, "ମୁଁ ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଲାକ୍ଷଣି, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥାନା ଭିତରୁ ବାହାରକୁ ଗଲି । ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ, ଏହି ଗିରଫ ହୋଇଥିବା ପକେଟମାରଟି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ପଳାଇ ଯାଉ-ଥିବାର ଦେଖି ପାରିଲି ଏବଂ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦୁଇଜଣ ସିପାହିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ଏଠାକୁ ଧେନି ଆସିଲି । ଶୁଣିଲି, ସେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ବହୁବାର ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ଚୋରି ମଧ୍ୟ ତାହାରଦ୍ୱାରା ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ତାର ସଙ୍ଗୀ ଜଣଙ୍କ ଆମକୁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ କେଉଁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ତାକୁ ଯେତେ ପଚାରିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ କିଛି ଜାଣେନାହିଁ ବୋଲି କହୁଛି ।

ଶେଖରବାବୁ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ନା, ନା, ସେ ବିଚାରି ଏ ଚୋରିରେ ସଂପୃକ୍ତ ନୁହେଁ । ବୃଥାଟାରେ ତାକୁ ଗିରଫକରି ଆମେ କୌଣସି ଲାଭବାନ ହେବା ନାହିଁ ।"

କିନ୍ତୁ ସେ'ଯେ ଚୁରିନମ୍ବର ଦାଗୀ,…

ଦଶନମ୍ବର ଦାଗୀ ହେଲନା କାହିଁକି ? ବୁକିଂଅଫିସ ନିକଟରେ ଯେଉଁ ଚୋରି ହୋଇଛି ତାହା ସାଧାରଣ ଚୋରି ନୁହେଁ; କିମ୍ବା ସେ ଚୋରି ଏପରି ପାନଡବା ଚୋରି କରୁଥିବା ପକେଟମାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାଧିତ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

…ଶରତବାବୁ କହିଲେ, "ତେବେ କଣ ଆପଣ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଗିରଫ ହୋଇଥିବା ଲୋକଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ?"

—ପଇଁତିରିଶ—

ମୋର କାହିଁକି ସେହିପରି ମନେ ହେଉଛି ...ଙ୍କା ସାଧାରଣ ପକେଟମାରୁ ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ । ଏ କୃତ୍ରିମ୍ବାର କରୁଛି, ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଆପଣଙ୍କ କଳ୍ପନା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଚତୁ ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ, ଯେଉଁ ଭଦ୍ର ଲୋକଟି ହରିଦାସପୁରା ନିଦ୍ଧ ଲୁଚିଛନ୍ତି ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ସଂପୃକ୍ତ ଏବଂ ... ଥିବା ଚତୁର ପକେଟମାରୁ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସାଧିତ ହୋଇ ପାରୁଛି ।

ଶରତ୍‌ବାବୁଙ୍କ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟନରେ ଶେଖରବାବୁ ଗୁହିଁ ରହିଲେ ମାତ୍ର ।

ଶେଖରବାବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫୋନ ସାହାଯ୍ୟରେ ହରିଦା ପୁର ଷ୍ଟେସନରୁ ବୁଝିଲେ ଯେ, ପୁରୀ ଏକ୍‌ସ୍‌ପ୍ରେସରୁ କୌଣ ସେକେଣ୍ଡକ୍ଲାସ ପାସେଞ୍ଜର ହରିଦାସ ପୁରରେ ଅବତରଣ କରିନାହାନ୍ତି,...ସେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ......କିଏ ଏହି ଧୂ ପକେଟମାର ? ଶ୍ୟାମଲାଲବାବୁଙ୍କର ପଚିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା, ଗ ଏକମାସ ପୂର୍ବରୁ ଅପହରଣ କରି ପୁଣି ଅଜ୍ଞ ନିର୍ଭୀକ ହୃଦୟ ଗ୍ରୀଶହଜାର ଟଙ୍କା ଅକ୍ଳେଶରେ ହରଣ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁଛି । ... କଣ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିଯାଉଥିବ ? ଶାସ ମହଲ କଣ ତାଙ୍କୁ ଶୁଣି ଶୁଣି ମୂକ, ବଧିର ପରି ସ୍ଥିର ହୋ ରହିଥିବେ ? ନା, ନା...ଏହାର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ହେବ ସେ ଶୟତାନଟାକୁ ଗିରଫକରି, ଉଚିତ ଶାସ୍ତିବିଧାନ କରିବା ହେବ ।

ପୁଣି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ,.....ଯେଉଁ ସାଇକେଲ ଯା ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ବସନ୍ତବାବୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି, ସେମା ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ସଂପୃକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି,ତ ? ସେହିଠାରେ ତାଙ୍କର ଭାବନା

ସୁଅ ଅଟକିଗଲା ।......ତେବେ ତାଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଏପରି ଭୀତତ୍ରସ୍ତ ଥିଲା ପରି ଦେଖାଯାଉଥିଲା କାହିଁକି ?

ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାରାଜ୍ୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟିକରି ବସନ୍ତବାବୁ କହିଲେ, ଶେଖର ବାବୁ, ଅନେକ ବିଳମ୍ବ ହେଲାଣି, ସୁଧା ହେଲାଣି ମଧ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲନ୍ତୁ । ପୁଣି ସକାଳୁ ସେ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ ।

ଶେଖରବାବୁ ଓ ବସନ୍ତବାବୁ ନିର୍ଜନ ରାଜପଥରେ ସାଇକେଲ ଚାଳନା କରୁ କରୁ ଶେଖରବାବୁ କହିଲେ, "ବସନ୍ତବାବୁ, ନିର୍ବିଘ୍ନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇଛି ତ ?

ହଁ, ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ତାଙ୍କର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁବିଧା ପାଇଥିଲି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଗର୍ଭଶାନ୍ତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉ, ପରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ବିଷୟର ସୂଚନା ଦେବି ।

× × × ×

ସବ୍‌ଇନ୍‌ସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଶରତବାବୁ ଗାଡ଼ୀ ଏଜେଣ୍ଟଙ୍କୁ କହିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହନ୍ତୁ, ଏ କେଶ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଗାଡ଼ୀ ଏଜେଣ୍ଟ କହିଲେ, ତାହାହେଲେ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନାରସ ଫେରିଯାଉଛି, ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଛୁଟିକି ଆସିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତଅଛି । ଶରତବାବୁଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

—ସମାପ୍ତ—

ଛଅ

ସଂଧ୍ୟାରାଣୀର ଅସ୍ତଗମୋନ୍ମୁଖ ଅଟମନ ଯୋଗୁଁ ପଶ୍ଚିମା-କାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯାଉଥିଲେ, କେଉଁ ଅଜଣା ରାଜ୍ୟକୁ । ଧର୍ମବଲ୍ଲଭପୁର ଶ୍ୟାମଳବର୍ଣ୍ଣ ପର୍ବତ-ଗୁଡ଼ିକ ନୀଳ ଅକାଶର ପାଦଦେଶରେ ମସ୍ତକ ଛୁଆଁଇ ସଂଧ୍ୟାକାଳୀନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିଦେଉଥିଲେ—ନାନାଜାତିର ପକ୍ଷୀଦଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଚିତ୍ତରେ କୋଳାହଳକରି ଉଡ଼ିଯାଉ ଥିଲେ ନିଜ ନିଜର ନୀଡ଼ାଭିମୁଖେ । ମହାନଦୀ କୂଳର ଶୀତଳ ସମୀରଣରେ ଉଲ୍ଲସିଉଠୁଥିଲା ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କର ଯୁବତୀ ସୁଲଭ ହୃଦୟ । ସେ ନୀରବରେ ବେଞ୍ଚଟି ଉପରେ ବସିରହି ନାନା ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତାରେ ନିମଗ୍ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅକୃଷ୍ଟ କରିପାରୁ ନ ଥିଲା—ଅଦୂରରେ ମହାନଦୀର ପ୍ରସ୍ତର ପାବଚ୍ଛ ଉପରେ ଭାସ୍କର ବସି ପ୍ରକୃତିରାଣୀର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲା । ତାର ଯୁବକ ସୁଲଭ ହୃଦୟଟି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

……ହଠାତ୍ ମିସ୍ ବୀଣା ଅନୁଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ଡାକିଲେ ଭାସ୍କର !

ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କର ମଧୁର ଅହ୍ୱାନରେ ଭାସ୍କରର ମୋହ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ସେଠାରୁ ଉଠିଆସି ଅଦେଶ ଅପେକ୍ଷାରେ ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲା ।

ମିସ୍ ବୀଣା ଭାସ୍କରର ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ କିଛି ସମୟ ଚାହିଁ କହିଲେ, "ଭାସ୍କର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ବିପଦ ଘନାଇ ଅସୁଛି, ଚୋଏନ୍ଦା ଶେଖର ବାବୁ ବାରମ୍ବାର ଅମର ପଶ୍ଚାଦ୍ଧାବନ କରୁଅଛି । ଯେଉଁଦିନ ବିମଳ୍ ଓ କୁମାର ଶାଢ଼ୀ ଏଜେଣ୍ଟର ଠିକା

ବୁକିଂ ଅଫିସ ନିକଟରେ ଅପହରଣ କଲେ, ସେହିଦିନ ସେ ବୁଢ଼ାଙ୍କୁ ମହତାବ୍ ରୋଡ଼ରେ ଦେଖି ପାରିଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର ଅନୁସରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ତାର ସହକର୍ମୀ ବସନ୍ତକୁ ତାଙ୍କର ପଛେ ପଛେ ପଠାଇଥିଲା । ସେ ଆମର ଅଡ୍‌ଡାସ୍ଥଳୀ ଉତ୍ତମରୁପେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଯାଇଛି ।

ଶଙ୍କିତ ହୃଦୟରେ ଭାସ୍କର ପଚାରିଲା···ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପାୟ ?

ସେଥିପାଇଁ ଭୟ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । କାରଣ ସେ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ସଂଗ୍ରହ କରି ନ ପାରିବ, ସେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ କରିବାକୁ ସତ୍‌ସାହସ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।—ତଥାପି, ତାର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ତରାଳ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ··

ହଁ,···ଶୁଣ ଭାସ୍କର । ମୁଁ ଗତ ଏକବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ "ଇସ୍ଫୁ"ର କୁପ୍ରକୃତିଗୁଡ଼ାକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲି, ମାତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେ ଅଧିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି । ମୁଁ ତାର ଔଦ୍ଧତ୍ୟ ପ୍ରକୃତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ତାକୁ ମୁଁ ଦଳଚ୍ୟୁତ କରିବି । ଚିରଦିନ ଲାଗି ତା ସଙ୍ଗରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ତୁଟାଇବାର ଆଲୋଚନା କରିବା ଲାଗି ତାକୁ ମୁଁ ଏହି ନିର୍ଜ୍ଜନ ନଦୀତଟକୁ ଆସିବାକୁ ଇଙ୍ଗିତ ଦେଇଛି ।

ଭାସ୍କର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହିଲା, 'ତାର ଗତିବିଧି ଓ ବ୍ୟବହାରରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ କ୍ଷୁବ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ଦଳର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତାକୁ କୌଣସି ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ।'

—ଅଣଗୃଲଣ—

ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠରେ ମିସ୍ ବୀଣା କହିଲେ—ନା, ନା ଭାସ୍କର, ଯଦି ସେ ମୋର ଆଦେଶକୁ ଅମାନ୍ୟ କରେ, ତେବେ ମୁଁ ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତି ଦେବି ।

କିନ୍ତୁ······ସେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ତାର ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ କଦାପି ଯିବ ନାହିଁ ।

କାଳସର୍ପିଣୀ ସଦୃଶ ଗର୍ଜି ଉଠି କହିଲେ ମିସ୍ ବୀଣା । ତାକୁ ଜୋର୍‌କରି ବିତାଡ଼ିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଯେବେ ତା ନ କରାଯାଏ, ତେବେ ସେ ଯେ କୌଣସି ମୂହୁର୍ତ୍ତରେ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ କରାଇବ । "ଇସୁଫ"ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲେ ଜଣାଯାଏ, ସେ ଗୋଟାଏ ଶୟତାନର ମନୋବୃତ୍ତିକୁ ତାର ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚାଇ ରଖିଛି । ଅତ୍ୟଧିକ ମଦ୍ୟପାନ କରି ଏବଂ ବେଶ୍ୟାଶକ୍ତ ହୋଇ ତାର ଚରିତ୍ରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଛି । ସେ ଯେ ସମାଜର ନିହାତି ନୀଚସ୍ତରକୁ ଚାଲିଗଲାଣି ; ଏହା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ଭୟରେ କହି ପାରିବ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ଚରିତ୍ର ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ ହୁଏ, ସେହି ପାପିଷ୍ଠମାନଙ୍କଠାରେ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ରଖିବା କୌଣସି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ହିଂସ୍ର ଓ ବିବେକଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାନ୍ତି । ଏପରିକି, ନିଜର ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ୱଜନମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଚଳାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହି ବିଶ୍ୱାସଘାତକ, ନରପିଶାଚକୁ ମୋର ତିଳେମାତ୍ର ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ସେ କେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେ କଣ କରିପାରେ ତା ମୋର କଳ୍ପନାର ବାହାରେ ।

ଭାସ୍କର ଧୀର ସ୍ୱରରେ ପଚାରିଲେ,—"ତେବେ କଣ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି ଆପଣ ?"

—ଚାଲିଶ—

ଅଜ ମୁଁ ତାକୁ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ—ମୋ ନିକଟରେ ତାର ଆଜ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାକୁ କଟକ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ।

ପଚାରିଲା ଭାସ୍କର, "ତେବେ କଣ ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏହି ଜନଶୂନ୍ୟ 'ମହାନଦୀ'ର ନିର୍ଜନ ନଦୀକୂଳକୁ ଆସିଛନ୍ତି ?

ହଁ, ହଁ, ଭାସ୍କର । ଆଜି ଏହିଠାରେହିଁ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ।

ହୁଏତ ମୋର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ତାକୁ କଟକ ସହରରୁ ପୃଷ୍ଠଭଙ୍ଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନଚେତ୍ ତାର ମୃତପିଣ୍ଡକୁ ଆଜି ଏହି ମହାନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ କେଉଁ ସୁଦୂର ବାଲୁକାରାଶି ସଙ୍ଗରେ ମିଶି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଭାସ୍କର ଓ ତାଙ୍କ ଦଳର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ 'ଇସୁଫ'ର କୁପ୍ରକୃତି ଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଥିଲେ । ତାର ଅନ୍ତର୍ହିତ କାମ୍ନା ମୃତ୍ୟୁ ସବୁ ସମୟରେ ଆଶା କରୁଥିଲେ । ଇସୁଫ ପ୍ରତି କଠୋର ଶାସ୍ତିବିଧାନ କରାଯିବ ଶୁଣି ଭାସ୍କରର ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲା । ନିର୍ବାକ ଚିତ୍ତରେ ସେ ଚାହିଁ ରହିଲା, ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ···ସତେ ଯେପରି ସେ ତାର ଅପ୍ସରା ନିନ୍ଦିତ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନକୁ ମନେ ମନେ କିଛି ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଥିଲା ।

ନିଜର ହାତବନ୍ଧା ମୂଲ୍ୟବାନ ଘଡ଼ିଟିକୁ ଚାହିଁ ମିସ୍ ବୀଣା କହିଲେ, "ଭାସ୍କର, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାକୁ ଇସୁଫ ଆସିବ, ତୁମେ ଏହି ବଟବୃକ୍ଷର ଅନ୍ତରାଳରେ ନିଜକୁ ଲୁକ୍‌କାୟିତ ରଖ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଯେବେ ମୋର କଠୋର ଆଦେଶକୁ ଲଙ୍ଘନ କରେ, ତେବେ ମୁଁ ତାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାସହ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ

ସ୍ୱର୍ଗରାଜ୍ୟକୁ ପଠାଇ ଦେବାର ସମସ୍ତ ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଦେବ । ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଦରକାର ବେଳେ ତୁମେ ମୋତେ, ନିଶ୍ଚୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।" ଭାଷ୍ୟର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ ଝିଙ୍କାଳିଆ ବର ଗଛର ପଛପଟେ ଲୁଚିଗଲା ।

ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ମିସ୍ ବୀଣା ବହୁସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଇସୁଫ୍‌ର ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଆସିବାକୁ ମିସ୍ ବୀଣା ପୂର୍ବରୁ 'ଇସୁଫ୍'କୁ ଇଙ୍ଗିତ ଦେଇଥିଲେ । ଠିକ୍ ସମୟରେ 'ଇସୁଫ୍' ସାଇକେଲରେ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା, ମିସ୍ ବୀଣା ଅନେକ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ତାର ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ଉପବିଷ୍ଟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଇସୁଫ୍ ସାଇକେଲରୁ ଓହ୍ଲାଇ ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲା ।

ମିସ୍ ବୀଣା ଇସୁଫ୍‌କୁ ବସିବା ନିମନ୍ତେ ଇଙ୍ଗିତ ଦେଲେ । ଇସୁଫ୍ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଚୁର ମଦ୍ୟପାନକରି ବିଶେଷ ଉତ୍ତେଜିତ ଥିଲା ପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ତାର ଚକ୍ଷୁଦ୍ୱୟ ଜବାପୁଷ୍ପସମ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ଏବଂ କୋଟରଗତ ହୋଇ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟକରି ଦେଇଥିଲା । ସେ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସୁବସୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ମିସ୍‌ବୀଣାଙ୍କ ଉପରେ ଢଳି ପଡ଼ିଲା ।

ମିସ୍ ବୀଣା କର୍କଶ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ସାବଧାନ ଇସୁଫ୍, ତୁମେ ନିଜକୁ ସଂଯତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ।"

ଇସୁଫ୍ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉନ୍ମୀଳିତ ନୟନରେ କହିଲା, "ତା ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ ଏପରି ଅସମୟରେ ଏ ନିର୍ଜନ ନଦୀ ପ୍ରାନ୍ତରକୁ ଡକାଇ ଆଣିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ କ'ଣ ତାହା ଦୟାକରି ଶୁଣାଇବେ କି ?"

ମିସ୍ ବୀଣା ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ, "ନିଶ୍ଚୟ, ତୁମର ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ବହୁ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ତୁମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଅଛି । କାରଣ ବ୍ୟତୀତ ତୁମକୁ ଡକାଇବାର

ମୋର କଣସି ଅଭିପ୍ରାୟ ନାହିଁ । ଅଜି ତୁମ ସହିତରେ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ତୁମକୁ ଏ ନିର୍ଜନ ନଦୀ ପ୍ରାନ୍ତରକୁ ଡକାଇ ଆଣିଛି । ଅଜି ତୁମ ସହିତ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ତୁରନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ଉଚିତ ।

ଇସୁଫ୍ ସାମାନ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲାପରି ଜଣାପଡ଼ୁଥିଲା । ସେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉନ୍ମୀଳିତ ନୟନକୁ ବିସ୍ଫାରିତ କରି, ରୁକ୍ଷ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, "ମୋ ନିକଟରେ ଏପରି କଣ ଗୁରୁତର ବିଷୟ ଥାଇପାରେ, ଯାହାର ସମାଧାନକୁ ଏହି ନଦୀ ପ୍ରାନ୍ତରରେ, ରାତ୍ରିବ୍ୟତୀତ ଦିବାଲୋକରେ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।"

ଇସୁଫ୍‌ର ଉକ୍ତି ଶୁଣି ବିଦ୍ରୂପ କରି ଉଠିଲେ ମିସ୍ ବୀଣା··· ଠିକ୍ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଛ ଇସୁଫ୍ । ତୁମ ନିକଟରେ ଅଜି ଗୋଟାଏ ଗୁରୁତର ବିଷୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯିବ ଏବଂ ତୁମକୁ ତୁରନ୍ତ ଏହାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ହେବ ।······ବୃଥା ବାକ୍ୟାଳାପ କରିବା ଅପେକ୍ଷା ତୁମର ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ମୁଁ ବିଶେଷ ପ୍ରୀତ ହେବି ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମିସ୍ ବୀଣା ତାର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ, "ଅଜି ତୁମକୁ କଟକ ସହର ଚିରଦିନ ପାଇଁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ, ନଚେତ୍ ମହାନଦୀର ଏହି ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ତୁମକୁ ଅନନ୍ତ ଶୟନ କରିବାକୁ ହେବ ।"

ଗୋଟାଏ ସାମାନ୍ୟ ନାରୀର ଏପରି କଟୂକ୍ତି ଶୁଣି, ଶତ ବୃଶ୍ଚିକର ଦଂଶନ ଅନୁଭବ କଲା ଇସୁଫ୍ । ତାର ସମସ୍ତ ଶରୀର କ୍ରୋଧରେ ଜଳି ଉଠିଲା । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହେବା ଫଳରେ ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଆରକ୍ତ ହୋଇଗଲା । ସେ କହି ଉଠିଲା, ତୁମେ କିଏ ଗୁପ୍ତ ମିସ୍ ବୀଣା ?

—ତେୟାଲିଶ—

ମୁଁ ଗୃହେଁ……ହୋ, ହୋ, ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା ମିସ୍ ବାଣୀ…ସେ ହସରେ ପୂରି ରହିଥିଲା, ରୁକ୍ଷତା ଓ କୁଟିଳତା । ସେ ବ୍ୟଙ୍ଗସ୍ୱରରେ କହିଲା "ମୁଁ ଗୃହେଁ, ତୁମକୁ ଏହି କଟକ ସହର ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହିଁ ହେବ ।

ଶବ୍ଦ ଟିକୁ ପ୍ରକ କରି ଇସୁଫ୍ କହିଲା, "କଟକ ସହରଟା ଯେ ତୁମର ପିତୃଦତ୍ତ ସଂପତ୍ତି, ଏହା ମୁଁ କଦାପି ସ୍ୱୀକାର କରି ପାରିବିନାହିଁ ।"

ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ମିସ୍ ବାଣୀ । ଚୁପ୍ କର ଶୟତାନ । ଏପରି ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କରି, ବାକ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ, ଏହି ସୁଦୃଢ଼ ପ୍ୟାରିସ ନିର୍ମିତ ଚର୍ମହଣ୍ଟର ତୋର ଶରୀରର ଉଷ୍ଣରକ୍ତ ସେବନ କରିବାକୁ ପଶ୍ଚାତ୍‌ପଦ ହେବ ନାହିଁ । ମିସ୍ ବାଣୀଙ୍କର ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତରେ ପ୍ୟାରିସର ସେହି କଳା ମଚମଚ ହଣ୍ଟରଟା ରଜନୀର ଗଭୀର ଅନ୍ଧକାର ସହିତ ମିଶିଯାଉଥିଲା ।

ମିସ୍ ବାଣୀଙ୍କର ବାକ୍ୟବାଣରେ ଇସ୍‌ଫୁର ହୃତ୍‌ପିଣ୍ଡ କମ୍ପିଉଠିଲା, ତାର ସର୍ବାଙ୍ଗ କ୍ରୋଧରେ ଜଳି ଉଠିଲା । ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ନାରୀର ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଇସୁଫ୍ । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ଉପରକୁ ଉଠିପଡ଼ିଲା ଏବଂ ମିସ୍ ବାଣୀର ବକ୍ଷସ୍ଥଳକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତ ମୁଥ ମାରିଲା ।

ହଠାତ୍ ଅକ୍ରମଣ ଫଳରେ ମିସ୍ ବାଣୀଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଘାତ ଲାଗିଲା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହାର ପ୍ରତିଦାନ ସ୍ୱରୂପ ଇସୁଫୁର ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ମୁଥ ଉପରେ ମୁଥ ବର୍ଷଣ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ଇସ୍‌ଫୁ ମଧ ତାର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ତାର ଶରୀରର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଏକତ୍ରିତ କରି ମିସ୍ ବାଣୀର ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇଲା ।

—ଚକ୍ରବାଳ—

ଏହାପରେ ଦୀର୍ଘ କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ ସମୟ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭୀଷଣ ଭାବରେ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଲା । ବଟବୃକ୍ଷର ଅନ୍ତରାଳରେ ଭାସ୍କର ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧର କୌଶଳ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କର ଇଙ୍ଗିତକୁ ପ୍ରତି ମୂହୂର୍ତ୍ତରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲା ।

ମିସ୍ ବୀଣା ଇସୁଫ୍ ସହିତ ବାହୁଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିବା ସମୟରେ ସେ ନିଜର ହଣ୍ଟରଟିକୁ ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ରଖି ଦେଇଥିଲେ ।

ଇସୁଫ୍ ହଠାତ୍ ହଣ୍ଟରଟିକୁ ତତ୍କ୍ଷଣାତ ଉଠାଇ ନେଲା ଓ ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କୁ ଘନ ଘନ ପ୍ରହାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ମିସ୍ ବୀଣା ଭାସ୍କରକୁ ଆସିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ନାହିଁ । ଭାସ୍କର ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଇସୁଫ୍ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇବାକୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଭାସ୍କର ଦେଖିଲା, ଯୁଦ୍ଧର ଗତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ମିସ୍ ବୀଣା ଇସୁଫଙ୍କୁ ନିଜର ଅସୀମ ଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ ଭୂତଳଶାୟୀ କରିଦେଲେ ଏବଂ ତାହାର ହସ୍ତସ୍ଥିତ ହଣ୍ଟରଟିକୁ ନିଜର କରାୟତ୍ତ କରି ଇସୁଫକୁ ଘନ ଘନ ପ୍ରହାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ସେ ଛଟପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ମିସ୍ ବୀଣା ପୁନର୍ବାର ହଣ୍ଟରଟିକୁ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ରଖି ଦେଇ ଇସୁଫକୁ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଲେ । ଆହତ ବ୍ୟାଘ୍ରପରି ଇସୁଫ୍ ମିସ୍ ବୀଣାର ଉପରକୁ ଲମ୍ଫ ପ୍ରଦାନକଲା । ଏହି ସମୟରେ ମିସ୍ ବୀଣା ତାର ନାକ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତ ମୁଥ ବସାଇ ଦେଲେ । ସେହି ଦାରୁଣ ମୁଷ୍ଟ୍ୟାଘାତ ଫଳରେ ଇସୁଫର ନାକରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ରକ୍ତ ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତଥାପି ଇସୁଫ୍ ହତୋତ୍ସାହ ନ ହୋଇ ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କର ଗଣ୍ଡ

ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତ ଚପେଟା ଘାତକଲା । ମିସ୍ ବୀଣା କ୍ଷୁଧିତା ବାଘୁଣୀ ପରି କ୍ରୋଧରେ ଜର୍ଜର ହୋଇ ପୁନର୍ବାର ଇସୁଫର ବକ୍ଷ ଦେଶରେ ମୁଠ ପରେ ମୁଠ ବର୍ଷଣ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ । ସେହି ଦାରୁଣ ଆଘାତ ସହ୍ୟ କରିନପାରି ଇସୁଫ ପୁନର୍ବାର ଭୂତଳଶାୟୀ ହେଲା ।

ଅଦୂରରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଭାବରେ ଭାସ୍କର ଯୁଦ୍ଧଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ମାରିତ ନୟନରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା । ଇସୁଫ ଭୂତଳଶାୟୀ ହେବା ଦେଖି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଧାଇଁଲା ଏବଂ ମିସ୍ବୀଣାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲା, "ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ କରାଯିବ ମିସ୍ ବୀଣା ।"

ଭାସ୍କରର କଥା ଶୁଣି ମିସ୍ ବୀଣା ଇସୁଫର ନିକଟରେ ବସିପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଲେ, ତାର ପିଣ୍ଡରୁ ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଯାଇଛି । ତାର ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ ଶୀଥିଳତା ଘଟେଇ ଆସୁଥିଲା । ମିସ୍ ବୀଣା କହିଲେ, "ବେଇମାନଟା ଶରଧନ ଲାଗି ସଂସାର ପୃଷ୍ଠରୁ ବିଦାୟ ନେଇଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ଏହାକୁ ନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ଭସାଇ ଦେବ ।

ମିସ୍ ବୀଣା ଓ ଭାସ୍କର ଇସୁଫର ମୃତଶରୀରକୁ ମହାନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ମିସ୍ ବୀଣା ନିଜର ଅସଂଯତ ଘନ କୁନ୍ତଳରେ ହସ୍ତଚାଳନା କରୁ କରୁ ଉଭୟ ନଦୀବନ୍ଧ ଉପରକୁ ଉଠିଆସିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ରାତି ଡିଉଟି କରୁଥିବା ଦୁଇଜଣ ପୋଲିସ ନଦୀ ବନ୍ଧ ଦେଇ ଆଗକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଚାଲିଗଲେ, ତାଙ୍କର ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ି ପାରିଲା ନାହିଁ । ମିସ୍ବୀଣା ଓ ଭାସ୍କର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣକରି ନିଜର ସାଇକେଲକୁ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଛୁଟାଇ ଦେଲେ ।

—ଛୟାଳିଶ—

—ସାତ—

ରବିବାର ଦିନ ଠିକ୍ ୨ଟା ବେଳୁ ସିନେମା ହଲର ବୁକିଂ ଅଫିସ ନିକଟରେ, ଲୋକାରଣ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଜେମିନି ଷ୍ଟୁଡିଓର ଛବି ଖେଳୁଥାଏ ଷ୍ଟାର୍ ଟକିଜରେ । ଅନ୍ତରମହଲାର ଫିଲ୍ମ, ମାଟିନି ଓ ଫାଷ୍ଟ ସୋ ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାନଟି ଜନବହୁଳ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସେକେଣ୍ଡ 'ସୋ'ର ଟିକେଟ ଠିକ୍ ସନ୍ଧି ସାଢ଼େ ଆଠଟା ବେଳୁ ବିକି ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ବୁକିଂ ଅଫିସ ନିକଟରେ ଟିକେଟ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବହୁତ ଦର୍ଶକ ଜମା ହୋଇଗଲେ । ଫାଷ୍ଟ 'ସୋ' ଶେଷ ହେବାକ୍ଷଣି ଦର୍ଶକ ବୃନ୍ଦ ତରତର ହୋଇ ନିଜ ନିଜର ଗୃହାଭିମୁଖରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତିନ କଲେ ଏବଂ ସେକେଣ୍ଡ 'ସୋ'ର ଦର୍ଶକ ଗୁଡ଼ିକ ସିନେମା ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ନିଜ ନିଜର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସିନେମା ହଲ ମଧ୍ୟରେ ଘନ ଅନ୍ଧକାର ସୃଜିତ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିନୟ ଦର୍ଶାଇ ଦର୍ଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ମନ ମୁଗ୍ଧ କଲେ ?

ହଠାତ୍ ବିଜୁଳିବତୀ ଲିଭିଯିବା ଦ୍ୱାରା ମେସିନ୍‌ଟା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଓ ଲୋଏର କ୍ଲାସର ଦର୍ଶକମାନେ ଭଦ୍ରତାର ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କରି ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସିନେମା ହଲ କୋଳାହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଇତ୍ୟବସରରେ ଅପରକ୍ଲାସର ଜଣେ ଭଦ୍ର ମହିଳା ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ହାର, ହାର, ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯୁବତୀଙ୍କ ବକ୍ଷଦେଶରେ ଦୋଳାୟିତ ହେଉଥିବା ବହୁମୂଲ୍ୟର ହାରଟିକୁ କୌଣସି ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ଅତତାୟୀ ଲୁଣ୍ଠନ କରି ନେଇଛି । ତେଣୁ ସେହି ଭଦ୍ରମହିଳା ଜଣକ

—ସଜିଗୃଳିଶ—

ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ବାରମ୍ବାର ଚିତ୍କାର କରି ସମସ୍ତ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିକରିଦେଲେ ।

......ତାଙ୍କର ଚିତ୍କାରକୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକରି ସିନେମା ହଲଟି ପୁନଶ୍ଚ ପୂର୍ବପରି ଅଲୋକିତ ହୋଇଗଲା । ଦର୍ଶକ ହୃଦୟରେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ନର୍ଗିବ ପେସିନଠା ପୂର୍ବପରି ତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କଲା । ହତାଶ ପ୍ରେମିକକୁ ପ୍ରେମିକା ଆଲିଙ୍ଗନ କଲାପରି, ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ପୁନର୍ବାର ଆନନ୍ଦ ସଞ୍ଚାର କଲା । ଯୁବତୀଟି ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ ସିନେମା ଗୃହ ମଧ୍ୟରୁ ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ବହିର୍ଗତ ହେଲେ ।

ଏହି କିଶୋର ବୟସ୍କା ଭଦ୍ର ତରୁଣୀଟି ହେଉଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଡାକ୍ତରଙ୍କ କନ୍ୟା । ନାମ କୁମାରୀ ସରୋଜିନୀ ପଟ୍ଟନାୟକ । ସେ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ଚତୁର୍ଥ ବାର୍ଷିକ କଳା ଛାତ୍ରୀ । ସେ ସେଦିନ ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ଏକୁଟିଆ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଯେଉଁ ବହୁମୂଲ୍ୟ ହାରଟି ପିନ୍ଧିଥିଲେ ତାହା ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନିକଟରେ ବହୁଦିନରୁ ଥିଲା । ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଥରେ ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ସରୋଜିନୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ କଥାଛଳରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ହାରଟି ତାଙ୍କର ପିତା ମଦନ ମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ କୌଣସି ବିଦେଶୀ ବଣିକ ନିକଟରୁ ବହୁଅର୍ଥ ବିନିମୟରେ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ସେଦିନ ମିସ୍ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉକ୍ତ ହାରଟିକୁ ପ୍ରତିଦିନ ଭଳି ଗଳାରେ ପିନ୍ଧି ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ହଠାତ୍ ଏପରି ଜଘନ୍ୟ କାଣ୍ଡ ଘଟିବାରୁ ସେ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ବୁଦ୍ଧି, ବିବେକ ଲୋପ ହୋଇଗଲା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫୋନ ସାହାଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ କାତର ସ୍ୱରରେ ଜଣାଇଲେ । ଡାକ୍ତରବାବୁ ତାଙ୍କର

—ଅଡଗ୍ରଲଣ—

ସ୍ନେହର କନ୍ୟା ସରୋଜନୀର ଏପରି ଦୁରବସ୍ଥା ସମ୍ବାଦ ପାଇ ନିଜର ଅଷ୍ଟିନ କାରଟିକୁ ଖୁବ୍ ବେଗରେ ଷ୍ଟାରଟ ଟକୀଜ୍ ଅଭିମୁଖରେ ଛୁଟାଇଲେ ।

ହାପ୍‌ଟାଇମ୍ ହେବାକୁ ଅଳ୍ପର ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ସମୟ ବାକି ଥାଏ । ସେ କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ଗୋଏନ୍ଦା ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ବାହାରିଗଲେ । ଶେଖର ବାବୁ ହେଉଛନ୍ତି ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କର ଦୂର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭଣଜା ।

ଶେଖର ବାବୁ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କୁ ଦେଖି ସସମ୍ମାନେ ଆଗମନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜିଜ୍ଞାସା କଲେ ।

ରମାକାନ୍ତ ବାବୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅବଗତ କରାଇ ଘଟଣା ସ୍ଥଳକୁ ଆହ୍ୱାନ କଲେ । ଶେଖର ବାବୁ ଦ୍ରୁତ ଭାବରେ ପାଞ୍ଚମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ ସିନେମାହଲ୍ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେ ଇତିପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ବୁଝି ପାରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନ କରି ସେ ସିଧା ମହିଳା ଗ୍ୟାଲେରୀର ଗେଟ ରକ୍ଷକ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗେଟ ରକ୍ଷକ ଗୋଟିଏ ଟୁଲ୍ ଉପରେ ବାହାର ପଟେ ବସିଥିଲେ ।

ଶେଖର ବାବୁ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—
ହାର ଚୋରିଯିବା ସମୟରେ ତୁମେ କେଉଁଠାରେ ଥିଲ ?

......ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଏହି ଗେଟ୍ ନିକଟରେ ଥିଲି ।

......ସିନେମା ହଲ୍ ଅନ୍ଧକାର ହେବା ସମୟରେ କୌଣସି ଦର୍ଶକ ବାହାରକୁ ଆସିଥିଲେ କି ?

......ନା ଆଜ୍ଞା, ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କର ହାର ଚୋରି ଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ଅନ୍ଧକାର ସମୟରେ ବାହାରକୁ ଆସି ନାହାନ୍ତି ।

—ଅଣଚୋର—

······ଯଦି କୌଣସି ଲୋକ ସିନେମା ହଲ ମଧ୍ୟରୁ Exit-ବାଟ ଦେଇ ବାହାରକୁ ଯାଏ, ତେବେ ତୁମ୍ଭର ଜାଣିବାର କିଛି ଉପାୟ ଅଛି କି ?

······ନା, ଆଜ୍ଞା ସେ ରାସ୍ତାଟି ସବୁ ସମୟରେ ଭିତରେ ପଟକୁ ବନ୍ଦ ଥାଏ, ସୋ' ଅରମ୍ଭ ହେବାମାତ୍ରେ ତାହା ଖୋଲି ଦିଆଯାଏ ।

ଶେଖରବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନ ପଚାରି ବୁକିଂ ଅଫିସକୁ ଚଞ୍ଚଳ ପଦକ୍ଷେପରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ବୁକିଂ କ୍ଲର୍କଙ୍କ ଠାରୁ ବୁଝିଲେ ଯେ, ସେଦିନ ମହିଳା ଗ୍ୟାଲେରୀପାଇଁ ମାତ୍ର ଅଠଚାଳିଶଟି ଟିକେଟ ବିକି ହୋଇଛି । ସେ ସେଠାରୁ ସିଧା ସିଧା ମହିଳା ଗ୍ୟାଲେରୀର ଗେଟ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ହାଫ୍‌ଟାଇମ୍ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ହାଫ୍‌ଟାଇମ୍ ହେବାବେଳେ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇ ଶେଖରବାବୁ ମହିଳା ଗ୍ୟାଲେରୀରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଏବଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କଲେ । ଅଠଚାଳିଶଟି ଟିକେଟ ବିକି ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ, ଛୟାଳିଶଜଣ ମହିଳା ଉପସ୍ଥିତ ଥିବାର ଦେଖି ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ବିଷୟ ବୁଝିବାକୁ ଡେରିହେଲା ନାହିଁ—ଖାଲି ଥିବା ଦୁଇଟି ସିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି କୁମାରୀ ସବୋଜିନୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଅପହରଣ କରିଥିବା କୌଣସି ଚତୁର ନାରୀ ଦସ୍ୟୁର ବୋଲି ଠିକ୍ କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାହାରକୁ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ବାହାରି ଅସିଲେ ।

ଡାକ୍ତରବାବୁ ଶେଖରବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, "କଣ କିଛି ସନ୍ଧାନ ପାଇଲେ, ଶେଖର ?"

ଶେଖରବାବୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ···ଦସ୍ୟୁ ଏତେ ବୋକା ନୁହେଁ ଯେ ଲୁଣ୍ଠନ କରି ସାରିବା ପରେ ପଛରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବ ।

—ପଞ୍ଚମ—

ତେବେ କଣ ସେହି ବହୁମୂଲ୍ୟ ହାରଟିର ଅଶା ତୁଟାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ—ଶେଖର ?

ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ କପାଳ କୁଂଚିତ ହୋଇଗଲା । ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ଗମ୍ଭୀର ଦେଖାଗଲା । ସେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏ କଣ ସେହି ବୀର ରମଣୀ ହଣ୍ଟରବାଲୀର ।

ପୁଣି କହିଲେ ଡାକ୍ତରବାବୁ, "ଶେଖର ଏତ ବଡ଼ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଶତ ଶତ ଜନ ସମାଗମ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷତଃ ଏ ସିନେମାହଲ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି ଏପରି ଅମାନୁଷିକତା କରାଯାଏ, ତେବେ ମନୁଷ୍ୟ ଯେ କିପରି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ପାରିବ ମୁଁ କଳ୍ପନା କରି ପାରୁନାହିଁ ।"

ଶେଖରବାବୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ, ଅପଣ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ହାରଟା ଯେ ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜୋରକରି କହିପାରେ, ହାରଟା ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ; କିନ୍ତୁ ବହୁ ପରିଶ୍ରମର ବିନିମୟରେ । ଅପଣ ଶୀଘ୍ର ଚାଲନ୍ତୁ ସଦର ଥାନାରେ ଇନ୍‌ଫର୍ମ ଦେଇଯିବେ । ମୁଁ ଏହାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବି ।

ଡାକ୍ତରବାବୁ ସରୋଜିନୀ ଓ ଶେଖରବାବୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଥାନାଭିମୁଖରେ ତୀବ୍ର ବେଗରେ କାର୍ ଚଲାଇଲେ ।

ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ନୃସିଂହ ବାବୁ ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ଷ୍ଟେଟ୍‌ମେଣ୍ଟ୍ ଲେଖି ବିଦାୟ ଦେଲେ ।

—ଆଠ—

ତାପର ଦିନ ଠିକ୍ ଦିନ ଦଶଟା ବେଳେ ଶେଖରବାବୁ ଥାନା ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଉପବିଷ୍ଟ ହୋଇ କେତେକଣ ଅକାଶ ପାତାଳ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗତ ସ୍ମୃତି କଥା ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ି ଘେମ ଝାଙ୍କର ଉଠିଲା । ସେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଚତୁର ଦସ୍ୟୁଦଳ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ୍ କରି ପାରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଗତି ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ସେ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ଏହି ହେଲା ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ । ତାଙ୍କର ଗୋଏନ୍ଦା ଜୀବନରେ ପ୍ରାୟ ଏପରି କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଆସି ନ ଥିଲା— ଯାହା ଫଳରେ ସେ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ଭାବନାର ଗତି ବଦଳି ଗଲା, ସେ ସେହି ଦାଗି ଇସୁଫ୍‌ର କଥା ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ଧୀର ଗଳାରେ ପଚାରିଲେ, "ନୃସିଂହ ବାବୁ, ଆପଣ ବୋଧେ ଭାବୁଛନ୍ତି ସେହି ଦାଗୀ ଇସୁଫଟା କୌଣସି ଯାଗାରେ ଚୋରି କରୁଥିଲା ଏବଂ ଧରା ପଡ଼ିବା ଫଳରେ ଭୀଷଣ ଭାବରେ ଆହତ ହୋଇ ଓ ଯଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଆଘାତ ପାଇ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ କରିଛି ?"

......ହଁ, ତା ଦେହରେ ଯେଉଁ ଆଘାତର ଚିହ୍ନ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯାଉ ଥିଲା ତାହା ଯେ ଯଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ପ୍ରହାର କରାଯାଇଛି, ତାହା ଯେ କୌଣସି ଲୋକ କହି ପାରିବ । ମୋର କିନ୍ତୁ ମନେହୁଏ, ଆଘାତପାଇ ମୃତ୍ୟୁ ହେବା ଫଳରେ ତାକୁ ଆହତ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମହାନଦୀରେ ଭସାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।......ତା ବ୍ୟତୀତ ଇସୁଫ ନାମରେ ଅନେକ ପୂର୍ବରୁ ଓ୍ୱାରେଣ୍ଟ ବାହାରିଥିଲା ।

ସେ ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘକାଳ ପାଇଁ କାରାବରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ।

ଶେଖରବାବୁ ଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ନା, ନା, ତାଙ୍କୁ କଦାପି ଯଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଅଘାତ କରାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେ କୌଣସି ଠାରେ ଚୌର୍ଯ୍ୟବୃତ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଅବଦ୍ଧ ହୋଇନାହିଁ । ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଯଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଅଘାତ କରାଯାଇ ଥାନ୍ତା ତେବେ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ସରଳରେଖା ପରି ଚିହ୍ନ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯଷ୍ଟିର ଦାରୁଣ ଅଘାତରେ କୌଣସି କୌଣସି ସ୍ଥାନ ଫାଟି ଯାଇଥାନ୍ତା କିମ୍ବା ରକ୍ତାକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଗୋଲାକାର ହୋଇ ଶରୀରକୁ ବେଷ୍ଟନ କରିଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନର ଚର୍ମ ସାମାନ୍ୟ ଭାବରେ ଫାଟି ଯାଇଥିଲା ଓ ରକ୍ତାକ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ମୋର ମନେହୁଏ ତାଙ୍କୁ ହଣ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ଅଘାତ କରାଯାଇଛି ।

ମୋର ମନେହୁଏ ଏହି ଇସୁଫ୍‌ର ମୃତ୍ୟୁରେ ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ଗୁପ୍ତ ରହସ୍ୟ ନିହିତ ଅଛି । ତାର ବ୍ୟୂହ୍‌ଭେଦ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଯେକୌଣସି ମତେ ଅପରାଧୀକୁ, ବ୍ୟୂହମଧ୍ୟରୁ ବାହାର କରି ଆଇନାନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

ନୃସିଂହବାବୁ ଇସୁଫ୍‌ର ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ନ ଦେଇ କହିଲେ, ଅପଣ ହୀରା ଚୋରି ସମ୍ବାଦରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କଲେ କି ?

......ନା, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଅବିଷ୍କାର ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ତଥାପି ମୋର ଦୃଢ଼ ଧାରଣା, ଦସ୍ୟୁ ହୀରାଟିକୁ ଅପହରଣ କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିନାହିଁ ।

—ନୈପଥ—

ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ସେ ଯେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବ, ଏହା ମୁଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିପାରିବି ।

ଏହି ସମୟରେ ପୋଷ୍ଟପିଅନ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଚିଠି ଓ ପତ୍ରପତ୍ରିକା ଆଣି ନୃସିଂହବାବୁଙ୍କ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ତିନିଗୋଟି ନୃସିଂହ ବାବୁଙ୍କ ଘରୋଇ ଚିଠି । ଖଣ୍ଡିଏ ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ଼ ଓ ଗୋଟିଏ ଲଫାପା । ଅଗ୍ରହ ସହିତ ନୃସିଂହ ବାବୁ ପ୍ରଥମେ ଲଫାପାଟିକୁ ଖୋଲିଲେ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଲାପି ରଙ୍ଗର ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲେଟ ଚିଠି ବାହାରିଲା । ବ୍ୟଗ୍ରତା ସହକାରେ ନୃସିଂହ-ବାବୁ ତାକୁ ପାଠ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ ତାଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ମଳିନ ପଡ଼ିଗଲା । କପାଳର ରେଖାଗୁଡ଼ିକ କୁଞ୍ଚିତ ହୋଇଗଲା । ସେ ଅସ୍ଥିର ହୃଦୟରେ ଚିଠିଟିକୁ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ଶେଖରବାବୁ ଚିଠିଟିକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା—

ତା ୧୦ । ୭ । ୫୮
ନିଭୃତ ନିଳୟ

ନୃସିଂହବାବୁ !

କୁମାରୀ ସରୋଜିନୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ ହାର ଚୋରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ ଯେଉଁ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ କରି ସନ୍ଧାନ ନେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ତାର ପରିଣାମ ମରୀଚିକା ପଛରେ ଦୌଡ଼ିଲା ପରି ହେବ । କୌଣସି ଲୋକର ପରିବର୍ତ୍ତେ ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା, ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ବିଫଳ ହେବ । ଡାକ୍ତର ରମାକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉକ୍ତ ହାରଟିକୁ ସେ ନିଜେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପିତା ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ନିଜର ସ୍ୱୋପାର୍ଜିତ ଅର୍ଥରେ ତିଆରି କରାଇ ନ ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ହାରଟିକୁ କୌଣସି ବିଦେଶୀ ବଣିକ ଠାରୁ

ଧପ୍ପାବାଜି, ଦଗାବାଜି କରି ଲୁଣ୍ଠନ କରିଥିଲେ । ସେ ଇତିହାସ କହିବାକୁ ଗଲେ ବହୁତ ସମୟ ଲାଗିବ । କିନ୍ତୁ ଜାଣି ରଖନ୍ତୁ, ଭକ୍ତ ଦ୍ୱାରର ଅନୁଧାବନ କଲେ କୌଣସି ଲାଭଜନକ ଫଳ ପାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଭୀଷଣ କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଯଦି କେଶ୍‌ଟି ଧରି ପ୍ରମୋଶନ ପାଇବାର ଆଶା କରୁଥାନ୍ତି, ତେବେ ମୋର ଏହି ଚର୍ମ ନିର୍ମିତ ହଣ୍ଟର ଆପଣଙ୍କ ସ୍ଥୂଳ ଶରୀରର ଉଷ୍ମରକ୍ତ ପାନ କରିବାକୁ ଦ୍ୱିଧା ବୋଧ କରିବ ନାହିଁ । ଆପଣ ଏ ଦିଗରୁ ଶୀଘ୍ର ନିବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ, ଏହା ମୋର ଶେଷ ଆଦେଶ । ନଚେତ୍ ଫଳ ବିଷମୟ ହେବ, ପରେ ବୁଝି ପାରିବେ । ହଁ, ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ପ୍ରରୋଚନାରେ ପଡ଼ି ଜାଣୁ ଜାଣୁ ବିପଦ ମଧ୍ୟକୁ ଝାମ୍ପ ନ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସତର୍କ କରି ଦେଉଛି । ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ଆୟୁ ରେଖା ମଧ୍ୟ ଲିଭି ଆସିଲାଣି । ତାଙ୍କୁ ବାରଂବାର ସତର୍କ କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କରୁନାହାନ୍ତି । ବହୁବାର ମୋର ଆଦେଶ ଅବମାନନା କରି ସେ ମୋର ଦଂଷ୍ଟ୍ରିତ ଚକ୍ଷୁର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ନିଜର କର୍ମଫଳ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନମସ୍ତେ ।

ଇତି

ହଣ୍ଟରବାଲା

ଚିଠିଟି ପଢ଼ି ଶେଖରବାବୁ ଟିକେ ସୁଦ୍ଧା ବିଚଳିତ ହେଲେନାହିଁ । ତୁରନ୍ତ ଆସିଥିବା ଚିଠି ସହିତ ପୂର୍ବଚିଠିର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଅଛି କି ନାହିଁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏ ଅକ୍ଷର ସହିତ ପୂର୍ବଚିଠିର ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ମିଳାଇ ଦେଖିଲେ । ତାହା ଗୋଟିଏ ହାତର ଲେଖା ।

ସେ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଦସ୍ୟୁନାୟିକା ବାରମ୍ବାର ଶଠ ସାହାଯ୍ୟରେ ତାର ପଶ୍ଚାଧାବନରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରବ । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହି ଉଠିଲେ, ବାଃ, କି ଚମତ୍କାର ! ଅପରାଧୀ ପୁଣି ସତର୍କ କରବାର ସତ୍‌ସାହସ କରିପାରେ ?

ନୃସିଂହ ବାବୁ କହିଲେ, "ଏହାର ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତିକାର କରିବାକୁ ହେବ, ନଚେତ୍ ଯ୍ୱା ମଧ୍ୟରେ ଯେପରି ଗୁଡ଼ାଏ ବଡ଼ ବଡ଼ ଚୋରି ଓ ମର୍ଡ଼ର ହେଉଛି ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଜନସାଧାରଣ ପୋଲିସ ମହଲରୁ ସମସ୍ତ ଅଶାଭରସା ତୁଟାଇ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଏହାର ସମାଧାନ ଶୀଘ୍ର ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ।"

ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା ହୋଇ ସାରିବା ପରେ ଶେଖର ବାବୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ନିମନ୍ତେ ଥାନା ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରି ଗଲେ ।

—ନଅ—

ଦୀର୍ଘ ତିନଦିନ ବ୍ୟାପି ଅହରହ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା । ଛତା କିମ୍ବା ବର୍ଷାତିର ସାହାଯ୍ୟ ନ ନେଇ ବାହାରକୁ ବାହାରିବା ଏକାବେଳକେ ଅସମ୍ଭବ । ସର୍ବଦା ଆକାଶ ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ ଥିବାରୁ ଦିବାଲୋକରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଧକାର ପୂରି ରହିଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟାରାଣୀର ଆଗମନରେ ଅସ୍ତ୍ରେ ଅସ୍ତ୍ରେ ଘନ ଅନ୍ଧକାର ପୃଥିବୀକୁ ଗ୍ରାସ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ବଜାରର ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଏକାବେଳକେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଠିକ୍ ରାତି ନଅଟା ବେଳକୁ ସହରର ରାଜପଥ ଗୁଡ଼ିକ ଜନଶୂନ୍ୟ

ହୋଇଗଲା । ନିଶବ୍ଦତାକୁ ଭଙ୍ଗ କରି କେବେ କେମିତି ରିକ୍ସା ଟାଏ ଠନ୍ ଠନ୍ ଶବ୍ଦ କରି ଯାଉଥିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ।

ଏହି ଜୀର୍ଣ୍ଣ ରାଜପଥ ଉପରେ ଚିନ୍ତିତ ହୃଦୟରେ ଘୋର ବର୍ଷାକୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକରି ଏକାକୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଶେଖରବାବୁ ତାଙ୍କର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଛୁଟି ଥାଏ ଭାବନାର ସ୍ରୁଅ—ଚୋପଚୋର ତାର କୂଳ କିନାରା କରୁଛି ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଏସବୁର ରହସ୍ୟ ବାହାର କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମତଃ ଅଦ୍ଭୁତ ଭାବରେ ପଚିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅପହୃତ, ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଚାଳିଶ ହଜାର, ତୃତୀୟରେ ମର୍ଡ଼ର ଓ ଚତୁର୍ଥରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନ ସମାଗମ ମଧ୍ୟରେ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ହାରଟି ହରଣଚାଲ । ଏହା କେଣ କମ୍ ଲଜ୍ଜାର କଥା, ଦସ୍ୟୁ ନାୟିକା ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ବିଭିଷିକାପୂର୍ଣ୍ଣ ନୃଶଂସକାଣ୍ଡ କରିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଛାଡ଼ିଯାଇନାହିଁ ।

ଦସ୍ୟୁନାୟିକା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଜଳି ଉଠିଲା—ଶେଖର ବାବୁ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ···ନା, ନା, ଏହାର ପ୍ରତିକାର କରିବାକୁ ହେବ । ଶୀଘ୍ର ଏହାର ଯବନିକା ପତନ କରିବାକୁ ହେବ । ଦସ୍ୟୁ ରମଣୀ ଅତି ଚତୁରତା ସହ ଆଇନ ଆଖିରେ ଅନ୍ଧପୁଟୁଳି ବାନ୍ଧି ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ହାସଲ କରି ଯାଉଛି । ଅଥଚ ତାର ଗତିରୋଧ କରିବାକୁ ପୋଲିସ ମହଲ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ବାରମ୍ବାର ପତ୍ରପତ୍ରିକା ମାନଙ୍କରେ ପୋଲିସର ନିନ୍ଦାବାଦ ଓ ଦସ୍ୟୁଦଳର ବିପୁଳ ବିଜୟ ଧ୍ୱନି ପ୍ରଚାରିତ ହେଉଛି । ଏ କେଣ କମ୍ ଲଜ୍ଜାର କଥା, ଏହାର ଶେଷ କେଉଁଠି ?

ହଠାତ୍ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ନଈକୂଳ ପାଖ ଛକ ନିକଟସ୍ଥ ବଣଖଣ୍ଡ ନିକଟରେ । ସେଇଠାରେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର ଗତିରୋଧ

ହେଲା । ସତର୍କତା ସହ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ସେ ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । କିଛିଦୂର ଯିବାପରେ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ଗେଟ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗେଟ୍‌ଟି ଭିତରପଟୁ ବନ୍ଦ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ପଛପଟ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଦତା ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ତଳ ମହଲାର ସମସ୍ତ କୋଠରୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଲିଗଡ଼ ତାଲା ଝୁଲୁଥିଲା । ଉପର ମହଲାକୁ ଯିବାନିମନ୍ତେ କୌଣସି କଟକଣା ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ସିଡ଼ି ସାହାଯ୍ୟରେ ଉପରକୁ ଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଶେଖରବାବୁ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଯାହା ଦେଖିଲେ,— ଉପର ମହଲାରେ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚୋଟି କୋଠରୀ ରହିଅଛି । ପ୍ରଥମ କୋଠରୀର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ ଉକ୍ତ କୋଠରୀଟି ଭିତରୁ ବନ୍ଦ ଅଛି । ଦରଜାର କ୍ଷୁଦ୍ର ଛିଦ୍ର ପଥଦେଇ କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକରେଖା ବାହାରକୁ ଭାସି ଆସୁଥିଲା । ଶତଚେଷ୍ଟା କରି ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତ କୋଠରୀର କୌଣସି ଦୃଶ୍ୟ ଶେଖରବାବୁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ କୋଠରୀରେ ଗୁହି ବନ୍ଦ କରା ଯାଇଥିଲା । ଚତୁର୍ଥ ଓ ପଞ୍ଚମ କୋଠରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଖୋଲାଥିଲା ।

ଚତୁର୍ଥ କୋଠରୀରେ ଶେଖରବାବୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । କୋଠରୀଟି ଅନ୍ଧକାରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଶେଖରବାବୁ ନିଜର ଟର୍ଚ୍ଚ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦେଖିଲେ ଗୃହର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଟେବୁଲ୍ ପଡ଼ିଛି ଏବଂ ତାର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଚେୟାର ଗୁଡ଼ିକ ସଜ୍ଜିତ ଭାବରେ ରଖାଯାଇଛି । ଟେବୁଲଟି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆର୍ଦ୍ର ହୋଇଥିବା ଜାଣିପାରି ଶେଖରବାବୁ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ସ୍ଥିର କରି

ନେଲେ ଯେ ତାହା ଗୋଟିଏ ଡାଇନିଂ ହଲ୍ । ସେଠାରେ ବିଶେଷ କିଛି ଦେଖିବାକୁ ନ ଯାଇ ସେ ପଞ୍ଚମ କୋଠରୀର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । କୋଠରୀର ମଧ୍ୟଭାଗକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ, ସେଠାରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆସବାବପତ୍ର ନାହିଁ । ଚତୁର୍ଥ କୋଠରୀ-ପରି ଏ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଚେୟାର ଟେବୁଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ରହିଅଛି । କିନ୍ତୁ ସର୍ବାଗ୍ରେ ଗୋଟିଏ ସୁସଜ୍ଜିତ ଛୋଟ ଟେବୁଲ୍ ଓ ଗୋଟିଏ **Moving chair** ପଡ଼ିଅଛି । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ନାନାଜାତିର ସୁଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ, ଗୋଲ୍‌ଡେନ୍ ଫୁଲ ଦାନିରେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ରଖାହୋଇଛି । ସେଠାରେ ବିଶେଷ ଦରକାର ହେଲାଭଳି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିପାତ ହେଲାନାହିଁ ।

ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଉକ୍ତ କୋଠରୀରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ତତ୍‌ପରେ ତୃତୀୟ କୋଠରୀର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ—କେଉଁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବେ । ସେ ସେହି ଚିନ୍ତାରେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ରହିଲେ……

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଗୋଟିଏ ସୁଚିନ୍ତିତ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କଲେ । ନିକଟସ୍ଥ କାନ୍ଥ ଦେହରେ ଗୋଟାଏ ଲୁହା କଣ୍ଟା ଲାଗି ରହିଥିବାର ସେ ଦେଖି ପାରି ଉକ୍ତ ଲୁହା କଣ୍ଟା ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରକୋଷ୍ଠଟିକୁ ଅବଦ୍ଧ କରିଥିବା ଅଲିଗଡ଼ ତାଲାକୁ ଅକ୍ଲେଶରେ ଖୋଲି ପାରିବେ ବୋଲି ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କରି ନେଲେ । ବହୁ ଶ୍ରମସ୍ୱୀକାର କରି ସେ କାନ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ଲୁହା କଣ୍ଟାଟିକୁ ବାହାର କଲେ ଏବଂ କଣ୍ଟାଟିକୁ ତାଲା ମଧ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର

ଘୁଷ୍ଟାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଶେଷମୂହୁର୍ତ୍ତରେ ବହୁ ଶ୍ରମର ବିନିମୟରେ ସେହି ଶକ୍ତ ଲୌହ ନିର୍ମିତ ଅଲଗଡ଼ ତାଲାକୁ ହାର ମାନିବାକୁ ହେଲା ।

ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚ ଉଠିଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦରଜା ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରି ସେ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ତନ୍ନତନ୍ନ କରି କୋଠରୀଟିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାହା ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟୋରରୁମ୍ । ଶେଖରବାବୁ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ-ପଡ଼ିଲେ । ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରମାଣ ହେଲାଭଳି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ସେ ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅଜସ୍ର ପରିଶ୍ରମ ବୃଥା ହେବା ଦେଖି ସେ ମନେମନେ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ଅଗତ୍ୟା କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନୋଦ୍ୟତ ସମୟରେ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଗୋଟାଏ ତୀବ୍ର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ ଆଚ୍ଛାଦିତ କଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ଦ୍ୱୟ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଗଲା ଓ ଦରଜା ବନ୍ଦ ହେବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିପାରିଲେ । ସେ କୌଣସି ଯାଦୁକରର ବ୍ୟୁହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲାପରି ଅନୁଭବ କଲେ । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚକ୍ଷୁ ଉନ୍ମୀଳିତକରି ଦେଖିଲେ, ତୀବ୍ର ଆଲୋକଟି ତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ-ସମ୍ମୁଖରୁ କେଉଁଆଡ଼େ ଅପସରି ଯାଇଛି ଓ ଦରଜା ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତାଙ୍କର ବିବେକ ହଜିଗଲା—ସେ କିଛି ଭାବିପାରିଲେ ନାହିଁ । କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିମୂଢ଼ ହୋଇ ଆସନ୍ନ ବିପଦର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ନୀରବତା ବିରାଜିତ୍ କଲାପରେ କେହି ଜଣେ ଦ୍ୱାରଦେଶରେ କରାଘାତ କରି ମୃଦୁସ୍ୱରରେ ଡାକିଲା—ଶେଖରବାବୁ !......

ଶେଖରବାବୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ...

—ପାଞ୍ଚ—

ଅତି କର୍କଶ ଗଳାରେ ପୁନର୍ବାର ଦ୍ୱିରୁକ୍ତି କରି ଗର୍ଜିଉଠି କହିଲା, ଶେଖରବାବୁ !—

ଶେଖର ବାବୁ ନିର୍ଭୟରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ଯଦି କିଛି କହିବାର ଥାଏ, ତେବେ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ କହିପାର" ।

ଅଟ୍ଟହାସ ଭଙ୍ଗୀରେ କହି ଉଠିଲା ମିସ୍‌ବାଣୀ...

ଇସ୍...କି କର୍କଶତାର କଣ୍ଠସ୍ୱର—ତାର ବିଦ୍ରୂପ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହେଲା । କହିବାକୁ ଲାଗିଲା ମିସ୍‌ବାଣୀ,... ଶେଖର ବାବୁ ! ଯଦି ନିଜକୁ ନିରାପଦରେ ରଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ନିଜର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳବର୍ତ୍ତିକୁ ବାତାୟନପଥ ଦେଇ ବାହାରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତୁ । ନଚେତ୍ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଆପଣ ଅନୁତାପ କରିବେ ଏବଂ ସେତେବେଳକୁ ସମୟ ଗତ ହୋଇ ଯାଇଥିବ ।

ମିସ୍ ବାଣୀର ସେହି ବିଦ୍ରୂପଭରା କଟୂକ୍ତିକୁ ଶୁଣି, ଶେଖର ବାବୁ ଶତ ବୃଶ୍ଚିକର ଦଂଶନ ଅନୁଭବ କଲେ । ହଠାତ୍ ଏପରି ଆକସ୍ମିକ ଘଟିବ ବୋଲି ସେ କେବେ କଳ୍ପନା କରି ନ ଥିଲେ । ସେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ନୀରବରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଗର୍ଜି ଉଠିଲା ମିସ୍‌ବାଣୀ......

ଶେଖର ବାବୁ, ଏପରି ମୂକ ବଧୀରଙ୍କ ପରି ବସିରହି ମୋର ମୂଲ୍ୟବାନ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ଅପେକ୍ଷା ନିଜର ମୁକ୍ତି ପଥ ଅବିଷ୍କାର କଲେ ମୁଁ ବିଶେଷ ପ୍ରୀତ ହେବି । ରାତ୍ରି ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ମୋର ସମସ୍ତ ଆକାଂକ୍ଷା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପାରିବି ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ।

ବାଧ୍ୟହୋଇ ଶେଖର ବାବୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ,—"କଣ ଗୃହ ତୁମେ" ?

—ଏକଷଠି—

ବିଦ୍ରୂପ ସ୍ୱରରେ କହିଲା ମିସ୍ ବୀଣା, "ମୁଁ ଚାହେଁ···ମୁଁ ଚାହେଁ ଆପଣଙ୍କ ପକେଟରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଥିବା ମାରଣାସ୍ତ୍ରଟିକୁ । ଯାହାର ସାହାଯ୍ୟରେ ଆପଣ ଏ ନିଶାର୍ଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଶତ୍ରୁ ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ଅବାଧରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।

ଶେଖରବାବୁ ସେହିପରି ଦାମ୍ଭିକ ସ୍ୱରରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ- "ନା—ମୋ ନିକଟରେ କୌଣସି ଅସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।"

ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି, ଶେଖର ବାବୁ—ମିଥ୍ୟା କହି କାହାକୁ ଠକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି···ଭୁଲିଯାନ୍ତୁ । ହଣ୍ଟରବାଲିକୁ ଠକିବାର ଶକ୍ତି ବୋଧହୁଏ ଆପଣଙ୍କ ପରି ଗୋଏନ୍ଦାର ଅଛି ନାହିଁ । ଯଦି ପ୍ରାଣର ଆଶା ଥାଏ ତେବେ ଶୀଘ୍ର ରିଭଲ୍‌ଭର୍‌ଟାକୁ ବାହାରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦିଅନ୍ତୁ ।

ହଣ୍ଟରବାଲିର ନାଁ ଶୁଣି ଶେଖରବାବୁଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦମ୍ଭ, ଗର୍ବ, ଅହଂକାର ପାଣି ଫାଟିଗଲା । ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ସେ ଯାହାର ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ରହସ୍ୟମୟୀ ହଣ୍ଟରବାଲି ତାଙ୍କ ସହିତ ବାକ୍ୟାଳାପ କରୁଥିବା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ସେ ବିସ୍ମୟାଭିଭୂତ ହେଲେ ।

ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ,—ସେ କିପରି ଜାଣିଲା ମୋ ନିକଟରେ ରିଭଲଭର୍ ରହିଛି, ସେ କଣ ସର୍ବଜ୍ଞ । କି ଅଦ୍ଭୁତ ଶକ୍ତି ତାର । କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏ ନାରୀ !! ରିଭଲ୍‌ଭରଟିକୁ ନ ଦେଇ ସେଠାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର କୌଣସି ଆଶା ଶେଖରବାବୁ ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ରିଭଲ୍‌ଭରଟିକୁ ବାତାୟନପଥ ଦେଇ ବାହାରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ ।

ମିସ୍ ବୀଣା ହଠାତ୍ ରିଭଲ୍‌ଭରଟିକୁ ତଳୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଅତି ସାବଧାନତା ସହକାରେ ନିଜର କରାୟତ୍ତ କଲା ପରେ ଉକ୍ତ କୋଠରୀର ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ

ଅଲୋକ ଜଳାଇ କୋଠରୀର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ରଖିଦେଲା । ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ବିଦ୍ରୂପ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, "ଶେଖରବାବୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ସତର୍କ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆପଣ ମୋର ପଶ୍ଚାଧାବନରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି; ସୁତରାଂ ମୁଁ ଆଜି ଆପଣଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ସହ ଇହଜଗତରୁ ବିଦାୟ ଦେବାକୁ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ କରିଛି; ମୋର ଦୁଇଜଣ ସହକର୍ମୀ ଅନ୍ୟ କୋଠରୀରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ମୋର ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ ।

ଶେଖରବାବୁ ବିସ୍ଫାରିତ ନୟନରେ ମିସ୍ ବୀଣାର କୃଷ୍ଣବସ୍ତ୍ରାଚ୍ଛାଦିତ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ମାତ୍ର ।

ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହୋଇ ଶେଖର ବାବୁ ବାଧ୍ୟ ଛାତ୍ର ପରି ତାର ପଥ ଅନୁସରଣ କଲେ ।

ମିସ୍ ବୀଣା ଉପର ମହଲର ପ୍ରଥମ କୋଠରୀ ନିକଟରେ ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ସହିତ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ଭାସ୍କର ଓ ବିମଳ ମିସ୍ ବୀଣାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ । ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଇ ମିସ୍ ବୀଣା କେଉଁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଗଲା ।

ଶେଖରବାବୁଙ୍କୁ ବିମର୍ଷ ବଦନରେ ଦେଖି, ବିଦ୍ରୂପକରି କହିଲା ଭାସ୍କର, ନମସ୍ତେ ଶେଖରବାବୁ । ରାତିର ନିସ୍ତବ୍ଧତାରେ ଏପରି ସୁନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗକରିବାର ପରିଣାମ କଣ ବୁଝିପାରୁଛନ୍ତିତ ?

ପୁଣି କହିଲା ଭାସ୍କର, ନିଦ୍ରା ଦେବୀଙ୍କ କୋଳରେ ଶାନ୍ତିରେ ଶୟନ କଲା ବେଳେ ଆପଣ ଯେଉଁ ବ୍ୟାଘାତ ଜନ୍ମାଇଛନ୍ତି ତାର ପ୍ରତିଦାନ ସ୍ୱରୂପ କିପରି ଶାସ୍ତି ଦିଆଯିବ ଜାଣନ୍ତି ଶେଖରବାବୁ ?

ଘଣିତ ଦସ୍ୟୁର ମର୍ମପୀଡ଼ା ବାକ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗ ଜଳି ଉଠିଲା ।

ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହି ଉଠିଲେ,……"ଯେଉଁ ଘୃଣ୍ୟଦସ୍ୟୁ ନିରୀହ ଜନତାର ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରିପାରେ, ଯେଉଁ ପାପିଷ୍ଠ ଶାନ୍ତିମୟ ଜଗତରେ ଅଶାନ୍ତିର ଝଡ଼ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ, ଯେଉଁ ନରପିଶାଚ ଜନତାର ତପ୍ତ ରକ୍ତରେ ନନ୍ଦନ କାନନ ରଚିପାରେ, ସେହି ସଇତାନ ମାନଙ୍କୁ ନିଦ୍ରାଦେବୀ ତାଙ୍କର ଶାନ୍ତିମୟ କୋଳରେ ସ୍ଥାନ ଦେବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଠିତ । ଯେଉଁଦିନ ଅଇନର ଫାଶୀ-ଖୁଣ୍ଟରେ ଝୁଲି ତୁମ୍ଭେମାନେ ସଂସାର ସେଜରୁ ଚିର ବିଦାୟ ନେବ, ହୁଏତ ସେହିଦିନ ନିଦ୍ରାଦେବୀ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ହୃଦୟରେ ନିଜ କୋଡ଼ରେ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ବିଦ୍ରୂପ କରି ବିମଳ କହିଲା,—ଆସ୍ତେ ବନ୍ଧୁ । ଏ ଲେକ୍‌ଚର ଏଠାରେ ଶୁଣାଇ କୌଣସି ଲାଭବାନ ହେବେନାହିଁ—ବରଂ ନିଜର କର୍ମଫଳ ପାଇଁ ଅନୁତାପ କରନ୍ତୁ । ଆଉ ମୋଟେ ଦଶମିନିଟ୍ ସମୟ ରହିଲା । ମାତ୍ର ଦଶମିନିଟ ପରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଏହି ନିକଟସ୍ଥ ଖରସ୍ରୋତା ଦେବୀ ନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ସଲିଳ ସମାଧି ପୂର୍ବକ ଅନନ୍ତ ଶୟନ କରିବାକୁ ହଣ୍ଟରବାଲି ଆଦେଶ କରି ଯାଇଛି । ଆପଣଙ୍କର ଏହି ପ୍ରଳାପ ଶୁଣିବାକୁ ଆମର ସମୟ ଅଢ୍ୟାଲ ।

ବିମଳର କଥା ଶୁଣି ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର ହୃତ୍‌କମ୍ପ ଯାତ ହେଲା । ସେ ହଠାତ୍ ଏପରି ଅତର୍କିତ ଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗ ଶିଥିଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ଚିନ୍ତିତ ହୃଦୟରେ ଆସନ୍ନ ବିପଦକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ।

× × × ×

ଭାସ୍କର ଓ ବିମଳ ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତ ରଜ୍ଜୁରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶେଖରବାବୁଙ୍କର ହସ୍ତ ପଦ ବନ୍ଧନ କଲେ । ପାଟିରେ ପୁଳାଏ

ଛିନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଭର୍ତ୍ତିକରି ଦେଲେ ଓ ନୟନ ଯୁଗଳରେ ଗୋଟାଏ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ପଟି ଅନ୍ଧପୁଟୁଳି ପରି ବାନ୍ଧିଦେଲେ । ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର କଥା କହିବାର ଓ ଦେଖିବାର ଶକ୍ତି ଲୋପ ପାଇଗଲା । ତା ପରେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ ଅଖା ମୁଣିରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ତାର ମୁହଁକୁ ସୁଦୃଢ଼ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଶୂନ୍ୟେ ଶୂନ୍ୟେ ଟେକି ଆଣି ବିରାଟ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ପଦଦେଶରେ ପହଁଞ୍ଚିଲେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ସତର୍କତା ସହିତ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ନିଜର ସ୍କନ୍ଧରେ ବହନ କରି ଦ୍ରୁତଗତିରେ ନଦୀ କୂଳକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।

ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲେଟ ନୌକା ବନ୍ଧା ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ନୌକା ସାହାଯ୍ୟରେ ବିମଲ ଓ ଭାସ୍କର ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ନଦୀର ମଧ୍ୟ ଦେଶକୁ ଘେନିଗଲେ । ସେଠାରେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଜଳମଧ୍ୟକୁ ନିକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବା ସମୟରେ ବିମଲ କହିଲା, "ଭାସ୍କର, ଏହି ଜାନୁଆରଟାକୁ ମୁଣି ସହ ନଦୀକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବାଦ୍ୱାରା ଜଳଜନ୍ତୁ ମାନେ ଗର୍ଭକ୍ଷେପ କରିବାରେ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ । ତେଣୁ ମୋ ମତରେ ଅଖାମୁଣିରୁ ବାହାର କରି ତାକୁ ନଦୀ ଗର୍ଭକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବା ଉଚିତ ।

ବିମଲର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଭାସ୍କର ଏକମତ ହେଲା । ଉଭୟ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ଆବୃତ ହୋଇଥିବା ଅଖାମୁଣିଟିକୁ ବାହାର କରିଦେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ନୌକା ଉପରୁ ଉଠାଇ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ ।

× × × ×

—ପଞ୍ଚଷଠି—

—ପଞ୍ଚ—

ନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ପରେ ମିସ୍ ବୀଣା ନିଜର ସହକର୍ମୀ ମାନଙ୍କ ସହ ଆନନ୍ଦରେ କାଳାତିପାତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ସେ ବିଶେଷ ଭୟ କରୁଥିଲା । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯିବାରୁ ସେ ନିର୍ଭୟ ଭାବରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କରେ ଲୁଣ୍ଠନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ସହର ମଧ୍ୟରେ ପରିଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କଲାନାହିଁ ।

ଏହି ଘଟଣାର କିଛିଦିନ ପରେ ମିସ୍ ବୀଣା କେତେକ ପରିଚ୍ଛଦ କ୍ରୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବଜାରକୁ ଯାଇଥିଲା । ଆବଶ୍ୟକୀୟ କେତେକ ପୋଷାକପତ୍ର ଧରି ଫେରିବା ସମୟରେ ରାଜପଥ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଭିଖାରିଣୀ ସତୃଷ୍ଣ ନୟନରେ ମିସ୍ ବୀଣାକୁ ଚାହିଁ ହାତପତାଇଲା । ଭିଖାରିଣୀଟିର ବୟସ ତିରିଶରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେବ ନାହିଁ । ଅନାହାରରେ ତାର ଶରୀର ନିର୍ଜୀବ ପରି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ଖଣ୍ଡେ ଛିନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରିଥିବା ହେତୁ ତାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥାଏ ।

ମିସ୍ ବୀଣାର ଭିଖାରିଣୀ ପ୍ରତି ତାର ନାରୀ ହୃଦୟର କେଉଁ ଗଭୀର ପ୍ରଦେଶରୁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଦୟା ଜାତ ହେଲା । ସେ ଭିଖାରିଣୀର ହାତ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରା ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ନିଜ ପଥରେ ଗମନୋଦ୍ୟତ ହେଲା ।

ଭିଖାରିଣୀ ଟଙ୍କାଟିଏ ପାଇ ବିଶେଷ ଖୁସି ହେଲପରି ଜଣାଗଲା । କିନ୍ତୁ ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶୁଷ୍କ ନୀରସ ବଦନରେ କହିଲା, 'ମା, ଟଙ୍କାଟିରେ କ'ଣ, ମୋର ଦିନସରିବ ?'

—ଷଷ୍ଠ—

ହଠାତ୍ ଅଟକିଗଲି ମିସ୍ ବୀଣା,—କିନ୍ତୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲାପରି କହିଲା, "କଣ କହିଲୁ ?"

ଭିକାରୁଣୀଟି ବିନୟ ସ୍ୱରରେ ତାର ଦୁଃଖ ଜଣାଇ କହିଲା, ମା' ଯଦି କେଉଁଠି ଖଣ୍ଡେ କାମ ଜୁଟାଇ ଦେଇପାରନ୍ତ......, ଆଉ କହିପାରିଲା ନାହିଁ, ତାର ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ଲୁହ ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଭିଖାରୁଣୀର ଅଶ୍ରୁଳ ନୟନ ଦେଖି ମିସ୍ ବୀଣାର ନାରୀସୁଲଭ ହୃଦୟ ଦୟାରେ ତରଳି ଗଲା । ସେ ଉକ୍ତ ଭିଖାରୁଣୀଟିକୁ କୋମଳ ସ୍ୱରରେ ପଚାରିଲା—ତୋର ଘରକେଉଁଠି ?"

ମୋ ଘର ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲାରେ ।

ତୋର ନାଁ ?

ମୋତେ କନକ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି ।

ତୋର କ'ଣ କେହି ନାହାନ୍ତି ?

ଭିଖାରୁଣୀଟି ଛଳ ଛଳ ନୟନରେ ଚାହିଁ, ବିକଳ ହୋଇ କହିଲା. ଗତବର୍ଷ ହାଡ଼ା ବାନ୍ତିରେ ମୋର ମା, ବାପ ମରିଗଲେ । ସେଇବର୍ଷ ମୋର ବାହାହେବାର ମାସକ ପରେ ରେଙ୍ଗୁନ ମୁଲକକୁ ଚାକିରି କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ସେ ଏପରିଯନ୍ତ ବାହୁଡ଼ିନାହାନ୍ତି । ଏ ପୋଡ଼ାକପାଳ ଭାଗ୍ୟରେ ଶେଷରେ ଏହି ଦଶାଥିଲା । ଆଜକୁ ଅଠଦିନ ହେବ ଏଇ ସହରକୁ ଆସିଲିଣି । ଖୋଜି ଖୋଜି କେଉଁଠି କାମ ଖଣ୍ଡେ ମିଳୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କାମ କରିବାକୁ ଯଦି ସୁବିଧା କରିଦିଅନ୍ତ, ତେବେ ନିଆଁ ଲଗା ପେଟଟାକୁ ଟିକେ ଶାନ୍ତକରି ପାରନ୍ତି ।"

ଭିଖାରିଣୀର ଏ ଦୁଃଖପୂର୍ଣ୍ଣ କାହାଣୀ ଶୁଣି ମିସ୍ ବୀଣାର ଆଖିରୁ ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ଝରିପଡ଼ିଲା । ତାରି କଠୋର ହୃଦୟ ହାହାକାର କରି ଉଠିଲା—ସମଗ୍ର ସ୍ୱାର୍ଥପର ପ୍ରକୃତଜାତ

ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାର ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ରୋହାଗ୍ନି ଜଳିଉଠିଲା । ଭିଖାରଣୀଟିର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଶୁଣି କହିଲା, ଅଚ୍ଛା ମୋ ପାଖରେ ରହିବୁ ?

ହଁ, ମା କାହିଁକି ନ ରହିବି ?

କି କାମ କରି ପାରିବୁ ?

ସବୁ କରିବି ମା, ସବୁ କରିବି । ଏବେ ଟିକେ ଦେହରେ ବଳ ପାଉନାହିଁ । ଦି'ଦିନ ଗଲେ ପାଣିଟଣାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଗୁହାଳପୋଛା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କରିପାରିବି ।

......ନା, ନା, ଏସବୁ କାମ କରିବାକୁ ମୋର ଲୋକ ଅଛି, ତୁ ସେଷାଇ କରି ପାରିବୁ ?

ହଁ ମା ପାରିବି, ହେଲେ ମୁଁ କେଉଁଠି ଘରବୁଡ଼ିଅ ।

ଅଜିକାଲି ପୁଣି ଜାତି ଗୋଟାଏ କଣ ? ହଉ, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆ ।

ଭିଖାରଣୀଟି ଧୀରେ ଧୀରେ ମିସ୍ ବୀଣାର ପଦ ଅନୁସରଣ କଲା ।

× × × ×

ଦୀର୍ଘ ଅଠଦିନ ଗତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବସନ୍ତବାବୁ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ନପାଇ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଅନେକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ସେ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ପାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ସେ ଦିନକୁଦିନ ମନ ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ହୃଦୟଟା ସର୍ବଦା ଅଶାନ୍ତିମୟ ହୋଇଉଠିଲା । ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ବିଚ୍ଛେଦ ଯୋଗୁଁ ସେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ କିଛିଦିନ ନିମନ୍ତେ ଅବସର ନେବାପାଇଁ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କଲେ ।

ସେଦିନ ହୋଇଥାଏ ରବିବାର । ସନ୍ଧ୍ୟା ଛଅଟା ବେଳକୁ ବସନ୍ତବାବୁ ବଜାର ମଧ୍ୟକୁ ବୁଲି ବାହାରିଲେ । ସମ୍ବାଦ ଭବନ ନିକଟରେ ପହଁଚି ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ରାମାୟଣ ଆଲୋଚନା ହେଉଛି । ବିହାରରୁ ଜଣେ ବିଦୁଷୀ ଯୁବତୀ ଆସି ତୁଳସୀଦାସଙ୍କ ରାମାୟଣକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ବିଶଦ୍ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ସହରର ସମସ୍ତ ରାମଭକ୍ତ, ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧବନିତା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ବସନ୍ତବାବୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ସମ୍ବାଦ ଭବନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଗୋଟିଏ ଆସନ ଅଳଂକୃତ କଲେ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ରାମାୟଣର ମଧୁରଭାବରେ ଭାବ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ଦୀର୍ଘ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ବ୍ୟାପି ଅନେକ ବକ୍ତା ରାମାୟଣର ଅତୀତ ଗୌରବ ନାନା ଭାବରେ ପାରାୟଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବସନ୍ତବାବୁ ନୀରବରେ ବସିରହି ସମସ୍ତ ବକ୍ତାଙ୍କର ଭାଷଣକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରୁଥିଲେ । ପରିଶେଷରେ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ କରୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଆରେ କହିଲେ, "କୌଣସି ଆସନ୍ନ ବିପଦ ସମୟରେ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହେବା ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଘୋର ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହକାରେ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ, ଚେଷ୍ଟା ଓ ସାହସର ବିନିମୟରେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରି ପାରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏହି ସତ୍ ସାହସ, ଉତ୍ସାହ ଓ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠା ଦେଶବାସିଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଆଦର୍ଶ ହୋଇ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ରହି ଆସିଛି ଓ ରହିବ ।......"

ଏହି କଥା ପଦକ ଶୁଣି ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ନବଜାଗରଣ ଜାଗି ଉଠିଲା । ସେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ କଳ୍ପିତ ବିଷୟ

ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ନ ରଖି ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ବଦ୍ଧପରିକର ହେଲେ ।

ସଭାକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା । ବକ୍ତା ଓ ଶ୍ରୋତାଗଣ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱ ସ୍ୱ ଗୃହାଭିମୁଖରେ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ । ହଠାତ୍ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କର ପାଦ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଲଫାପା ପଡ଼ିଥିବାର ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ । ଅନ୍ୟ ମନସ୍କ ଭାବରେ ଉଠାଇ ନେଇ ନେଇ ସେ ଦେଖିଲେ, ଲଫାଟିର ଉପରେ ତାଙ୍କର ନିଜନାମ ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଆଲୋକର ନିକଟକୁ ଯାଇ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ଲଫାପାଟିର ଭିତରେ କଣ ଲେଖାଅଛି ଜାଣିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର କୌତୂହଳ ଜାତ ହେଲା ।

ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଲଫାପାଟିକୁ ଖୋଲିଦେଲେ । ତା ମଧ୍ୟରୁ ଖଣ୍ଡେ ପେନ୍‌ସିଲ ଲେଖା ଶ୍ଳେଟ ଚିଠି ବାହାରିଲା । ଚିଠିଟି ତରତରରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥାଏ ।......

ବସନ୍ତବାବୁ ! ମୁଁ କୌଣସି ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ରହି କିଛିଦିନ ନିମନ୍ତେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଉଛି । ମୋର ବିନାନୁମତିରେ ତୁମେ କାହାରିକୁ ମୋ ବିଷୟରେ କିଛି କହିବ ନାହିଁ । ସୁଯୋଗ ଆସିଲେ ସାକ୍ଷାତ ହେବା । ଇତି ।

ଶେଖର

ବସନ୍ତବାବୁ ଚିଠିଟି ପଢ଼ିସାରି ଆନନ୍ଦରେ ବିଭୋର ହୋଇଗଲେ । ସେ ଏପରି ଭାବରେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରି ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମନରୁ ପୂର୍ବ କଳ୍ପନାର ସମସ୍ତ ସନ୍ଦେହ ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇ ଗଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସମ୍ବାଦଭବନ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ ।

× × ×

—ସତୁବ—

ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସି ମିସ୍ ବୀଣା ବନ୍ୟାର କରାଳ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥିଲା । କୂଳକୂଳ ଖାଇ ଦେବୀନଦୀ ପ୍ରଖର ସ୍ରୋତରେ ବହି ଯାଉଥିଲା । ଅଗଣିତ କୀଟ ପତଙ୍ଗ ସ୍ରୋତମୁଖରେ ଭାସି ଯାଉଥିଲେ କେତେ ତାହାଙ୍କ ଦୂରକୁ । ମିସ୍ ବୀଣାର ପୂର୍ବକଥା ସ୍ମରଣ ହେଲା । ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର ଔଦ୍ଧତ୍ୟ ପ୍ରକୃତି ଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ କାପର ଭାବରେ ଏ କରାଳ ବନ୍ୟା ମୁଖରେ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଭସାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଭାବି ମନେମନେ ହସି ଉଠିଲା । ହଠାତ୍ ତାର ମନେ ପଡ଼ିଲା ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ କଥା । ସେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା—ବସନ୍ତ, ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆମର ନିଶ୍ଚୟ କିଛିନା କିଛି କ୍ଷତି କରି ବସିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କେବଳ ଏକାକୀ ମାତ୍ର ଆମ୍ଭର ଗତି ପଥରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇ ରହିଅଛି । ତାକୁ ଯଦି କୌଣସି ଉପାୟରେ କର୍ପୂର କରି, ଶେଖରବାବୁ ପରି କରି ଯାଇ ପାରନ୍ତା ତେବେ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ କାଳାତିପାତ କରିବାକୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।

......ଅଦୂରରୁ ଭାସ୍କର ମିସ୍‌ବୀଣାର ନିକଟକୁ ଆସୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ତାକୁ ବସିବାକୁ ମିସ୍ ବୀଣା ଇଙ୍ଗିତ ଦେଲା । ସେ ଭାସ୍କରକୁ ଚାହିଁ କହିଲା, "ବୁଝିଲ ଶେଖରବାବୁ ତାର ଉଦ୍ଧତ ପ୍ରକୃତି ଯୋଗୁ ଏହି ଦେବୀ ନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ଚିରଦିନ ଲାଗି ବିଲୟ ଭଜିଲା । ଆଜି ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ରହିଲା, ତାର ସହକର୍ମୀ ବସନ୍ତ । ସେ ଶେଖର ବିଷୟରେ ବିନ୍ଦୁ ବିସର୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ଜାଣି ପାରିନାହିଁ । ତାକୁ କୌଣସିମତେ ଶେଖରର ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରାଇ ପାରିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଚିରଦିନପାଇଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ପାରିବା ।"

—ଏକସ୍ତର—

ଭାସ୍କର କହିଲା, "ବସନ୍ତକୁ ନିଜର କରାୟତ୍ତ କରି ଯମାଳୟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେଲେ ସମୟ ସାପେକ୍ଷ । ବସନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଶେଖର ଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ ନ୍ୟୂନ ନୁହେଁ । ଶେଖରର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନରେ ସେ ବିଚଳିତ ନ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମନ ଦୁଃଖରେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଛି । ଶେଖରବାବୁଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଯାଇ ସେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପଶ୍ଚାଦ୍ଧାବନରୁ ବିରତ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ଆମ୍ଭର ଗତି ପଥରେ ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ବିଘ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ତାର ଇହଲୀଳା ସାଙ୍ଗ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଠିକ୍ କହୁଛ ଭାସ୍କର । ମୁଁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବୁଝି ପାରୁଛି । ସେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପଶ୍ଚାଧାବନରୁ ବିରତ ହେବ ନାହିଁ । ତାର ମଧ୍ୟ ସମୟ ଶେଷ ହେବାକୁ ବସିଲଣି । ଏହି ଅଳ୍ପ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତାକୁ ଶେଖରର ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ହେବ । ଷ୍ଟାର ସିନେମାହଲ ମଧ୍ୟରୁ ମୁଁ ଯେଉଁ ହାରଟିକୁ ଅପହରଣ କରିଥିଲି ଉକ୍ତ ହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ସହରରେ ଭୀଷଣ ଭାବରେ ତଦନ୍ତ କରାଯାଉଛି । ସବ୍‌ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ନୃସିଂହ ବାବୁ ଘନ ଘନ ସନ୍ଧାନ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମୁଁ ମନସ୍ଥ କରିଛି ଏହି ଅଳ୍ପ ଦିନ ଭିତରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କଟକ ସହର ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ, ନଚେତ୍ ଯେ କୌଣସି ମୂହୂର୍ତ୍ତରେ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ହରାଇ ପୋଲିସର ଚକ୍ଷୁରୁ ଅନ୍ତଃହିତ ହୋଇ ପାରିବା ନାହିଁ ।

ଭାସ୍କର କହିଲା, "ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା ବହୁତ ପୂର୍ବରୁ ଭାବିଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ସହର ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ହିଁ ଉଚିତ । ଶେଖର ବାବୁର ହଠାତ୍ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ପରେ ଏଠାକାର ପୋଲିସ ବାହିନୀ ସେମାନଙ୍କର

କାର୍ଯ୍ୟ ଗତାନୁଗତିକ ଭାବରେ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମୋ ମତରେ ବସନ୍ତର ଇହଲୀଳା ସମ୍ବରଣ କରାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏଠାରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବାକୁ ହେବ ।"

ସେଥିଲାଗି ମୁଁ ଏକ ସୁଚିନ୍ତିତ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କରିଛି । ଆସନ୍ତା କାର୍ତ୍ତିକମାସ ଅମାବାସ୍ୟାଦିନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପରମ ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ମା କରାଳମୁଖୀ କାଳୀଙ୍କର ପୂଜାର ଦିବସ । ତା ପୂର୍ବରୁ ବସନ୍ତକୁ କରାୟତ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ସେହିଦିନ ସେହି ନିଶାର୍ଦ୍ଧନ, ନିର୍ଜ୍ଜନ ମନ୍ଦିରରେ ମା କାଳୀଙ୍କୁ ତାର ଉଷ୍ଣରକ୍ତ ପାନକରାଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଇବା । ମା'ର ଆଶିଷରେ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ଅଜେୟ ହୋଇ ପୁନର୍ବାର ଏହି ସହରରେ ଅନନ୍ତର ସହିତ କାଳାତିପାତ କରିପାରିବା ।

ଏହିପରି ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରୁ କରୁ ତପନ ଦେବ ଦିନ ସାରା ତାଙ୍କର କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରି କରି କର୍ମକ୍ଳାନ୍ତ ଜୀବନକୁ ସତେଜ କରିବା ପାଇଁ ପଶ୍ଚିମାକାଶର ବାସଭବନକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ପୂର୍ବ ଦିଗରୁ କୁମୁଦବାନ୍ଧବ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୋଗଦାନ କରିବା ପାଇଁ ହର୍ଷୋତ୍‌ଫୁଲ୍ଲ ବଦନରେ ସୁଆଗମନ କଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାରାଣୀ ବାରାଙ୍ଗନା ସଦୃଶ ନିଜର ବେଶକୁ ଅତି ଚମତ୍କାର ଭାବରେ ସଜ୍ଜିତ କରି କାହାର ଆଗମନର ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ଧୂମ୍ରାୟିତ ଗୋଧୂଳି ଲଗନରେ ମିସ୍‌ବାଣୀ ଓ ଭୂପତିର ବେଞ୍ଚ ଉପରୁ ଉଠି ଅତିରସ୍ଥ ବାସ ଭବନ ଅଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କଲେ ।

—ତେସ୍ତର—

ଶରତକାଳୀନ ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋକ; ସହର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପାର୍କର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ବିଚ୍ଛୁରି ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ହେନା, ମଲ୍ଲୀ, ନାଗେଶ୍ୱରର ବାସନାରେ ସ୍ଥାନଟି ସୁଗନ୍ଧିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ମିସ୍ ବୀଣା ପାର୍କର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସି ରହି ଓଲଟାଉ ଥିଲା ଅତୀତର ପଙ୍କିଳ ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠା ଗୁଡ଼ିକୁ । ପ୍ରକୃତି ରାଣୀର ଏ ଅପୂର୍ବ ସମାବେଶ ମିସ୍ ବୀଣାକୁ ଆନନ୍ଦିତ କରିପାରୁ ନଥିଲା । ସେ ଗମ୍ଭୀର ବଦନରେ ନିର୍ଜୀବପରି ଏକ ଦିଗକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଥିଲା ମାତ୍ର ।

ହଠାତ୍ ତାର ଭ୍ରୂକୁଞ୍ଚନ ହୋଇଗଲା, ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଗଲା—ସେ ଦେଖିଲା, ଦୁଇଟି ଯୁବକଯୁବତୀ ପାର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଗୋଟିଏ ବେଞ୍ଚ ଅଧିକାର କଲେ । ଯୁବକଟିକୁ ଦେଖିଲାକ୍ଷଣି ଅଟକି ଗଲା ତାର ଭାବନା······ନିଜର ଅତୀତତାର ଆତ୍ମକର୍ଷଣ କଲା । ନିଜ ଭାବନାରେ ନିଜେ ବିହ୍ୱଳ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସେ ତାର ଯୌବନକୁ ଉପଭୋଗ କରି ପାରି ନାହିଁ । ତିଳେ ତିଳେ ବିସର୍ଜନ କରି ଦେଇଛି—କାହିଁକି ? କେଉଁ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ତାର ଯୌବନକୁ ପଦାଘାତ କଲା ?······ତାର କଣ ଯୌନ କ୍ଷୁଧା ନାହିଁ ? ସେହି ପିପାସିତ ହୃଦୟକୁ ଶୀତଳ କରିବାକୁ ତାର କଣ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନା ? ଏହି ଶାନ୍ତିମୟ ଜଗତରେ ନାରୀର ଅନ୍ତ କି ସୁଖ ସମ୍ଭୋଗ ଥାଇପାରେ ? ଯୌବନର ଉଦ୍ଦୀପନାରେ ନାରୀ-ଧର୍ମର ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କଲାବେଳେ ସେ କାହିଁକି ଘାତକିନୀ ରୂପରେ ତାର ସେହି ସ୍ୱର୍ଗ ସୁଖକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇଛି ? ସେ କଣ ସେହି

ପ୍ରେମଝରଣୀରୁ; ମଧୁର ରସ ପାନ କରି ନ ଥାନ୍ତା ? ତେବେ କେଉଁ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ ତାର କ୍ଷୁଧିତ ପ୍ରାଣରେ ବ୍ୟାଘାତ କରୁଛି ? କିଏ ତାକୁ ଏହି ବହ୍ନିଶିଖାମୟ ବ୍ୟୂହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଉଛି ? ଏ ସୁରୁଚି ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ଶାନ୍ତିମୟ ସମାଜରୁ କିଏ ତାକୁ ବିତାଡ଼ିତ କରୁଛି ? କିଏ ତାର ହୃଦୟକୁ ମରୁଭୂମିର ତପ୍ତବାଲୁକା ରାଶି ସଦୃଶ ଉତ୍ତପ୍ତ କରି ଦେଉଛି ?

ଉତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ମିସ୍‌ବାଣୀ···ଆଉ ଅଧିକ ଭାବି ପାରିଲାନାହିଁ । ତାର ଚକ୍ଷୁ ବାଷ୍ପାବୃତ ହୋଇଗଲା । ଉଲୁଅଁନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଭାବରେ ଅଦୂରସ୍ଥ ଚମ୍ପା ବୃକ୍ଷଟିକୁ ଚାହିଁ ରହିଲା ।······

ଅତୀତର ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ତାର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସହରର ଅଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମ ବେଲଗାଛିଆରେ ମିସ୍‌ବାଣୀ ଗୋଟିଏ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା 'ସୁ କୁମାରୀ' ନାଁମରେ । ଶୈଶବାବସ୍ଥାରୁ ମାତା ପିତାଙ୍କର ସ୍ନେହାଦରରେ ଲାଳିତ ପାଳିତ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । କୈଶୋରର ଚପଳତାରେ ତାର ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲା । ଯୌବନର କାଉଁରୀ ପରଶରେ ତାକୁ ନୂଆ ଦୁନିଆକୁ ଆସିଲା ପରି ଲାଗିଲା ।

ଉକ୍ତଗ୍ରାମର ତରୁଣ ଯୁବକ ଯଦୁନାଥ ସହିତ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ତାର ନିବିଡ଼ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ରହି ଆସିଥିଲା । ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଠାରୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । କେବେ କେବେ ନିକଟସ୍ଥ ନିର୍ଜ୍ଜନ ନଦୀ ପ୍ରାନ୍ତରରେ ଚାରିଚକ୍ଷୁ ମିଳିତ ହୋଇ ଉଭୟଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ନବୀନ ଉନ୍ମେଷ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା । ସେହି ଜନଶୂନ୍ୟ ନଦୀ ତଟରେ ବସି ବସି ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କଠାରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଉଥିଲେ ମଧୁର

ନିଷ୍କପଟ ସ୍ନେହର କଳସୀ । ନବୀନ ତରୁଣର କାଉଁରୀ ପରଶ ପାଇ ଯୌବନର ଉନ୍ମାଦନାରେ ସଂସାରକୁ ଭୁଲିଯାଇଥିଲା ସୁକୁମାରୀ ।

ସୁକୁମାରୀର ପିତା ତାର ବିବାହ ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ କଲେ । ଅନ୍ୟଗ୍ରାମର କୌଣସି ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ପରିବାରର ଏକ ଆଧୁନିକ ଯୁବକ ସହିତ ସୁକୁମାରୀର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଠିକ୍ ହେଲା । ମାଙ୍ଗଲ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ସମସ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ପଦାର୍ଥ ତାର ପିତା ଆନନ୍ଦର ସହିତ ସଂଗ୍ରହ କଲେ । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ବିଦ୍ରୁପର ଅଗ୍ନି ହୁ ହୁ ହୋଇ ଜଳିଉଠିଲା । ସୁକୁମାରୀର ପିତା ମଥାଟେକି ଚାଲିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଚାରିଆଡ଼େ ଖାଲି ଅପବାଦ ନାଗରା ବାଜି ଉଠିଲା । ସେ ନାନା ପ୍ରକାର ଦୁର୍ନାମ, ଗୁଜବ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ସେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଚିନ୍ତାରାଜ୍ୟର ଅଧିବାସୀ ହୋଇ ରକ୍ତମାଂସର ଶରୀରକୁ ଅସ୍ଥିକଙ୍କାଳରେ ପରିଣତ କଲେ । ଅହରହ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ··· ଇସ୍···କି କଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଯାହା ଉପରେ ସେ ଦୀର୍ଘ ପନ୍ଦରବର୍ଷ ଧରି ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସ୍ନେହ ଅଯାଚିତ ଭାବରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ, ତା'ରି ବିନିମୟରେ ସେ ଆଜି ଶତକ୍ରୂ କୁଟନର ଦାରୁଣ ଆଘାତ ସହି ତିଳେ ତିଳେ ସଢ଼ି, ଲଜ୍ଜା ଅପମାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛନ୍ତି । ସମାଜ ଆଜି ତାକୁ ଦୁଶ୍ଚରିତା, କଳଙ୍କିନୀ, ଭ୍ରଷ୍ଟା, ବେଶ୍ୟା ନାମରେ ଆଖ୍ୟା ଦେଉଛି । ତାଙ୍କର କନ୍ୟା ସୁକୁମାରୀ ଗୋଟିଏ ଅଜ୍ଞାତ କୁଳଶୀଳ ଜାରଜ ସନ୍ତାନର ଗର୍ଭଧାରିଣୀ ହୋଇଛି ।······କି ଲଜ୍ଜା, କି ଅପମାନ । ସେ ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେହି ତୀବ୍ର ତାଡ଼ନାର ଦାରୁଣ କଷାଘାତରେ ସେ ମରଜଗତରୁ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ଆଉ ବୁଝିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ—ସେହି ନିରୀହା ଗ୍ରାମ୍ୟବାଳିକା ନବୀନ ଯୁବତୀ ସୁକୁମାରୀକୁ ନିଜ ଅପମାନରେ ତାର ମସ୍ତକ ଅବନତ ହେଲା—ସେ ଭାବିଲା...କ୍ଷଣିକ ଉନ୍ମାଦନାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ସମାଜର କେତେ ନୀଚସ୍ତରକୁ ଖସି ଯାଇଛି । ଅଧୀର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାକୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଅଂଧକାର ଦେଖାଗଲା । ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ତୀବ୍ର ସମାଲୋଚନାରେ ଯଦୁନାଥ ନିକଟରେ ଅବେଦନ କଲା । କେତେ କାକୁତି ମିନତି ହୋଇ ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲା । ତା'ର ନିରାଶ୍ରିତା ଜୀବନକୁ ଯଦୁନାଥର ପଦ ସେବାରେ କଟାଇ ଦେବାକୁ କେତେ ଅନୁନୟ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଯଦୁନାଥ ସୁକୁମାରୀର କୌଣସି ଅବେଦନକୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ କଲା ନାହିଁ । ତାର ଅନାଥିନୀ ହୃଦୟକୁ ପଦାଘାତ କରି ଆନନ୍ଦରେ କାଳାତିପାତ କଲା ଅନ୍ୟ ସଂସାର କରି...।

ତା' ପରେ ସମାଜର ଗୁରୁତ୍ୱପ ତରୁଣ ବୟସୀ ସୁକୁମାରୀ ପକ୍ଷରେ ଅସହ୍ୟ ବୋଧ ହେଲା । ସେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ତୀବ୍ର ତାଡ଼ନାରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟହରାଇ ବସିଲା । ଘୃଣା, ତାଚ୍ଛଲ୍ୟ, ଲାଞ୍ଛନା, ଅବମାନନାର ଦାରୁଣ ଆଘାତ ସହିପାରିଲା ନାହିଁ ସୁକୁମାରୀ । କିନ୍ତୁ ......ସଂସାରର ଏହି ମୋହିନୀ ଶକ୍ତିକୁ ଏଡ଼ିଦେଇ ନିବିଡ଼ ବନ୍ଧନକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ତାର ଇଚ୍ଛା ହେଲାନାହିଁ । ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନୁତାପ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଯଦୁନାଥ ପ୍ରତି ତକ୍ତ ଭାବ ଜନ୍ମିଲା । ସମସ୍ତ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ପୁରୁଷ ଜାତି ପ୍ରତି ତାର ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇବାକୁ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିରକଲା । ଯେଉଁ ଅଂଧ ସମାଜ ଅଜ୍ଞତାର କୌଣସି ଅବୋଧତାକୁ କ୍ଷମାକରି ନ ପାରେ ସେହି ଅହଂକାରୀ ସମାଜର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ବଦ୍ଧପରିକର ହେଲା ।

—ଶତସ୍ତର—

ଏତିକେ ହଠାତ୍ ନିଜେ ସ୍ୱଳ୍ପିରେ ବହ୍ନିସଙ୍କାମୟ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟକୁ ଲମ୍ଫପ୍ରଦାନ କଲା । ଜଗତର ଅନିଷ୍ଟ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ନିରୀହା ଗ୍ରାମ୍ୟ ବାଳିକା କଠୋର ହୃଦୟରେ ପୈଶାଚିକ ମନୋବୃତ୍ତି ନେଇ ଭୈରବମୂର୍ତ୍ତି ଧାରଣ କଲା । ଆଜି ସେହି ପିଶାଚୀର ମନୋବୃତ୍ତିକୁ ଭଦ୍ରସମାଜର ଆବରଣ ତଳେ ଲୁକ୍କାୟିତ ରଖି ଲୁଣ୍ଠନ ପରେ ଲୁଣ୍ଠନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସତେ ଯେପରି ସ୍ୱାର୍ଥ ଜଗତରୁ କେଉଁ କାଳରୂପୀ ନାଗୁଣୀ ଶାନ୍ତିମୟୀ ବସୁନ୍ଧରାର ବୁକୁ ଉପରକୁ ଝାମ୍ପ ଦେଇଛି······

ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାର ସମୟ ଆଜି ତାକୁ ଧରିଦେଇଛି । ସେ ଆଜି ଯଦୁନାଥକୁ ଖୁନ୍ କରିବ । ତାର ସର୍ବନାଶ କରିବ । ଯେଉଁ ନରାଧମ, ଯେଉଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଲାଳସାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ତରୁଣ ଜୀବନକୁ ଛାରଖାର କରି ଦେଇଛି । ଆଜି ତାକୁ ସୁକୁମାରୀ ଉପଯୁକ୍ତଶିକ୍ଷା ଦେବ ।

ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ମିସ୍‌ବାଣୀ । ପ୍ରତିହିଂସାର ବହ୍ନିତାର ଶରୀରର ପ୍ରତି ରନ୍ଧ୍ରେ ରନ୍ଧ୍ରେ ଜଳି ଉଠିଲା—ସେ କିଛି ଭାବି ପାରିଲାନାହିଁ ।

ଯେଉଁଦିନ ଯଦୁନାଥ ସୁକୁମାରୀର ସମସ୍ତ ଆଶା ଭରସାକୁ ପଦାଘାତ କରି ତାର ଭବିଷ୍ୟତର କଳ୍ପନାସୌଧକୁ ଧୂଳିସାତ୍ କରିଦେଲା ସେହିଦିନ ଗଭୀର ନିଶିଥର ଘନ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ସେ ତାର ପଲ୍ଲୀଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ମାୟା ମୋହ ଛିନ୍ନକରି ନିଜକୁ ଘୃଣା, ଲାଞ୍ଛନା, ଅବମାନନାରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପଥିକ ପରି ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ରାତିର ଶେଷ ପ୍ରହରରେ କଟକ ଷ୍ଟେସନଠାରେ ନିହାତି ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ହଠାତ୍ ଦେଖାହେଲା ଓଡ଼ିଶାର ଖ୍ୟାତନାମା ଦସ୍ୟୁ ହରଦାର ବୃଦ୍ଧ ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷନରସୁ

ସଙ୍ଗରେ । ବୃଦ୍ଧ ସୁକୁମାରୀଠାରୁ ତାର ସମସ୍ତ ଦୁଃଖପୂର୍ଣ୍ଣ କାହାଣୀ ଶୁଣି ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ବିଗଳିତ ହୋଇଗଲା । ସେ ସୁକୁମାରୀକୁ ନିଜ ସଙ୍ଗରେ ଘେନିଗଲେ । କଲିକତା ସହରର କେଉଁ ଏକ ନିଭୃତ କୋଣରେ ତାକୁ ଚୌର୍ଯ୍ୟ ବୃତ୍ତିର ଅଦ୍ଭୁତ କୌଶଳମାନ ଅନ୍ୟ ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ସହ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବୃଦ୍ଧ ସୁକୁମାରୀକୁ ପାଇଲାପରି ନିଜର କନ୍ୟା ବିଚ୍ଛେଦତାକୁ ଭୁଲିଗଲେ । ସ୍ନେହର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ତାକୁ ନିଜର ମୃତ କନ୍ୟା ବୀଣାକୁମାରୀ ରୂପରେ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବୀଣାକୁମାରୀ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ପିତୃତୁଲ୍ୟ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲା । ବୀଣାକୁମାରୀ ଅଗ୍ରହର ସହିତ ତାଙ୍କଠାରୁ ସମସ୍ତ କୌଶଳଶିକ୍ଷା ଲାଭକରି ଦସ୍ୟୁ ମହଲରେ ସମ୍ମାନ୍ୟାସ୍ପଦ ହୋଇ ପାରିଥିଲା ।

କାଳକ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧ ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମସ୍ତ ମୋହ ତୁଟାଇ ଇହଲୀଳା ସମ୍ବରଣ କଲେ । ବୃଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧ ନିବୟୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ତାଙ୍କର ବିପୁଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରିଣୀ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମିସ୍‌ବୀଣା ଡକ୍ତି ଦଳକୁ ପରିଚାଳିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦଳର ଅନ୍ୟତମ ଦସ୍ୟୁ 'ଅଜିତ୍' ଈର୍ଷାରେ ଜଳି ଉଠିଲା । ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ଅନ୍ତେ ସେ ଦଳପତି ହେବାର ଢେର ଆଶା ପୋଷଣ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମିସ୍‌ବୀଣା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇ ତାର ସମସ୍ତ ଆଶା ଧୂଳିସାତ୍ କରିଦେଲା ।

ଅଜିତ୍ ମିସ୍‌ବୀଣାର ସର୍ବନାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା । ନିଜର ମନୋଭାବ ଗୋପନରେ ରଖି ଅନ୍ୟ ଦସ୍ୟୁ ମାନଙ୍କପରି ସମୟ ଅତିବାହିତ କଲା । ଥରେ ସେ ଅଦମ୍ୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରି ମିସ୍‌ବୀଣାକୁ ଏକ ସାଧାରଣ ଚୋରି କେଶରେ କୌଶଳର ସହିତ ଧରାଇ ଦେଇଥିଲା । ତା ଫଳରେ ମିସ୍‌ବୀଣାକୁ ଦୀର୍ଘ ତିନିବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ସାରା

ଜୀବନପାଇଁ ବଙ୍ଗଳା ସରକାର ତାକୁ କଲ୍‌କତାରୁ ବିତାଡ଼ିତ କରି ଦେଇଥିଲେ ।

ମିସ୍‌ବୀଣା ନିଜର ଶକ୍ତିବଳରେ ପୁନର୍ବାର୍ ଗୋଟିଏ ଦଳ ଗଠନ କରି ପାରନ୍ତି । ସେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷିତ ଦସ୍ୟୁଦଳର ନାୟିକା । ସେ ଚାହେଁ ପ୍ରତିଶୋଧ, ସେ ଚାହେଁ ରକ୍ତ । ସେହି ବର୍ବର ଯଦୁନାଥକୁ ହତ୍ୟାକରି ସେ ପାଇବ ତୃପ୍ତି ।

ସେ ତାର ସମ୍ମୁଖରେ ସେହି ପାପୀ, ସ୍ୱାର୍ଥପର, ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଯଦୁନାଥକୁ ଦେଖି ହିଂସ୍ରକ ବ୍ୟାଘ୍ରୁଣୀ ପରି ଉତ୍‌କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ କ୍ରୋଧରେ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତାର ନିଜର ପରିଧେୟ ତଳୁ ଶାଣିତ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଛୁରିକାଟିକୁ ବାହାର କରି ଥରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ନେଲା । ବସିଥିବା ଚେୟାର ଉପରୁ ଉଠି ରକ୍ତାକ୍ତ ଚକ୍ଷୁରେ ଯଦୁନାଥର ସମ୍ମୁଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଯଦୁନାଥ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ଚାହିଁ ରହିଲା—ମାତ୍ର ଅଚଞ୍ଚଳା ଗମ୍ଭୀରା ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ଚିହ୍ନିପାରିଲା ନାହିଁ ବୋଧହୁଏ । ସେ ପୁଣି ଥରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିଲା—ତାର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଗଲା । ସେ ଥରେ ତାର ପ୍ରେମିକାକୁ ଚାହିଁ, ପୁଣି ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କଲା ମିସ୍ ବୀଣା ଉପରେ । ଦୃଢ଼ ସ୍ୱରରେ ପଚାରିଲା, କିଏ ତୁ ?

ହା—ହା—ହା—ହା—ଚିହ୍ନିପାରୁ ନାହଁ ପ୍ରେମିକ ସମ୍ରାଟ ? ଯଦୁନାଥ ନିକଟରେ ବସିଥିବା ଯୁବତୀଟି ବିସ୍ଫାରିତ ନେତ୍ରରେ ଚାହିଁ ରହିଛି ମିସ୍‌ବୀଣାର ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ।

ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଗର୍ଜିଉଠି ପଚାରିଲା ଯଦୁନାଥ,—"କିଏ—କିଏ ତୁ ?

ଯଦୁନାଥର ଦ୍ୱିରୁକ୍ତି ଶୁଣି ବିଦ୍ରୂପ କରି କହିଲା ମିସ୍ ବୀଣା, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଚିହ୍ନିପାରୁନାହଁ ଯଦୁନାଥ ? ପ୍ରେମର ମଦିରା ପିଇ ପିଇ ତୁମର ଚକ୍ଷୁ ଅଥର୍ବ ହୋଇଯାଇଛି ବୋଧହୁଏ ।

—ଅଶୀ—

—ଅତ୍ରୁର ଅଣ୍ଟର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଯୁବତୀ ।—

ଯଦୁନାଥ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶୁଣିଲ······ଏହି କଣ୍ଠସ୍ୱର ସୁକୁମାରୀର; କିନ୍ତୁ ଏ ବିଦର୍ଶୀ ରୂପତ ତାର ନୁହେଁ, ତେବେ— ତେବେ—ଏହି ଅଗନ୍ତୁକା କିଏ ସୁକୁମାରୀ ?

ପୁଣି କହିଲ ମିସ୍ ବୀଣା । ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଯଦୁନାଥ; ତୋର ଯୌବନର ଉଦ୍ଦୀପନା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଲୋପ ପାଇନାହିଁ ? ଅଗଣିତ ନିରୀହ ବାଳିକାଙ୍କର ସର୍ବନାଶ କରି କରି ତୋର ପିପାସା ମେଣ୍ଟି ନାହିଁ ?

······ଶୁଣ ସ୍ୱାର୍ଥପର । ଆଜି ମୁଁ ମୋର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବି । ତୋ ବକ୍ଷର ତଟକା ରକ୍ତ ପାନ କରିବାକୁ ମୋର ଏହି ଶାଣିତ-ଛୁରିକା ବହୁ ଦିନରୁ ତୃଷାର୍ତ୍ତ ହୋଇ ରହିଅଛି । ତୋତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତି ଦେଇ ମୋର ତପ୍ତ ହୃଦୟକୁ ଶୀତଳ କରିବି ।— ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋକରେ ମିସ୍ ବୀଣାର ଶାଣିତ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଛୁରୀକାଟି ଝଟକି ଉଠିଲା ।

—ଯୁବତୀଙ୍କର ଗୋଲାପ ବଦନଟି ମଳିନ ଦେଖାଗଲା । ସେ ବିସ୍ମ ରିତ ନୟନରେ ଅଗନ୍ତୁକାଙ୍କର ଭୈରବୀ କାଳମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଦେଖି ମୂର୍ଚ୍ଛିଭୂତ ହୋଇଗଲେ ।

ଯଦୁନାଥର ସର୍ବାଙ୍ଗ ବାତ୍ୟାହତ ରମ୍ଭାପତ୍ର ପରି ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲା—ପ୍ରେମ-ପଥର ଯାତ୍ରୀ ଯଦୁନାଥ ମିସ୍ ବୀଣାର ଶାଣିତ ଛୁରିକା ଦେଖି ପାଷାଣ ପ୍ରତିମା ସମ ଅଥର୍ବ ହୋଇଗଲେ ।

ସେ ଥରି ଥରି କାତର ସ୍ୱରରେ କହିଲା ମୋ—ର— ଅ—ପ—ରା—ଧ ?"

ହାଃ—ହାଃ ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ ପଶୁ ?······

ପ୍ରେମର ପୂଜାରୀ ବେଶ ସାଜି, ଯେଉଁ ନିର୍ବୋଧ ବାଳିକାର ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଣ୍ଠନ କରି ତା ଜୀବନରେ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛୁ ଅଶାନ୍ତିର ଝଡ଼—

ସେ ଅଜ ଉତ୍ତର ଦେବ ତୋ ପର ବନ୍ୟ ପଶୁକୁ ? ହା—ହା—ହା—ହା—ମିସ୍ ବୀଣାର ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତ ଥର ଉଠିଲା ·

······ଶୁଣ ଶୁଣ ପାପିଷ୍ଠ । ତୁ ମୋର ସତୀତ୍ୱ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ସମାଜରେ ବେଶ୍ୟା ନାମରେ ପରିଚିତ କରାଇଛୁ··· ଓଃ······

······ଆଜ ସେହି ବର୍ବରତାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବି । ବହୁଦିନର ଆକାଙ୍କ୍ଷା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ମୋର ।

ମିସ୍‌ବୀଣା ସେହି ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଛୁରିକାକୁ ଦୃଢ଼ ମୁଷ୍ଟିରେ ଧରି କୁଦି ପଡ଼ିଲେ ଯଦୁନାଥର ବକ୍ଷ ଉପରକୁ । ଯଦୁନାଥର କୌଣସି ଶକ୍ତି ନଥିଲା ମିସ୍ ବୀଣାର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ । ରକ୍ତ ପିପାସିନୀ ମିସ୍ ବୀଣାର ବିଷଧର ସୁତୀକ୍ଷ୍ଣ ଛୁରିକା ସେହି ନିର୍ଜନ ପାର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯଦୁନାଥର ବକ୍ଷ ଦେଶକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ଦଂଶନ କଲା । ଆଜି ସେହି ଦଂଶନ ଜ୍ୱାଳାରେ କାତରତାସହ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ଯଦୁନାଥ । ତାର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା । ସେ ବେଞ୍ଚ ଉପରୁ ତଳକୁ ଟଳି ପଡ଼ିଲା ।

ପାର୍କର ରକ୍ଷକ ନିକଟର ଅଦୂରସ୍ଥ କ୍ଷୁଦ୍ର କୋଠରୀଟିରେ ଗାଢ଼ ନିଦ୍ରାମଗ୍ନ ଥିଲା । ଏହି ଚିତ୍କାର ଶୁଣି ତା'ର ନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାର୍କ ମଧ୍ୟକୁ ଦୌଡ଼ିଲା ।

ଯଦୁନାଥର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ମିସ୍ ବୀଣା ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ମଧ୍ୟରେ, ଝଡ଼ ବେଗରେ ସେଠାରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।···ଯୁବତୀଟି ଭ୍ରାନ୍ତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ପାଶବିକ ଅତ୍ୟାଚାର ଦେଖି ଜଡ଼ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ । ଅଚଳୁକା ଵାଲମୂର୍ତ୍ତିଟି ଅପସରି ଯାଇଥିବା ଦେଖି ସେ ଚକିତ ହେଲେ । ଅଦୂରରୁ ପାର୍କ ରକ୍ଷକକୁ ଦେଖି ଶରବିଦ୍ଧ ହରିଣିଟି ପରି ସେ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପାର୍କ ରକ୍ଷକ ଦେଖିଲା, ଗୋଟିଏ ନାରୀମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ପଳାଇଛନ୍ତି ଓ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ରକ୍ତାକ୍ତ ଶରୀର ନିର୍ଜୀବ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଅଛି । ସେ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି, ଯୁବତୀଙ୍କର ଅନୁଧାବନ କଲା ଓ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ଧର ଧର ବୋଲି ଚିଲାଇ କଲା—

ଡ୍ୟୁଟିରେ ଥିବା ଦୁଇଜଣ ସିପାହୀ ଯୁବତୀଟିକୁ ଧରି ପକାଇଲେ । ପାର୍କ ରକ୍ଷକଠାରୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣି ସିପାହୀ ଦ୍ୱୟ ଘଟଣା ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗୋଟାଏ ମର୍ଡ୍ଡର କେଶ୍ ହୋଇଥିବା ଦେଖି ଥାନାରେ ଖବର ଦେବାପାଇଁ ରକ୍ଷକଟିକୁ ଥାନାକୁ ପଠାଇଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଲେ ।

—ବାର—

ସାଇକେଲଟାକୁ ସିପାହୀ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ନୃସିଂହ ବାବୁ ସିଧା ସିଧା ଘଟଣା ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଦେଖିଲେ ସଦ୍ୟ ମୃତ ଯୁବକଟି ଦେହରେ ଗୋଟିଏ ଶାଣିତ ଛୁରିକା ବିଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଅଛି ଓ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ବେଞ୍ଚ ଉପରୁ ତଳକୁ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଛି । କକ୍ତ ମୃତ ଯୁବକର ପକେଟରେ ଗୋଟିଏ ଫାଉଣ୍ଟେନ ଓ କେତେକ କାଗଜ ପତ୍ର ରହିଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ କରାୟତ୍ତ କଲା ପରେ ନୃସିଂହ ବାବୁ ନିଜର ଶକ୍ତିଶାଳୀ କ୍ୟାମେରା ସାହାଯ୍ୟରେ ସେହି ମୃତ ଯୁବକଟିର ଗୋଟିଏ ଫଟୋ ଉଠାଇ ନେଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ଦରକାରୀ ବିଷୟର ତଦନ୍ତ କରି ଶବଟିକୁ ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ୍ ପାଇଁ ପଠାଇ ଦେଲେ । ଯୁବତୀ ଜଣକ ଯେ ପ୍ରକୃତ ଅପରାଧୀ, ସେ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ବୁଝି ପାରିଲେ । ବିନା

—ତେୟାଅଣୀ—

ବାଙ୍ଗ୍ୟବ୍ୟୟରେ ଯୁବତୀଟିକୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ଥାନାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ ।

ଥାନାରେ ପହଞ୍ଚିଲାକ୍ଷଣି ଯୁବତୀଟିକୁ ହାଜତରେ ବନ୍ଦ କରିବାର ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଗୋଟିଏ ମର୍ଡ଼ର କେଶରେ ଅସାମୀକୁ ଧରି ପାରିଥିବାରୁ ମନେ ମନେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କଲେ । ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ରାତି ଗୋଟାଏ । ସେ ଦୀର୍ଘ ତିନିଘଣ୍ଟା କାଳ ଅକ୍ଲାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ କରି କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । କାଲି ସକାଳୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ ଚଳାଇବାକୁ ସ୍ଥିରକରି ରାତି ଭୋଜନ କରିବାକୁ ଥାନାମଧ୍ୟରୁ ବାହାରି ଗଲେ ।

ରାତି ଭୋଜନ ପରେ ନୃସିଂହବାବୁ ନିଜର ପଲଙ୍କ ଉପରେ ନିଦ୍ରା ଯିବାର ପ୍ରୟାସ କଲେ । କିନ୍ତୁ ନିଦ୍ରାଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ନାନା ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ନିଶା ରାତିର ସୁ ସୁ ଗର୍ଜ୍ଜନ ସଙ୍ଗେ ନୃସିଂହ ବାବୁଙ୍କର ଭାବନା କୁଆଡ଼େ ମିଳାଇ ଯାଉଥିଲା । ସେ କିଛି ସ୍ଥିର କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଭାବୁ ଭାବୁ ବିନିଦ୍ରାରେ ରାତିଟାକୁ କଟାଇ ଦେଲେ । ତା ପରଦିନ ସକାଳୁ ନିଜର ନିତ୍ୟକର୍ମ୍ମ ସମାପନକରି ୮ଟା ବେଳକୁ ଥାନାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଗତ ରାତିରେ ମୃତ ଯୁବକଙ୍କ ପକେଟରୁ ଯେଉଁ କାଗଜପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ତାହା ଉତ୍ତମରୂପେ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଲଫାପା ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ କୌଣସି ଏକ ପ୍ରେମିକା ପ୍ରେରିତ ପ୍ରେମ ପତ୍ରଟିଏ ବାହାରିଲା । ଉକ୍ତ ପ୍ରେମିକାକୁ ବାସନ୍ତୀ ନାମରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରା-ଯାଇଥିଲା । ଲଫାପାର ଠିକଣା ଲେଖାଯିବା ସ୍ଥାନରେ ଲେଖାଥିଲା— ଶ୍ରୀ ଯଦୁନାଥ ଚୌଧୁରୀ, ମେଡିକାଲ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍‌ଟର୍ କଟକ । ଏହି

ଲଫାପା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟକୌଣସି ଦରକାରୀ କାଗଜପତ୍ର ନଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଇ ନୃସିଂହ ବାବୁ ଯୁବତୀଟିକୁ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଡକାଇଲେ—ପହରାରେ ଥିବା ସିପାହୀ ଯୁବତୀକୁ ନୃସିଂହ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇଲା ।

ଗତ ରାତ୍ରର ଘଟଣାରେ ଯୁବତୀଟିର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଶୁଷ୍କ ଓ ମଳିନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ସେ ନୃସିଂହ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ନମ୍ର ସହକାରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନହେଲା । ନୃସିଂହବାବୁ ଯୁବତୀଟିକୁ ପୋଲିସ କାଇଦାରେ ପଚାରିଲେ, ତୁମ୍ଭର ନାମ କଣ ?

ଯୁବତୀଟି ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲା, ମୋ ନାଁ ବାସନ୍ତୀ ରାୟ ।

ଘର କେଉଁଠାରେ ?

ସମ୍ବଲପୁର ସହରର ବଳଦେବପୁର ଗ୍ରାମରେ ।

ଏଠାରେ କେଉଁଠି ରହୁଛ ?

ମୁଁ ଏଇ ମେଡକାଲରେ ରହେ ।

ନୃସିଂହ ବାବୁ ପେ ଯୁବତୀଟିକୁ ପୁଣିଥରେ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ ସେ ମୃତ ଯୁବକଟି କିଏ ?

ଯୁବତୀ ନିରୁତ୍ତର ରହିଲେ ।

ତୁମେ ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛ କି ?

ନାଁ, ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ

ନୃସିଂହବାବୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନ କରି ସେହିଦିନ ଯୁବତୀଟିକୁ ଜେଲ—ହାଜତକୁ ପଠାଇଦେଲେ ।

× × ×

ବସନ୍ତବାବୁ ନିଜର ବୈଠକଖାନା ଭିତରେ ନୀରବରେ ବସିରହି ନାନାପ୍ରକାର ଚିନ୍ତାରେ ନିମଗ୍ନ ଥିଲେ । ସହରର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ବିଶେଷତଃ ପାର୍କରେ ଏପରି ଭୟାବହଘଟଣା

ଘଟିପାରିବ ବୋଲି ସେ ଆଦୌ କଳ୍ପନା କରିପାରି ନଥିଲେ । ସେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଇତ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ହତ୍ୟାସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ତଥ୍ୟ ଅବିଷ୍କାର କରିପାରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଯୁବକ ଜଣକର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମେଡିକାଲ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଯଦୁନାଥ ଚୌଧୁରୀ । ତାଙ୍କର ଆଦୌ ଖଳପ୍ରକୃତି ନଥିଲା । ସେ ଅତି ଧୀର ନମ୍ର ଓ ବିନୟୀ ଥିଲେ । ଯେଉଁ ଯୁବତୀଟି ଗିରଫ ହୋଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ସମ୍ବଲପୁରଠାରେ ନିଜର ବୃଦ୍ଧା ମା ବ୍ୟତୀତ ଅଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ସେ ମେଡିକାଲରେ ନର୍ସିଂ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ମେଡିକାଲର କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଯଦୁନାଥ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଗତ ଏକବର୍ଷଠାରୁ ନିବିଡ଼ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ରହିଅସିଥିଲା ।...ତେବେ ସେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକଲା କାହିଁକି ? ସେ ଏହାର କୌଣସି ଉତ୍ତର ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେ ଜେଲ୍‌କୁ ଯାଇ ବାସନ୍ତୀ ରାୟଙ୍କ ସହିତ କେତେକ କଥାଭାଷା କରିବାକୁ ସ୍ଥିରକଲେ ।

ନିଜର ସାଇକେଲ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଯାଇକରି ଜେଲ୍‌ର ଗେଟ୍ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଜେଲ୍‌ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇ ବାସନ୍ତୀରାୟଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ କରିବାପାଇଁ ଜେଲ୍‌ର ହତାମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

ଗୋଟିଏ ନିର୍ଜନ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରେ ବସି ବସନ୍ତ ବାବୁ ବାସନ୍ତୀ ରାୟଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ—ଆପଣଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯଦୁନାଥ ବାବୁଙ୍କର କି ପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଥିଲା ।

ଯୁବତୀ ନିରୁତ୍ତର ରହିଲେ...

ବସନ୍ତ ବାବୁ ପୁଣି କହିଲେ ଶୁଣନ୍ତୁ......ମୁଁ ହେଉଛି ଡିଟେକ୍‌ଟିଭ ବସନ୍ତ ବାବୁ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ କେତେକ

ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ବିଷୟର ସନ୍ଧାନ ନେବାକୁ ଆସିଛୁ । କୌଣସି ବିଷୟ ମୋ ନିକଟରେ ଗୁପ୍ତ ରଖିଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆପଣଙ୍କର କ୍ଷତି ବ୍ୟତୀତ ଲାଭ ହେବନାହିଁ ।

ଯୁବତୀଟି ସକରୁଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କର ମୁଖ ମଣ୍ଡଳକୁ ।

ଆପଣ ପାର୍କ ମଧ୍ୟକୁ କେତେବେଳେ ଆସିଥିଲେ ? ମୃତ ଯୁବକ ସହିତ ଆପଣଙ୍କର କି ସମ୍ବନ୍ଧ ଥିଲା ? ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କଣ ଜାଣ ? ବସନ୍ତବାବୁ ଏକାବେଳକେ ଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପସ୍ଥାପିତ କଲେ ।

ଯୁବତୀଟି ମନେ ମନେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ କହିଲେ, ବସନ୍ତ ବାବୁ, ମୁଁ ଉକ୍ତ ହତ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ।

......ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ବୋଲି କହୁ ନାହିଁ । ଯଦୁନାଥ ବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ କଣ ଜାଣନ୍ତି । ମୁଁ ତାହାହିଁ ମାତ୍ର ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ଯୁବତୀ ଧୀର ଗଳାରେ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ଏକ ବର୍ଷ ହେବ ଯଦୁନାଥ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ମୋର ପରିଚୟ ହେଲା । ଘଟଣା ଚକ୍ରରେ ମୁଁ ତାହାଙ୍କୁ ଭଲପାଇ ବସିଲି । ଯେଉଁଦିନ ପାର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯଦୁନାଥବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟା କରାଗଲା ସେ ଦିନ ଆମେ ···ସିନେମାର ଫାଷ୍ଟ ସୋ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ସିନେମାରୁ ଫେରିଲା ସମୟରେ ଯଦୁନାଥବାବୁ କହିଲେ, "ବାସନ୍ତି, ଚାଲ ପାର୍କଆଡ଼େ ଟିକେ ବୁଲିଯିବା । ତାଙ୍କ କଥାକୁ ଏଡ଼ାଇ ନ ପାରି ତୁହେଁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ପାର୍କ ମଧ୍ୟକୁ ଗଲୁ । ପାର୍କର ଗୋଟିଏ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ପ୍ରାୟ ଅଧ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସିରହି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲୁ ।

ହଠାତ୍ ଜଣେ ଅପରିଚିତା ଯୁବତୀ ଆମ ନିକଟକୁ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟାଏ ଧାରୁଆ ଛୁରୀ ଥିଲା । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧାନ୍ୱିତା ଥିଲା ପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥାଏ । ଯୁବତୀଙ୍କର ସେ ସମୟର କଦର୍ଯ୍ୟ ମୁଖ ଦେଖିଲେ ଯେ କେହି ଲୋକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯିବ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ମୁଁ ଭୟରେ ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲି । କିନ୍ତୁ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ଦେଖି ଯଦୁନାଥବାବୁ ପଚାରିଲେ—ତୁ କିଏ ?

ସେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା ପରେ ଯଦୁନାଥବାବୁଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାର ଭର୍ତ୍ସନା କଲା ।

ଯଦୁନାଥବାବୁ ପୁଣିଥରେ ତାଙ୍କୁ ପରିଚୟ ମାଗିଲେ । ଏଥର ଖୁବ୍ ରାଗିଗଲା । ଯୁବତୀ କହିଲା "ମୋତେ କ'ଣ ଚିହ୍ନିପାରୁ ନାହିଁ ଯଦୁନାଥ—କିନ୍ତୁ ଯଦୁନାଥବାବୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ସେ ପୁଣି ଭର୍ତ୍ସନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା—ତାର ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାରରେ ଯଦୁନାଥବାବୁ କ୍ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲେ ।

ଯୁବତୀଟି କାଳ ବିଳମ୍ବ ନକରି ଯଦୁନାଥବାବୁଙ୍କ ଉପରକୁ କୁଦିପଡ଼ିଲା ଓ ତାଙ୍କ ଛାତି ଭିତରକୁ ଛୁରୀ ଭୁସି ଦେଲା । ଯଦୁନାଥ ବାବୁ ବିକଳ ହୋଇ ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ଏହି ଘଟଣାର ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯୁବତୀଟି କେଉଁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ସେ ରାକ୍ଷସୀ ଯଦୁନାଥବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲାପରେ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟା କରିବ । ମୁଁ ନିରୁପାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ସେହି ଆସନ୍ନ ବିପଦକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି—କିନ୍ତୁ ସେ ମୋଠାରେ ଦୟା ପରବଶ ହୋଇ ଝଡ଼ବେଗରେ ସେଠାରୁ ପଳାୟନ କଲା ।

ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଦେଖିଲି, ସେ ମୋତେ ନ ମାରି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଛି ସେତେବେଳେ ମରିବା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ

ଭୟଙ୍କର ମୃତ ଯଦୁନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସେଠାରୁ ପଳାଇଯାଇ ନିଜକୁ ନିରାପଦ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲି । କିନ୍ତୁ ପାର୍କର ରକ୍ଷକ ମୋ ପଛେ ପଛେ ଦଉଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳକୁ ରାତି ପ୍ରାୟ ଦଶଟା । ଦୁଇଜଣ ପୋଲିସ ମୋର ବିପରୀତ ଦିଗରୁ ଆସୁଥିଲେ । ମୁଁ ପଳାଉଥିବାର ଦେଖି ପାରିଲେ । ପାର୍କ ରକ୍ଷକ ଧର ଧର ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରୁଥିବାର ଶୁଣି ସେମାନେ ମୋତେ ଧରି ପକାଇଲେ । ମୋର କୌଣସି ଅନୁରୋଧ ନରଖି ସେମାନେ ମୋତେ ଥାନାକୁ ନେଇଗଲେ । ତା ପରେ କୌଣସି ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ବିଷୟ ବିଚାର ନ କରି ମୋତେ ଜେଲକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ···ଅଜ୍ଞା, ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ।

ବାସନ୍ତୀ ରାୟ ସମସ୍ତ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ଏକ ନିଶ୍ୱାସରେ କହି ଗଲେ ।

ବସନ୍ତବାବୁ ନିବିଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ ଯୁବତୀଙ୍କ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଶୁଣୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର କଥା ଶେଷ ହେବା ପରେ ପଚାରିଲେ, "ଯେଉଁ ଯୁବତୀଟି ହତ୍ୟା କଲା, ସେ କେଉଁ ଆଡ଼ୁ ଆସିଲା ଦେଖିଛନ୍ତି କି ?"

ନାଁ, କେଉଁଠୁ ଆସିଲା ଦେଖି ନାହିଁ । ସେ ହଠାତ୍ ଆସି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ ହେଲା ।

ତା'ର ଅନୁମାନିକ ବୟସ କେତେ ହେବ କହି ପାରିବେ କି ?

······ପ୍ରାୟ ପଚିଶ ବର୍ଷ ହେବ ।

······ତାର ବର୍ଣ୍ଣ କିପରି ?

······ଈଷତ୍ ଗୋରା ।

······କେତେ ଉଚ୍ଚ ହେବ ?

······ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ପାଞ୍ଚ ଫୁଟ ହେବ ।

······ତାର ଶରୀରରେ କି ପ୍ରକାର ଅଳଙ୍କାର ଥିଲା ?

······ସେ ମାତ୍ର ଧ'ଦପଟ୍ଟ ସୁନା କାର ପିନ୍ଧିଥିଲା ଓ ଗୋଟିଏ ରିଷ୍ଟୱାଚ୍ ବାନ୍ଧିଥିଲା । ତାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଭରଣ ନ ଥିଲା ।

ବସନ୍ତବାବୁ କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହିବା ପରେ କହିଲେ··· ସେ ଯଦୁନାଥବାବୁଙ୍କୁ କି ପ୍ରକାର ଭର୍ତ୍ସନା କରୁଥିଲା ?

ଯୁବତୀଟି କହିଲେ—ସେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ଗାଳି ଦେଉଥିଲା ତାହା ମୋତେ କହିବାକୁ ସଙ୍କୋଚ ବୋଧ ହେଉଛି···ନା ।

ବସନ୍ତ ବାବୁ କହିଲେ, ଦେଖନ୍ତୁ ଯେପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟର ଆଲୋଚନା ହେଉଥିବା ବେଳେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଲଜ୍ଜା କିମ୍ବା ସଙ୍କୋଚ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ୍ ନିର୍ଭର କରୁଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ କରି ଯଦି କୌଣସି ବିଷୟ ଗୋପନ ରଖନ୍ତି, ତେବେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିଶ୍ଚୟ ଅନୁତାପ କରିବେ । ତେଣୁ ମୋ ମତରେ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ନିର୍ଭୟରେ କୁହନ୍ତୁ ।

ଯୁବତୀ ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ନା, ଲଜ୍ଜା କରିବାର ଅବଶ୍ୟ କିଛିନାହିଁ । ତେବେ ସେ ଯୁବତୀଟି ଯଦୁନାଥ ବାବୁଙ୍କୁ ଯାହା କହିଲା ସେଥିରୁ ମୁଁ ବୁଝିଲି ଯଦୁନାଥ ବାବୁ ବୋଧହୁଏ ପୂର୍ବରୁ ତା ସହିତ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ଥିଲେ ଏବଂ କାଳକ୍ରମେ ତାଠାରୁ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ତୁଟାଇ ଦେଇଥିଲେ । ସେଇଥିପାଇଁ ଯଦୁନାଥ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି ତାର ଭୀଷଣ କ୍ରୋଧ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେ ଯଦୁନାଥ ବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥିଲା । ନିର୍ଜନ ପାର୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ହତ୍ୟାକଲା ।

ଏତିକି କଥା କହି ସାରିଲା ପରେ ଯୁବତୀଟି କହିଲେ, ମୁଁ ଅଙ୍କା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ, ବାବୁ ମୋତେ ଏ ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତୁ ।

—ନବେ—

ବସନ୍ତ ବାବୁ ଧୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, "ଆପଣ ଯେ ପ୍ରକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଛି । କିନ୍ତୁ ପୋଲିସ ମହଲ ଆପଣଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଉଚିତ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ପ୍ରାଣପଣେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ।

ଯୁବତୀଙ୍କର ମୁଖ ଶୁଖିଗଲା । ସେ କାତର ସ୍ୱରରେ କହିଲେ, ମୋତେ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ବସନ୍ତବାବୁ, ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ । ମୋର ସଂସାରରେ କେବଳ ବୁଢ଼ୀ ମାତା ବ୍ୟତୀତ ଆହାପଦ କରିବାପାଇଁ କେହି ନାହାନ୍ତି । ମୋତେ ଏ ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର କରନ୍ତୁ । ଯୁବତୀଙ୍କର ଆଖିରୁ ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ଝରି ପଡ଼ିଲା । ସେ ଅମ୍ଳାନ ବଦନରେ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ବସି ରହିଲେ ।

ବସନ୍ତ ବାବୁ ତାଙ୍କର ନିସ୍ପୃହତାର କମନୀୟ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥିଲେ ।—

—ତେର—

ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ଚାଲିଥାନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଭାବରେ । କେବଳ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଥିଲା । ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଗାଡ଼ି ମଟର ସମାଗମ ମଧ୍ୟରେ ସେ ନିଜର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ରୌଦ୍ରର ଭୀଷଣ ଉତ୍ତାପରେ ତାଙ୍କ ଶରୀରରୁ ଗମ୍ ଗମ୍ ହୋଇ ଝାଳ ବହି ଯାଉଥାଏ । ବୃଦ୍ଧ କିଛିଦୂର ଅଗ୍ରସର ହେଲାପରେ ହଠାତ୍ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ଗୋଟାଏ ଗେଟ୍ ନିକଟରେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ । ତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରୁ ବେଶ୍ ଜଣା ପଡ଼ୁଥାଏ ଯେପରି ସେ କାହାକୁ ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ କାହାରିକୁ ନ ଦେଖି ଗେଟ ଖୋଲି ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଇତି ଭିତରର ସବୁ ସ୍ତ୍ରୀଟି

ବୈଠକଖାନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଡ଼ିଛି । ବୃଦ୍ଧ ସେହି ରାସ୍ତା ଅତିକ୍ରମ କରି ବୈଠକଖାନାର ବାରଣ୍ଡା ଉପରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଗୃହର 'ରତନା' ଆଗନ୍ତୁକ ବୃଦ୍ଧ ଲୋକଟିକୁ ଦେଖି ପାରି ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି ପଚାରିଲା, "କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?"

ବୃଦ୍ଧ—ଏ କଣ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଘର ?

ହଁ, କଣ ଦରକାର ଅଛି ?

ମୁଁ ଟିକେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରିବି ।

ବାବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଇକରି ବିଶ୍ରାମ ନେଉଛନ୍ତି । ଘଣ୍ଟାକପରେ ଦେଖା ହେବ ।

ବୃଦ୍ଧ ବିବ୍ରତ ହୋଇ କହିଲେ ନା, ନା, ମୋର ବିଶେଷ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି । ତୁମେ ବାବୁଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଉଠାଇ ଦିଅ ।

ରତନା—ବାବୁ ମୋ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହେବେ ।

ବୃଦ୍ଧ ଜଣଙ୍କ ରତନର ବିରକ୍ତିକୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନ କରି କହିଲେ ସେ କଦାପି ବିରକ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ତୁମେ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ କୁହ, କେହି ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଶୀଘ୍ର ଦେଖା କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।

ରତନା—ଯଦି ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି ଦରକାର ଅଛି ତାହାହେଲେ ଆପଣ ଏହିଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ବାବୁ ଉଠିଲେ ଦେଖା କରିବେ ।

ଏଥର ବୃଦ୍ଧ କହିଲେ, ଦେଖ ମୋର କଥାନୁଯାୟୀ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ବାବୁଙ୍କୁ ନ ଉଠାଅ ତେବେ ତୁମ ବାବୁଙ୍କର ଭୀଷଣ କ୍ଷତି ହେବଏବଂ ସେ ତୁମ ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚୟ ବିରକ୍ତ ହେବେ ।

କ'ଣ ଏପରି ଜରୁରୀ······? ?

—ବୟାନବେ—

ହଁ, ହଁ, ଜରୁରୀ ନ ହୋଇଥିଲେ ମୁଁ ତାହାଙ୍କୁ ଏ ଅବେଳରେ ଆସିଥାନ୍ତି ?

ବୃଦ୍ଧଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ରତନା ଧୀରେ ଧୀରେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଶୟନ କକ୍ଷ ନିକଟକୁ ଗଲା । ବସନ୍ତବାବୁ ତାଙ୍କ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଆରାମରେ ଶୋଇଥିଲେ । ରତନା ଖୁବ୍ ଧୀର ଗଳାରେ ଡାକିଲା ବାବୁ !

ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ନିଦ ଗୁଡ଼ିକନା ଭାଙ୍ଗିଗଲା—ସେ ରତନାକୁ ଅନାଇ କହିଲେ "କଣ କାରେ ?"

......ଆଜ୍ଞା ଜଣେ ବୁଢ଼ା ଆପଣଙ୍କୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କ'ଣ ଭାରି ଜରୁରୀ କାମଅଛି ।

......ସେ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ?

......ବୈଠକ ଖାନାରେ ବସିଛନ୍ତି ।

......ବସନ୍ତବାବୁ ବୈଠକ ଖାନାରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ବୈଠକଖାନା ମଧ୍ୟରେ ବସିଛନ୍ତି ।

...ବୃଦ୍ଧ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ନମସ୍କାର କଲେ । ବସନ୍ତ ବାବୁ ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ଆସିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ପଚାରିଲେ । ବୃଦ୍ଧ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ—ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ଶେଖର ବାବୁ ପଠାଇଛନ୍ତି ।

ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ମୁଖ ଅତି ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଗଲା । ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଚାରିଲେ—ଶେଖର ବାବୁ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ?

ବୃଦ୍ଧ କହିଲେ—ପ୍ରାୟ ଅଜକୁ ଗୁରିମାସ ହେବ ମୋର ଘରେ ଅଛନ୍ତି ।

......ଆପଣଙ୍କ ଘର କେଉଁଠାରେ ?

......ମୋ ଘର ହେଉଛି ଏହି ନଦୀର ଅପରପାର୍ଶ୍ୱରେ ।

—ତେଣ୍ଟାନତେ—

······ମୋ ନିକଟକୁ କାହିଁକି ପଠାଇଛନ୍ତି ?

······ବୃଦ୍ଧ ନିଜର ଗଳାଟାକୁ ସଫାକରି କହିଲେ, "ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ ଚାରିମାସ ହେବ ଶେଖର ବାବୁ ମୋର ସାହଚର୍ଯ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଦସ୍ୟୁଦଳର ସନ୍ଧାନ ନେଉଥିଲେ । ଦସ୍ୟୁମାନେ ନଦୀ ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱର ଗୋଟାଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦଳ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ଜଣେ ନାରୀ । ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଶେଖର ବାବୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦସ୍ୟୁମାନେ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ସ୍ଥାନ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଗିରଫ କରିବାକୁ ହେବ । କେତେକ ଜରୁରୀ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଶେଖର ବାବୁ ଡକାଇ ଛନ୍ତି ।······

ହଁ, ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି—ସେ ତର ତର ହୋଇ କଣ ଖଣ୍ଡେ ଲେଖି ଦେଇଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କୁ ଦେବାକୁ କହିଥିଲେ । ବୃଦ୍ଧ ଖଣ୍ଡେ ଛୋଟ କାଗଜ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ।

ବସନ୍ତବାବୁ କାଗଜଟିର ଭାଙ୍ଗ ଫିଟାଇ ଦେଖିଲେ ତରତରରେ ପେନସିଲରେ ଲେଖା ହୋଇଛି—ବସନ୍ତ······ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ବୃଦ୍ଧର ଅନୁଗମନ କର······ଶେଖର ।

ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ମୋଚନ ହୋଇଗଲା । ସେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ପାଇଥିଲେ । ସେ ଚିଠି ମଧ୍ୟ ପେନସିଲରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା । ଏ ଚିଠିଟି ଶେଖର ବାବୁଙ୍କର, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ—କେତେବାଟ ଏଠାରୁ ?

······ଏଠୁ ନଈ ଆରପଟେ ଅଳ୍ପା ।

······କ'ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବାକୁ ହେବ ?

—ଚଉରାନବେ—

……ନା ସେ କହୁଛନ୍ତି ଠିକ୍ ରାତି ୧୦ଟା ବେଳକୁ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଉଛି । ରାତି ଦଶଟା ସମୟରେ ଆପଣ ନଦୀଘାଟ ନିକଟସ୍ଥ ଗଛମୂଳ ନିକଟରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବେ । ମୁଁ ଯଥା ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବି ।

……ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ ଆପଣ ଚାଲିଯିବେ ?

……ହଁ, ମୋର ଅନେକ କାମ ଅଛି । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବି । ବୃଦ୍ଧ ଚେୟାରରୁ ଉଠୁ ଉଠୁ କହିଲେ—ହଁ, ଶେଖରବାବୁ ଆହୁରି ଗୋଟିଏ କଥା କହିଥିଲେ ମୁଁ ଏକାବେଳକେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋପନ ରଖିବାକୁ ହେବ—ନଚେତ୍ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶ୍ରମ ବୃଥା ହୋଇଯିବ ।……ବୃଦ୍ଧ ଅକଟିଲା ଭଙ୍ଗରେ କହିଲେ । ବସନ୍ତବାବୁ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ ମାତ୍ର । ବୃଦ୍ଧ ଯାଉଁ ଯାଉଁ କହିଲେ, ଆପଣ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବେ ।

ନିଶ୍ଚୟ, ମୁଁ ଯଥା ସମୟରେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବି ।

ବୃଦ୍ଧ ଧୀରେ ଧୀରେ ଘର ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରି ଗଲେ ।

ବସନ୍ତବାବୁ ଚିଠିଟିକୁ ପୁଣିଥରେ ପଢ଼ିଲେ । ଦେଖିଲେ ସହୀଦଭବନଠାରେ ଯେପରି ପେନସିଲ ଲେଖା ଚିଠିଟିଏ ପାଇଥିଲେ ଏ ଚିଠିଟି ମଧ୍ୟ ତଦ୍ରୂପ । ତାଙ୍କର ମନ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରି ଉଠିଲା । ସେ କିପରି ରାତି ହେବ ସେହିକଥା ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ରାତି ପ୍ରାୟ ନଅଟା ବେଳକୁ ନିଜର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷକରି ନିଜର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । କିଛିଦୂର ଅଗ୍ରସର ହେଲାପରେ ସେ ଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଦେଖିଲେ, ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନଟି ଏକ ପ୍ରକାର ନୀରବ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ସେଠାରେ ସେ

ନୀରବରେ ବସିରହି ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ନିଜର ଘଣ୍ଟାକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଦଶଟା ବାଜି ଗଲାଣି । କିନ୍ତୁ କାହିଁ ? ବୃଦ୍ଧତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ସେ ବହୁଦୂର ଲମ୍ବି ଯାଇଥିବା ନିର୍ଜୀବ ରାସ୍ତାଟିକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ ମାତ୍ର ।

ଏହି ସମୟରେ କେହି ଜଣେ ତାଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ସ୍କନ୍ଧରେ ହାତ ରଖି କହିଲା, ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତିତ ବସନ୍ତବାବୁ ?

ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ବସନ୍ତବାବୁ । ମୁହଁ ଫେରାଇ ଦେଖିଲେ ସେ ଅନ୍ୟକେହି ନୁହଁନ୍ତି ସେ ହେଉଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ପରିଚିତ ବୃଦ୍ଧ । ବସନ୍ତବାବୁ କହିଲେ—ହଁ, ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଛି ।

କ'ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବାକୁ ହେବ ।

କେଉଁଠିକି ?

ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ।

ହଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ନଦୀପାର ହେବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଛନ୍ତି କି ?

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ନଦୀପାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ବସନ୍ତବାବୁ ।

ବସନ୍ତବାବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଚାରିଲେ କାହିଁକି ? ବୃଦ୍ଧ ଧୀର ଗଳାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ଦସ୍ୟୁଦଳ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଏହି ସହର ମଧ୍ୟକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଏଠାରେ ଗୋଟାଏ ଦୋମହଲା କୋଠା ଅଛି । ଶେଖରବାବୁ ଛଦ୍ମ ବେଶରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିକରି ଅଛନ୍ତି । ଆସନ୍ତୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ସେ କୋଠା ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ହେବ ।

—ଛୟାନବେ—

ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କର ଆଉ ସନ୍ଦେହ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ବହୁବାର ସେହି କୋଠା ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ କରିଥିଲେ । କୋଠା ନିକଟକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତର ହୋଇ ପଚାରିଲେ—କୋଠାଟି କେଉଁଠାରେ ?

ବୃଦ୍ଧ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଦେବୀ ମନ୍ଦିର ନିକଟସ୍ଥ ଛକଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ।

······ବିଳମ୍ବ କରିବାର କାରଣ କ'ଣ ?

······ସୁବିଧା ଦେଖିଯିବାକୁ ହେବ ବସନ୍ତବାବୁ । ଏପରି ତର ତର ହେଲେ ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହୋଇଯିବାର ଆଶା । ପୁଣି କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ସେଠାରେ···।

ରାତିର ଘନାନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରୁ ନଈ ଆରପଟରୁ ବିଲୁଆ ଗୁଡ଼ାକ ହୁକେ ହୋ ହୁକେ ହୋ ରଡ଼ି ଛାଡ଼ୁଥାନ୍ତି । ସହରର ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ତେ ଅସ୍ତେ ନିର୍ଜ୍ଜନ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଅପେକ୍ଷା ସ୍ଥାନରୁ ବାହାରି ବୃଦ୍ଧ ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ସହ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଚାଲିଥାନ୍ତି । ବସନ୍ତବାବୁ ତାଙ୍କର ଅନୁସରଣ କଲେ ।

କିଛିଦୂର ଅଗ୍ରସର ହେବାପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ପୁରୁଣା କୋଠା ନିକଟରେ ବୃଦ୍ଧ ଅଟକିଗଲେ । ବସନ୍ତବାବୁ ସନ୍ଦେହରେ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ଏଇ ଗୋଟାକ ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ଅଡ୍ଡାସ୍ଥଳୀ । ବୃଦ୍ଧ ଫାଟକ ନିକଟକୁ ଯାଇ କହିଲେ—ବସନ୍ତବାବୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସାମନାପଟ ଦେଇ ଯିବା ଅସମ୍ଭବ । କାରଣ ଫାଟକଟି ଭିତରପଟୁ ବନ୍ଦ ଅଛି ।

······ତେବେ ଉପାୟ ?

ବୃଦ୍ଧ ଗର୍ବ ସହକାରେ କହିଲେ, ଆମକୁ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଯିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଟିକେ ସାହସ ଦରକାର ।

—ସତାନବେ—

ବସନ୍ତବାବୁ ନିର୍ଭୟରେ କହିଲେ—ଆପଣ କଣ ମନେ କରୁଛନ୍ତି ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସି ଫେରିଯିବା—ନା, ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ କୋଠା ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ଶେଖରବାବୁଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପାରିବା ।

ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ କୋଠାର ପଛପଟ ଦେଇ ହତା ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ହେବ ।

ବୃଦ୍ଧ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଧରି କୋଠାର ପଛପଟରେ ଥିବା ଅନୁଚ୍ଚ ପ୍ରାଚୀରକୁ ପାର ହୋଇ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ କହିଲେ । ବସନ୍ତବାବୁ ପ୍ରାଚୀର ପାରହୋଇ ହତା ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ବୁହେଁ ସାଙ୍ଗହୋଇ କୋଠାର ପାଦ-ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତଳ ମହଲରୁ ଉପର ମହଲକୁ ଯିବାକୁ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପଥ । ସେ ଉକ୍ତ ରାସ୍ତାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଉପର ମହଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବୃଦ୍ଧ ଅଗ୍ରସର ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ବସନ୍ତ ବାବୁ ପଚାରିଲେ—"ଶେଖରବାବୁ କାହାନ୍ତି ?"

ବୃଦ୍ଧ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଶୂନ୍ୟ କୋଠରୀ ଦେଖାଇ କହିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ଏଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଏଠାକୁ ଡାକି ଦେଉଛି । ବସନ୍ତ ବାବୁ ଉକ୍ତ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ଅଣ୍ଟା ଉପରେ ହସ୍ତଦ୍ୱୟ ସହ ଗୋଟାଏ ରଜ୍ଜୁ ରସି ବେଷ୍ଟନ ହୋଇଗଲା । ସେ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ କକ୍ଷଟି ଆଲୋକିତ ହୋଇଗଲା । ବିଜୁଳି ବେଗରେ ଗୋଟାଏ ନାରୀ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସି ଅଟ୍ଟହାସ କରି ଉଠିଲା—କୁହୁକ ଦେଖିଲାପରି ମନେକଲେ ବସନ୍ତବାବୁ...ସେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଦେଖିବା ଆଶାରେ ପଛକୁ ମୁଖ ଫେରାଇ ଯାହା ଦେଖିଲେ, ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ହୃତ୍-

ଜନ୍ମ ଜାତ ହେଲା । ତାଙ୍କ ପଛପଟରେ ଠିଆ ହୋଇ ବୃଦ୍ଧ ବହୁରୂପ ସ୍ୱରରେ ହସୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଆଉ ବୁଝିବାକୁ ଡେରି ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଯେ ଦସ୍ୟୁର ନିର୍ଭୁଲ ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ପଡ଼ିଯାଇଛନ୍ତି ତାହା ସେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟଭାବରେ ଜାଣି ପାରିଲେ । ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅବିର୍ଭୂତା ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଦେଖି ବସନ୍ତବାବୁ ଅନୁମାନ କରି ନେଲେ ଯେ ଏ ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ହଣ୍ଟରବାଲି । ସେ ତା'ର ଅଟ୍ଟହାସକୁ ନିରୁପାୟ ହୋଇ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମିସ୍ ରୀତା ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲା— ସୁସ୍ୱାଗତ ମହାଶୟ !" ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖି ମୋର ବହୁଦିନର ବାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ଆପଣଙ୍କୁ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାର ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ କରି ଯାଇଛି । ବସନ୍ତବାବୁ ଜଳ ଜଳ କରି ଅନାଇ ଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର କିଛି ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବିଦ୍ରୂପ କରି ମିସ୍ରୀତା କହିଲା—ଶୁଣନ୍ତୁ ବସନ୍ତବାବୁ ! ଆପଣଙ୍କର ସହକର୍ମୀ ଶେଖରବାବୁ ଅମର ପଶ୍ଚାଧାବନ କରି କରି ଚିରଦିନ ନିମନ୍ତେ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ବିଦାୟ ନେଇଅଛନ୍ତି । ଆଶାକରେ ଆପଣ ନିଜର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ଅସମ୍ମତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ବିସ୍ଫାରିତ ନୟନରେ ବସନ୍ତବାବୁ ଚାହିଁ ରହିଥାନ୍ତି । ସେ ଏପରି ଠକା ଯିବେ ବୋଲି ଆଶାକରି ନ ଥିଲେ । ହଣ୍ଟରବାଲିକୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲେ—କ'ଣ ଚାହଁ ତୁମେ ?

ଏତିକି ବୁଝି ପାରୁନାହଁ ଚତୁର ଗୋଏନ୍ଦା ବସନ୍ତବାବୁ...?

ତେବେ ଶୁଣନ୍ତୁ—ବହୁଦିନ ଧରି ଶେଖରବାବୁ ଅମର ଗତିପଥର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ ଚାରିମାସ ପୂର୍ବେ ନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭକୁ ନିକ୍ଷେପ କରି ଅମର ଗତିପଥ ପରିଷ୍କାର କରି ଦେଇଛୁ । ଆପଣଙ୍କୁ ଧରି ତାଙ୍କର ସହଯାତ୍ରୀ କରିବାକୁ

ବହୁତଦନରୁ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲି; ମାତ୍ର ଆଜ ସେ ସୁଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଛି । ଆପଣଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅନୁଗାମୀ କରିଇ ସାରାଜୀବନ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବି ।

ବସନ୍ତବାବୁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ···ତେବେ କ'ଣ ଶେଖର ବାବୁ ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିହତ ହୋଇଛନ୍ତି ? ସମ୍ବାଦଭବନଠାରୁ ଯେଉଁ ଚିଠି ପାଇଥିଲେ ତାହା କ'ଣ ଜାଲ ? କିଛିସ୍ଥିର କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତାକୁ ଗୋଳମାଳ କରି ପୁଣି କହିଲା ମିସ୍ ବୀଣା—"ବସନ୍ତବାବୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁତାପ କଲେ କୌଣସି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ମୋର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ମାନିବ ରହିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କୁ ଏ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିନଥାନ୍ତା ।"

ବସନ୍ତବାବୁ ଦମ୍ଭର ସହିତ କହିଲେ "ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ନାରୀଲୁଭପ୍ରକର ତାର ଅନ୍ୟାୟ ବରଦାସ୍ତ କରିବା କୌଣସି ପୁରୁଷ ପକ୍ଷରେ ଶୋଭନୀୟ ନୁହେଁ ।"

···ଉତ୍ତମ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ନାରୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅପେକ୍ଷାକର । ମିସ୍ ବୀଣା ଭାସ୍କରକୁ ଚାହିଁ କହିଲା, "ଭାସ୍କର ! ଏହି କୁକୁରଟାକୁ ଆଜ ଏଠାରେ ରଖାଯିବ । କାଲି ପ୍ରତ୍ୟୁଷରେ ଏହାର ଜୀବନ ବାହାର କରାଯିବ···। ବସନ୍ତବାବୁ ଦେଖିଲେ ଦୁଆରବାଲି ନିକଟରେ ଜଣେ ସୁଶ୍ରୀ ସବଳକାୟ ଯୁବକ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଛି । ତାର କଣ୍ଠସ୍ୱର କେଉଁଠାରେ ଶୁଣିଲାପରି ତାଙ୍କର ମନେ ହେଲା । ସେ ପୁଣି ଥରେ ସନ୍ଦେହୀ ଚକ୍ଷୁରେ ଯୁବକଟିକୁ ଚାହିଁଲେ ।

ମିସ୍‌ବୀଣା ବିଦ୍ରୂପ ସ୍ୱରରେ କହିଲା—କ'ଣ ଚିହ୍ନି ପାରୁନାହାନ୍ତି ବସନ୍ତବାବୁ ! ହାଃ-ହାଃ-ହାଃ-ହାଃ । ଆପଣ ଗୋଏନ୍ଦା ଜୀବନର ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ଏତିକି ମାତ୍ର ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ?

—ଶେଷ—

ଗୋଟାଏ ସାମାନ୍ୟ ନାରୀର ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ଅପଦସ୍ତ ହେଲେ ? ହୋ ହୋ ହୋଇ ପୁଣି ହସି ଉଠିଲେ ମିସ୍ ବୀଣା ।

ବୁଝି ପାରିଲେ ବସନ୍ତବାବୁ—ସେ ଯୁବକଟି ଆଉ କେହି ନୁହେଁ, ଯେ ତାଙ୍କୁ ବୃଦ୍ଧ ବେଶରେ ପ୍ରତାରିତ କରି ଏ ବ୍ୟୁହ ମଧ୍ୟକୁ ଟାଣି ଆଣିଛନ୍ତି ଏ ସେହି ଯୁବକ । ସେ ତଥାପି ଅଧୀର ହେଲେ ନାହିଁ । ମିସ୍ ବୀଣାକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ—ଘୃଣ୍ୟ ଦସ୍ୟୁ ଯେତେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦିନେ ନା ଦିନେ ତାକୁ ଆଇନର ସମ୍ମୁଖରେ ହାର ମାନିବାକୁ ହେବ ।

ଆଉ ଯେଉଁ ପୁଞ୍ଜିପତି ନିରନ୍ନ ଦରିଦ୍ରର ରକ୍ତଶୋଷଣ କରେ ତାକୁ ଆଇନ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବ ନା ?

ବାଃ, ଚମତ୍କାର ବୁଦ୍ଧି ଆପଣଙ୍କର ।

ବସନ୍ତବାବୁ ନିର୍ଭୟରେ କହିଲେ—ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ତୁମପରି ନିରୀହ ଜନତାର କୋମଳ ବୁକୁରେ ଛୁରି ବିଦ୍ଧ କରୁ ନାହାଁନ୍ତି ।

ଭୁଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି ବସନ୍ତବାବୁ । ଆମେ ନିରୀହ ଜନତାକୁ ଛୁରିବିଦ୍ଧ କରୁନା; ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସର୍ବହରା ଦରିଦ୍ରର ମଙ୍ଗଳ କାମନା ପାଇଁ ନାନା ରୂପରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଆସିଛୁ । ଆଇନ ଆମକୁ ଶାସ୍ତି ଦେଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ତା ପୂର୍ବରୁ ଶାସକବୃନ୍ଦ ଜାଣିବା ଉଚିତ—"ଦେଶର ଅଗଣିତ ଦରିଦ୍ରଙ୍କର ଯେଉଁ ରକ୍ତ ପିପାସୁ ସନ୍ତାନ୍ ସର୍ବନାଶ କରନ୍ତେ, ଆମେ ସେହି ପୁଞ୍ଜିପତିଙ୍କର ସଞ୍ଚିତ ଅର୍ଥକୁ ସଂଗ୍ରହ କରୁ । ମାତ୍ର ସେ ଅର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆମେ କ'ଣ କରୁ ଜାଣନ୍ତି ବସନ୍ତବାବୁ । ସେହି ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକୁ ତାର ଉପଯୁକ୍ତ ମାଲିକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଉ ।"

ବସନ୍ତବାବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହିଲେ—ପୁଞ୍ଜିପତି ମାନେ ତୁମପରି ରକ୍ତପାତ କରୁନାହାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ।

—ଶହେ ଏକ—

ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ରକ୍ତ ଶୋଷଣକାରୀ ଦେବକ୍ୟୁଟଙ୍କ ମେସିନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ରକ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଶୋଷି ନେଉଛନ୍ତି । ଆଇନ ଆଖିରେ ସେମାନେ ଦୋଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ? ତାଙ୍କ ଉପରେ ସରକାର ଦୃଷ୍ଟିନିକ୍ଷେପ କରିପାରୁ ନାହାଁନ୍ତି ?

ବସନ୍ତବାବୁ ଏପରି ଅଯଥା ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଆଦୌ ପସନ୍ଦ କରୁନଥିଲେ । ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ନୀରବ ରହିବାର ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କଲେ ।

ମିସ୍ ବୀଣା ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ନୀରବ ରହିବା ଦେଖି କହିଲା— ଆପଣଙ୍କୁ ନିଦ୍ରା ଆକର୍ଷଣ କଲାଣି ବୋଧହୁଏ । ଅଚ୍ଛା ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ନିରାପଦରେ ଶୟନ କରିବାର ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଦେଉଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭାସ୍କରକୁ କହିଲା—"ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ କାଠବାକ୍ସଟି ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ତାହାକୁ ଏଠାକୁ ନେଇଆସ । ଦୁଇଜଣ ଦସ୍ୟୁ ଗୋଟିଏ ଛ' ଫୁଟ୍‌ଲମ୍ବର କାଠବାକ୍ସ କୋଠରୀ ମଧ୍ୟକୁ ଆଣିଲେ । ପରିହାସ କରି ମିସ୍ ବୀଣା କହିଲା—ବସନ୍ତବାବୁ, ଆପଣଙ୍କ ସୁନିଦ୍ରା ଯିବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ନବ ନିର୍ମିତ କାଠର ନିରୁଜ ପଲଙ୍କଟି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ଗୋଏନ୍ଦାକୁ ସମ୍ମାନସହ ଶୟନ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ବସନ୍ତବାବୁ କାଠ ବାକ୍ସଟି ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ଦେଖିଲେ ତାର ଉପର ଭାଗରେ ଦୁଇଟି ଛିଦ୍ର କରାଯାଇଛି । ତାର କାରଣ ବୁଝିବାକୁ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ନାହିଁ । ବାକ୍ସରେ କୌଣସି ଲୋକକୁ ବନ୍ଦ କରିଗଲେ ସେ ଯେପରି ବାୟୁ ସେବନ କରି ଜୀବନ ଧାରଣ କରି ପାରିବ, ତାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଯାଇଛି ।

—ଶେଷ ହୁଇ—

ମିସ୍‌ବାଣୀର ଇଙ୍ଗିତରେ ଦୁଇଜଣ ଯୁବକ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ହସ୍ତପଦକୁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବନ୍ଧନ କଲେ । ମୁଖ ଗହ୍ୱରରେ ପୁରାଏ ଛିନ୍ନବସ୍ତ୍ର ଭର୍ତ୍ତିକର ଦେଲେ । ଉକ୍ତ ବାକ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଶୁଆଇ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଅବଦ୍ଧ କଲେ । ବସନ୍ତବାବୁ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଶୋଇରହିଲେ ।

—ଚଉଦ—

ଅମାବାସ୍ୟାର ଘନ ଅନ୍ଧକାରର ବୁକୁଚିର ନିସ୍ତବ୍ଧ ରଜନୀରେ ଉଲ୍‌କା ବେଗରେ ଛୁଟିଥାଏ ବୋଝେଇ ଟ୍ରକଟାଏ । ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼କର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ପଛେଇ ଯାଉଥାଏ ଓ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଅଗେଇ ଅସୁଥାଏ ।

ମିସ୍‌ବାଣୀ ପଚାରିଲା, ଏଟା କେଉଁଜାଗା ଡ୍ରାଇଭର ?

ଅଜ୍ଞା ଏଟା "ଭୁଣପୁର ।" ଗାଡ଼ି ଏଇ ଅଗରେ ଠିଆ ହେବ । କିଛି ଦୂର ଯିବାପରେ ଟ୍ରକଟି ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼କର ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ ଠିଆ ହୋଇଗଲା । ଟ୍ରକରୁ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଜିନିଷ ସହ ଲମ୍ବା କାଠର ବାକ୍ସଟିକୁ ଦୁଇଜଣ ବଳିଷ୍ଠବ୍ୟକ୍ତି ବାହାର କରିନେଲେ ।

ମିସ ବାଣୀର ନେତୃତ୍ୱରେ ଦସ୍ୟୁଦଳ ସଡ଼କରୁ ଓହ୍ଲାଇ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ପଶ୍ଚିମଦିଗକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାଇଲ୍ ରାସ୍ତା ଅତିକ୍ରମ କଲାପରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ବୁଦାବୁଦିକିଆ ଜଙ୍ଗଲ ଦେଖାଗଲା । ସେ ଜଙ୍ଗଲ୍ ଭିତରେ ସରୁ ବାଟଟିଏ ରାସ୍ତାଟିଏ ଲମ୍ବି ଯାଇଥାଏ ଅନ୍ତର ଭିତରକୁ । ତାର ଉପରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ହୋଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି ଦସ୍ୟୁଦଳ । ଉକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମାଇଲ ରାସ୍ତା ଚାଲି ପରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ମନ୍ଦିର ଦେଖାଗଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ

—ଶହେ ଛଅ—

ଦସ୍ୟୁଦଳ ମନ୍ଦିରର ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ମନ୍ଦିରଟି ବହୁ ପୁରାକାଳରୁ ଗୋଟିଏ କାଳୀମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରି ନିର୍ଜନ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ରହିଅଛି । ପଛ ପଟେ ଛୋଟ ନଈଟିଏ କଳ କଳ ଶବ୍ଦ କରି କେଉଁ ଅନାଦି ଯୁଗରୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବରେ ବହି ଯାଉଅଛି । ନାନାଜାତିର ଫଳପୁଷ୍ପରେ ସ୍ଥାନଟି ଅତି ମନୋରମ ହୋଇଥାଏ । ମିସ୍ ବାଣୀ ଚାଲି ଚାଲି କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଗୋଟିଏ ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣ ଉପରେ ଲଥିକିନା ବସିପଡ଼ି କ୍ଳାନ୍ତି ମେଣ୍ଟାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ବିଶ୍ରାମ କଲାପରେ ମିସ୍‌ବାଣୀ କହିଲା, କନକ ମା'ଙ୍କ ପୂଜାର ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଅସିଛି ତ ?

କନକ ଛୋଟ ହଁ ଟିଏ ମାରି କହିଲା, ଆପଣଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ ସପ୍ତାହକ ଆଗରୁ ମୁଁ ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଯୋଗାଡ଼ କରିଥିଲି, ନ ଅଣନ୍ତି କାଇଁର ?

ମିସ୍ ବାଣୀ ଭାସ୍କରକୁ ଡାକି କହିଲା ଭାସ୍କର, ଶୀଘ୍ର ପୂଜାର ଆୟୋଜନ କର ।

ଏହି ଛୋଟ କାଳୀମନ୍ଦିରଟିକୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯାଏ ଏହା ବହୁଦିନ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ମନ୍ଦିରର କେତେକାଂଶ ଧ୍ୱସ୍ତ ବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତର ସ୍ତୂପରେ ପରିଣତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ମନ୍ଦିରଟି ଲତାଗୁଳ୍ମ ବେଷ୍ଟିତ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଥିବାରୁ ଓ ନିକଟରେ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ନ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତ କାଳୀମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କର ପୂଜା ଅନ୍ୟ କେହି କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ମିସ୍‌ବାଣୀ ଗତ କେତେବର୍ଷ ଧରି କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ଅମାବାସ୍ୟାଦିନ କାଳୀମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କର ପୂଜାକରି ଆସୁଅଛି ।

କିଛି ସମୟପରେ ମନ୍ଦିରଟି ସୁଗନ୍ଧିତ ହୋଇଗଲା । ଝୁଣା କର୍ପୂରର ସୁଗନ୍ଧରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ମହକି ଉଠିଲା । ସମସ୍ତ ଦସ୍ୟୁ

ନତ ମସ୍ତକରେ କାଳୀଙ୍କ ନିକଟରେ ବରପ୍ରାର୍ଥୀ ହେଲେ । ମିସ୍‌ବୀଣା ଦୀର୍ଘ ଏକଘଣ୍ଟାକାଳ କାଳୀଙ୍କର ପୂଜାକଲା । ପୂଜା ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ରୌପ୍ୟ ପାତ୍ରରେ ପ୍ରସାଦ ଆଣି ସମସ୍ତ ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିତରଣ କଲା ।

ମିସ୍ ବୀଣା କହିଲା, ଭାଇମାନେ, ଆଜି ଆମର ଗୋଟିଏ ଆନନ୍ଦର ଦିବସ । ମା'ଙ୍କ ନିକଟରେ ଆମେ ଆମର ଗୁହାରି ଜଣାଇବା । ମନରୁ ହିଂସା, କ୍ରୋଧ ତ୍ୟାଗକରି ସେହି ସର୍ବଶକ୍ତିମୟୀ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବୀ କରାଳମୁଖୀ କାଳୀଙ୍କର ଚରଣ ବନ୍ଦନା କରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ମା'ଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଧୂପ ଶେଷ ହେଲା । ରାତି ୩ଟା ସମୟରେ ମା'ଙ୍କୁ ବଳି ଭୋଗ ଦିଆଯିବ ।

ପ୍ରସାଦ ସେବନ ପରେ ଦସ୍ୟୁଦଳ ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉପବିଷ୍ଟ ହେଲେ । ମିସ୍‌ବୀଣା କହିଲା, ଦୁଷ୍ଟ ଶେଖର ତାର କର୍ମଫଳ ଭୋଗ କରୁଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ସହକର୍ମୀ ବସନ୍ତଟାକୁ ମା'ଙ୍କ ନିକଟରେ ବଳି ଦେଇ ଆମେ ଚିରଦିନ ନିମନ୍ତେ ଶାନ୍ତି ଲାଭ କରିବା । ଭବିଷ୍ୟତର ପଥ ପରିଷ୍କାର ହୋଇଯିବ । ଭାସ୍କରକୁ ଚାହିଁ ମିସ୍‌ବୀଣା କହିଲା, ଭାସ୍କର ବନ୍ଦୀର ଅବସ୍ଥା ସତେଜ ଅଛି ତ ?

ଭାସ୍କର ଦୃଢ଼ ସ୍ୱରରେ କହିଲା, ନିଶ୍ଚୟ । ଧୂର୍ତ୍ତ ବସନ୍ତର କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନାହିଁ । ତା'ପରେ ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଚଟାଣ ଉପରେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରମୋଦର ଆୟୋଜନ କରାଗଲା···।

ରାତି ଗଭୀର ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୁପ୍ତଚରଣୀ କନକ ଅସ୍ଥିର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାର ମନ ମଧ୍ୟରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତା ଜାତ ହେଲା ।

ଦସ୍ୟୁଦଳ ଆମୋଦରତ ଥିବା ସମୟରେ କନକ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମନ୍ଦିରର ପଛପଟକୁ ଗଲା ।

—ଶହେ ପାଞ୍ଚ—

ମୁଗାତରୁ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ ଲାଇଟ ବାହାର କରି ଖୁବ୍ ଦୂରକୁ ନିକ୍ଷେପ କଲା । ତାର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ସ୍ୱରୂପ ବିପରୀତ ଦିଗରୁ ଗୋଟିଏ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ ଦେଖାଗଲା । କିନ୍ତୁ ଟିକିଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଧହେଲା ।

ଚଟାଣର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଛୋଟ ଆଲୋକଟିଏ ଜଳୁଥିଲା । ମିସ୍ ବୀଣା ଚଟାଣ ଉପରେ ବସି ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲା ଭାଇମାନେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ବହୁବର୍ଷ ଧରି ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ କରି ଆସିଛୁ । ଆଜି ଆମର ପରିଶ୍ରମ ଫଳରେ ଦେଶର ଶତ ଶତ ନିରନ୍ନ-ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଯୋଗାଇ ପାରିଛୁ । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ କୌଣସି ଦିନ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରି ପାରି ନାହୁଁ । ଆଜି ସମସ୍ତ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଏକତ୍ରିତ ଦେଖି ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରୁଛି । ଯେଉଁ ସାହସୀ ଯୁବକମାନେ ନିଜ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟର ଦକ୍ଷତା ଦେଖାଇ ପାରିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜି ମୁଁ ପୁରସ୍କୃତ କରାଇବି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଦେଶର ଅସଂଖ୍ୟ ନର କଙ୍କାଳମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଦଳ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ତ୍ରୁଟି ରହିଯାଉଛି । ଫଳରେ ସେମାନେ ଶାସକମଣ୍ଡଳର ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୋଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ମୁଁ ଏଣିକି ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।

ଭାସ୍କର ନିଜ ବସିଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ କହିଲା ଭାଇମାନେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ଅପହରଣ କରୁଛୁ ତାହା କାହାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉନାହିଁ । ସେ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଶର ଶତ ଶତ ଦରିଦ୍ରଙ୍କ ସେବାରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଉଛି । ଗତ ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବଡ଼ ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟ

କରିଅଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ରାମଲାଲବାବୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଟିର ଉଦ୍ଧାର ନିମନ୍ତେ ମୋତେ ଅନେକ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ରାମଲାଲ ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଏହି ସହରର ଅନେକ ଅନୁନ୍ନତ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ଜଳାଶୟ ଖୋଦିତ କରାଯାଇଅଛି । ମୋର ଏହି ସାମାନ୍ୟ ପରିଶ୍ରମ ଫଳରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଗ୍ରାମର ଯଥ୍କିଞ୍ଚିତ ଉପକାର ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଁ ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଛି ।

ଭାସ୍କରର ଭାଷଣ ବନ୍ଦ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ତା ପରେ କେତେକ ବକ୍ତା ନିଜ ନିଜର ଭାଷଣ ଶେଷ କଲେ ।

ସର୍ବଶେଷରେ ମିସ୍ ରାଣୀ କହିଲା, "ଭାଇମାନେ, ଗତ ଛ' ମାସ ତଳେ ମୁଁ ଯେଉଁ ବହୁମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନହାରଟି ସରୋଜିନୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କଠାରୁ ଅପହରଣ କରି ଆଣିଥିଲି ତାହା ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଧରଣର । ପୋଲିସ ଶତ ଚେଷ୍ଟାକରି ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ପାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ମୁଁ କେତେକ ଶିକ୍ଷିତା ଯୁବତୀମାନଙ୍କୁ ଦେଶର ସେବା କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷାଦେଇ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦଳ ଗଠନ କରିବି । ମା' ଭୈରବୀ ମୂର୍ତ୍ତି କାଳୀଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ଲାଭକରି ନାରୀ ଦସ୍ୟୁଦଳ ଗଠନ କରି ପାରିବି ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ଆଶା ।

ମିସ୍ ରାଣୀ ନିଜର ଘଡ଼ିଆଳକୁ ଚାହିଁ କହିଲା, ଭାସ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ହୋଇଗଲାଣି । ମା'ଙ୍କର ବଳିଭୋଗ ଲଗାଇବାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉ ।

—ଶେଷ ସାତ—

ସିଷ୍ଟରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଦୁଇଜଣ ଦସ୍ୟୁ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ବାକ୍ସ ମଧ୍ୟରୁ ବାହାର କରି ଆଣିଲେ । ତାଙ୍କର ହସ୍ତ ପଦ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରି ମୁଖର ଛିନ୍ନ ବସ୍ତ୍ରମାନ ବାହାର କରିଦେଲେ । ବସନ୍ତବାବୁ ବାକ୍ସ ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ମାତ୍ର ସେ କେଉଁଠାରେ ଅଛନ୍ତି ଶତଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ମିସ୍ ବୀଣା ପରିହାସ କରି କହିଲା, "କିପରି ଅଛନ୍ତି ବସନ୍ତ ବାବୁ ? ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟ ଭୟରେ ଥରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଦମ୍ଭର ସହିତ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଭଗବାନଙ୍କ କୃପାରୁ ବେଶ୍ ଭଲରେ ଅଛି ।

ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ମିସ୍ ବୀଣା କହିଲା, "ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ଭଗବାନ୍‌ଙ୍କ କୃପାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ କାଳୀମା'ଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଛନ୍ତି । ତୁମ୍ଭର ଉଷ୍ଣ ରକ୍ତରେ ବହୁଦିନର ତୃଷା ମେଣ୍ଟାଇବାକୁ କରାଳମୁଖୀ କାଳୀ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମୋ ମତରେ ଆପଣ କାଳୀ ମା'ଙ୍କର ଦୟାର ପାତ୍ର ହେବାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବେ ନାହିଁ ।

ବସନ୍ତବାବୁ ନିର୍ଭୟରେ କହିଲେ "ମା କାଳୀ, ମୋ ଅପେକ୍ଷା ତୁମ ରକ୍ତରେ ବିଶେଷ ତୃପ୍ତି ହେବେ । ସୁତରାଂ କାଳୀଙ୍କର ପିପାସା ମେଣ୍ଟାଇବାକୁ ହେଲେ ତୁମ ପରି ଦେଶଦ୍ରୋହୀ ବିଶ୍ୱାସଘାତିନୀ ନାରୀର ରକ୍ତ ନିହାତି ପ୍ରୟୋଜନ ।

... ... ଯାହାକୁ ସମାଜ ଘୃଣା କରେ, ଯାହାକୁ ଦେଶବାସୀ ଭର୍ତ୍ସନା କରନ୍ତି ତାର ସେହି ଘୃଣିତ ରକ୍ତ ପାନ କରିବାକୁ ମା କାଳୀ ଅଦୌ ରାଜି ହେବେନାହିଁ ବରଂ ଯେଉଁ ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରେ, ସମାଜ ଯାହା

—ଶହେ ଅଠ—

ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ । ତାର ସେହି ସମ୍ମାନର ରକ୍ତ
ମା' ଅନନ୍ତର ସହିତ ପାନକରି ତୃଷା ନିବାରଣ କରିବେ ।

ବସନ୍ତବାବୁ ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନ କରୁଥି
ସମୟରେ କନକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇ ସମସ୍ତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣୁଥିଲ
ତାର ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଝଡ଼ ବହିବାକୁ ଆର
କଲା । ସେ କେବଳ ମନେ ମନେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଡାକିବାରେ ଲାଗିଥା
ପୁଣି ଥରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ କନକ ମନ୍ଦିରର ପଛ ପଟକୁ ଗଲ
ଅନ୍ଧକାର ଯୋଗୁ ଦସ୍ୟୁମାନେ କନକକୁ ଦେଖି ପାରୁ ନ ଥିଲେ
ସେ ନିଶବ୍ଦରେ କାହା ସହିତ କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା । ଦସ୍ୟୁଦ
କୌଣସି ସନ୍ଦେହ କରି ପାରନ୍ତି ଭାବି ସେଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିଲ

ବସନ୍ତବାବୁ ମିସ୍ ବୀଣା ସହିତ ମୂଲ୍ୟହୀନ କଥାବାର୍ତ୍ତା
ହୋଇ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ସ୍ଥାନଟିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ
ଦେଖିଲେ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୋଟିଏ ଭଗ୍ନ ମନ୍ଦିର ରହିଅଛି । ମନ୍ଦ
ମଧ୍ୟରେ ଦୀପାଳିଟିଏ ଜୁଳୁ ଜୁଳୁ ହୋଇ ଜଳୁଛି । ବସନ୍ତବା
ସମସ୍ତ କଥା ବୁଝି ପାରିଲେ······ଦସ୍ୟୁମାନେ ତାଙ୍କୁ ମାରି
ପାଇଁ ଏହି ନିର୍ଜ୍ଜନ ସ୍ଥାନକୁ ଘେନି ଆସିଛନ୍ତି । ମନେ ମ
ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକିବା ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ କିଛି ନ ଥିଲ

ମିସ୍ ବୀଣାଙ୍କର ଆଦେଶରେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟ
ନିଆଗଲା । ଦସ୍ୟୁମାନେ ତାଙ୍କର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ବେଷ୍ଟନ କ
ରହିଲେ । ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନବନିର୍ମିତ ଅର୍ଗଳ ର
ଯାଇଥିଲା । ମିସ୍ ବୀଣାର ଆଦେଶରେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ମସ୍ତକ
ଅର୍ଗଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ରଖାଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ପୁଣିଥ
କନକ ମନ୍ଦିରର ପଛପଟକୁ ଦଉଡ଼ିଲା । ବସନ୍ତବାବୁ ଅସହା
ଅବସ୍ଥାରେ ଅର୍ଗଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଶୋଇ ରହିଥାଅନ୍ତି । ମିସ୍ବୀ

—ଶେହ ନଅ—

କହିଲି—"ଭାଇମାନେ, ଆମର ଶରଣକୁ ଆଜି ମା'ଙ୍କର ବଳି ଭୋଗ ହୋଇ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ଚିରବିଦାୟ ନେଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ ବିଦାୟ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଇବାକୁ ମୁଁ ସମସ୍ତ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

କିନ୍ତୁ କୁମାରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମିସ୍‌ବାଣୀ କହିଲି, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛ କୁମାର ?

ହଁ, ମୁଁ ଅନେକ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

କୁମାର ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଶାଣିତ ଫାର୍ଶା ଧରି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଥିଲି । ମନ୍ଦିରର କ୍ଷୁଦ୍ର ଦୀପ ଆଲୁଅରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥିଲି ।

କନକ ସେ ଫାର୍ଶାଟିକୁ ଦେଖି ଚମକି ପଡ଼ିଲି ।

ମିସ୍‌ବାଣୀ କହିଲି, ପୁଣି ଦୀର୍ଘ ଏକବର୍ଷ ପାଇଁ ମା'ଙ୍କ ନିକଟରେ ଶେଷ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଅ । ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ମସ୍ତକ ଅବନତ ହେଲି । କୁମାର ମିସ୍ ବାଣୀଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲି ମାତ୍ର ।

କୁମାର······

କୁମାର ତାର ଫାର୍ଶାଟାକୁ ଉପରକୁ ଟେକିଲି ।

ମିସ୍‌ବାଣୀ କୁମାରକୁ ଚାହିଁ ଇଙ୍ଗିତ ଦେଲାପରି କହିଲି ଏକ୍···

ବସନ୍ତବାବୁ ମନେ ମନେ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ସ୍ମରଣ କଲେ ।

ପୁଣି କହିଲି—ଦୁଇ···

କୁମାର ବୀର ଦର୍ପରେ ଫାର୍ଶାଟିକୁ ଉପରକୁ ଟେକି ଶେଷ ଆଦେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲି । କନକ ବାହାରକୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କଲି ।

ମିସ୍‌ବାଣୀ ଏଥର ଶେଷ ଆଦେଶ ଦେଲି—ତିନ୍······

—ଶତକ ଦଶ—

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅପର ଦିଗରୁ ଗୁଡ଼ୁମ୍ କରି ଗୋଟାଏ ଭୀଷଣ ଶବ୍ଦ ହେଲା । କୁମାରର ଫାର୍ଶା ଛୁଟିକି ଯାଇ କାଳୀ ମୂର୍ତ୍ତିର ପାଦ ଦେଶରେ ପଡ଼ିଲା । ଦସ୍ୟୁଦଳ ଅତଙ୍କରେ ଥରି ଉଠିଲେ । ଅଜଣା ଆଶଙ୍କାରେ ସମସ୍ତେ ଶିହରି ଉଠିଲେ । ହଠାତ୍ ଏପରି ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ସେମାନେ କଳ୍ପନା ସୁଦ୍ଧା କରି ନ ଥିଲେ ।

ମିସ୍‌ବାଣୀ ବାହାରକୁ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରି ଯାହା ଦେଖିଲା, ସେଥିରେ ତାର ସାହସୀ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟ ପାଣି ଫାଟିଗଲା । ଦେଖିଲା, ମନ୍ଦିରର ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ନୃସିଂହବାବୁ ସଦଳ ବଳେ ସଜାଗ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଝୁଲନ୍ତ ବନ୍ଧୁକ ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କରି ଅଡ଼କୁ ଅନାଇ ରହିଛି । ମିସ୍ ବାଣୀର ଭ୍ରୂକୁଞ୍ଚିତ ହୋଇଗଲା । କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଭୀମ୍ଭକୁ କ'ଣ ଇଙ୍ଗିତ ଦେଇ କାଳୀମୂର୍ତ୍ତିର ପଛପଟକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ନୃସିଂହବାବୁ ବୀରଦର୍ପରେ ଗର୍ଜି ଉଠି କହିଲେ, "ହତଭାଗାମାନେ ଖସି ପଳାଇବାର ବୃଥା ଆଶା ନ କରି ଅସ୍ତ୍ର ସମର୍ପଣ କର । ନଚେତ୍ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜୀବନର ଆଶା ତୁଟାଇବାକୁ ହେବ ।"

ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରେ ଅସ୍ତ୍ରେ ଜ୍ଞାନ ଲୋପ ହେଲାପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ପଳାଇ ଯିବାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟ ନ ଥିଲା, ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ପୋଲିସର ଶକ୍ତି ନିକଟରେ ହାର ମାନିବାକୁ ହେଲା ।

ହଠାତ୍ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା କନକ । ନୃସିଂହବାବୁ, ନୃସିଂହବାବୁ ସର୍ବନାଶ ।

...କ'ଣ ହୋଇଛି କନକ ?

—ଶେଷ ଏଗାର—

ଅପରେଙ୍କର ଶକ୍ତ ଜାଲକୁ ଛିଣ୍ଡାଇ ବଡ଼ ମାଛଟି ପଳାଇ ଯାଇଛି, କେବଳ ରହିଛନ୍ତି ମୀନ ଗୁଡ଼ାକ ।

ନୃସିଂହବାବୁ ଅଶ୍ରୁଧାରେ ଗୁହିଁ ରହିଲେ କନକର ମୁହଁକୁ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦସ୍ୟୁକୁ ଶକ୍ତ ଭାବରେ ବନ୍ଧନ କଲା ପରେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ଅର୍ଗଳ ମଧ୍ୟରୁ ବାହାର କରି ନେଲେ ।

ନୃସିଂହବାବୁ ପଗ୍ଭରିଲେ, ମନ୍ଦିରରେ କଣ କେଉଁଠି ଗୁପ୍ତ ପଥ ଅଛି ।

କନକ ବିମର୍ଷ ବଦନରେ କହିଲା, ନା କୌଣସ ଗୁପ୍ତପଥ ନାହିଁ ।

ତେବେ ହଣ୍ଟରବାଲି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲା କିପରି ?

ନୃସିଂହବାବୁ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଦେଖିଲେ, କାଳୀଙ୍କ ପଛପଟେ ଗୋଟିଏ ପଥର ବାହାରି ଯାଇଛି । ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଲୋକ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଯାତାୟାତ କରି ପାରିବ ।

ବସନ୍ତବାବୁ କହିଲେ, ଏହି ପଥ ଦେଇ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଦସ୍ୟୁନାୟିକା ପଳାୟନ କରିଛି । ମିସ୍ ବୀଣାର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନରେ କନକ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରି ଆସି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦସ୍ୟୁଙ୍କର ମୁଖକୁ ଭଲଭାବରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା । ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଚ୍ଚର ସାହାଯ୍ୟରେ ଭଲଭାବରେ ଦେଖିଲା । ସେ କାହାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ନପାଇବାରୁ ପୁଣି ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା, ନୃସିଂହ ବାବୁ ସମସ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ପଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା ।

ନୃସିଂହ ବାବୁ କହିଲେ, ଚତୁର ଦସ୍ୟୁନାୟିକା ଆମମାନଙ୍କର ଚକ୍ଷୁକୁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ପଳାୟନ କରିଛି ।

କେବଳ ଦସ୍ୟୁନାୟିକା ନୁହେଁ ନୃସିଂହବାବୁ, ଦସ୍ୟୁଦଳର ନାୟକ ମଧ୍ୟ ପଳାୟନ କରିଛି ।

—ଶେଷ ବାର—

ମନ ଦୁଃଖରେ ନୃସିଂହବାବୁ କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ପାହାନ୍ତିପହର, କୁଆ କା' କା' କରି ଆସୁଥାନ୍ତି । ପୂର୍ବାକାଶ ଲୋହିତ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ନୃସିଂହବାବୁ କହିଲେ, ଆଉ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କୁ ରାସ୍ତା ଉପରକୁ ନେଇଚାଲ ।

ପୋଲିସ ବାହିନୀ ସତର୍କତା ସହିତ ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କୁ ପରିଚାଳିତ କଲେ । କନକକୁ ଚାହିଁ ନୃସିଂହବାବୁ ହଠାତ୍ କହିଲେ—କନକ, ତୁମେ ପରା କହୁଥିଲ ଶେଖରବାବୁ ଦସ୍ୟୁଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମ ଗୋପନ କରିଛନ୍ତି ? କନକ ଉତ୍ତର ଦେଲା ହଁ ।

ଶେଖରବାବୁ ତେବେ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ?

ସେ ଯେଉଁଠାରେ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କାଲି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବି ।

ପୋଲିସ ବାହିନୀ ଦସ୍ୟୁଦଳକୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼କ ଉପରେ ପହଁଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ପୋଲିସଭ୍ୟାନ ଆଗରୁ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଭ୍ୟାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ସଦର ଥାନାକୁ ଅଣାଗଲା ।

—ପନ୍ଦର—

ତା ପରଦିନ ସକାଳେ ନୃସିଂହବାବୁ କନକ ଓ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥିଲେ । ନିକଟରେ ଗୋଟାଏ ଚେୟାର ଉପରେ ବସି ବସନ୍ତବାବୁ ଶେଖରବାବୁଙ୍କ କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ । ଲ୍ୟାପଷ୍ଟାନ ସିଗାରେଟଟାକୁ ନିଃଶେଷ କରି ବାହାରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ କହିଲେ, ଆପଣ କପରି ଜାଣିଲେ ଦସ୍ୟୁମାନେ ସେହି ନିର୍ଜନ ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବେ ?

—ଶେଷ ତେବ—

ନୃସିଂହବାବୁ କହିଲେ, ଶେଖରବାବୁ କନକଦ୍ୱାରା ମୋ ନିକଟକୁ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜଣାଇଥିଲେ ଏବଂ କିପରି ଭାବରେ ଯିବାକୁ ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ କନକ ଧୀରେ ଧୀରେ ଥାନା ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶକଲା । ବସନ୍ତବାବୁ ହଠାତ୍ ପଚାରିଲେ "ଶେଖରବାବୁ କାହାନ୍ତି କନକ ?"

କନକ କେବଳ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା । ନୃସିଂହ ବାବୁ ଓ ବସନ୍ତବାବୁ କିଛି ରହସ୍ୟ ବୁଝି ନପାରି କନକ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ ।

ନୃସିଂହବାବୁ ବ୍ୟଗ୍ର ସହକାରେ ପୁଣି ପଚାରିଲେ. ଶେଖର ବାବୁ କାହାନ୍ତି ? କନକ ହଠାତ୍ ତାର ପିନ୍ଧା ଲୁଗାଟିକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ବସନ୍ତବାବୁ ଓ ନୃସିଂହବାବୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଲେ ଶେଖର ବାବୁଙ୍କୁ ।

ଶେଖରବାବୁ ଦେଖିଲେ ବସନ୍ତ ଓ ନୃସିଂହବାବୁ ବିଶେଷ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେ କେବଳ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

× × × ×

ବସନ୍ତବାବୁ କହିଲେ, "ଆପଣ ଏପରି ନିଖୁଣ ଅଭିନୟ କରିପାରିବେ ତା ମୁଁ କଳ୍ପନାରେ ସୁଦ୍ଧା ଭାବିପାରି ନ ଥିଲି ।"

ଗୋଏନ୍ଦା ଜୀବନରେ ଅଭିନୟକଳା ନ ଶିଖିଲେ ଆଜି କାଲିକାର ଦୁର୍ଦ୍ଧାନ୍ତ ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କର ବ୍ୟୂହ ଭେଦ କରିବା ଏକାବେଳକେ ଅସମ୍ଭବ । ଅନ୍ୟକଥା ପ୍ରତି ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନ କରି ନୃସିଂହ ବାବୁ କହିଲେ ଶେଖର ବାବୁ । ମୁଁ ଏ ସବୁର ରହସ୍ୟ କିଛି ଭେଦ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । କିପରି ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ କାଣ୍ଡଘଟିଲା ଓ ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ—ମୁଁ ସେହି କଥାହିଁ ଭାବୁଛି ।

—ଶେଷ ଚଉଦ—

ଶେଖରବାବୁ ସାମାନ୍ୟ ହସି କହିଲେ, ଦିନେ ରାତରେ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ନ କହି ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଅଡ୍ଡାସ୍ଥଳୀ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲି । ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ସହିତ ସେମାନଙ୍କର କୋଠା ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲି । ହଠାତ୍ ଦସ୍ୟୁମାନେ ମୋତେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ହଣ୍ଟରବାଲାର ଆଦେଶରେ ମୋର ହାତ ଗୋଡ଼କୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ବାନ୍ଧିଦେଲେ ଓ ପାଟିରେ ପୁଳାଏ ଛିଣ୍ଡା କନା ଭର୍ତ୍ତିକରି ଆଖିରେ ଗୋଟାଏ କଳାପଟି ବାନ୍ଧିଦେଲେ । ମୋର ଦେଖିବା ଓ କହିବା ଶକ୍ତି ସମସ୍ତ ଲୋପ ହୋଇଗଲା । ତାପରେ ଦୁଇଜଣ ବଳିଷ୍ଠ ଦସ୍ୟୁ ମୋତେ କାନ୍ଧରେ ବସାଇ ଧାଇଁବାକୁ ଲାଗିଲେ । ନଦୀ କୂଳକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ନୌକା ସାହାଯ୍ୟରେ ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ଘେନିଗଲେ ଓ ତାପରେ ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ନଦୀର ଅତଳ ଗର୍ଭକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ଭଗବାନଙ୍କର କେଜାଣି କାହିଁକି ମୋ ଉପରେ କରୁଣା ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ ନଦୀ ଗର୍ଭରେ ନ ପଡ଼ି ପଡ଼ିଲି ଗୋଟାଏ ବିରାଟ କାଠଗଣ୍ଡି ଉପରେ । ମୋତେ ସାମାନ୍ୟ ଆଘାତ ଲାଗିଲା । ମୁଁ କାଠଗଣ୍ଡି ଉପରେ ପଡ଼ିବାଟା ଦସ୍ୟୁମାନେ ଜାଣି ପାରି ନ ଥିଲେ ।

ନଦୀର ପ୍ରଖର ସ୍ରୋତରେ ମୁଁ ଭାସି ଭାସି ଚାଲିଗଲି ବହୁଦୂରକୁ । କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଉତ୍ତର ପବନ ବହିବାରୁ ମୋତେ ବିଶେଷ ଶୀତ ହେଲା; କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭାତ ସମୟରେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ ନିକଟସ୍ଥ ନଦୀ ଘାଟରେ ନିର୍ଜୀବ ଅବସ୍ଥାରେ ଲାଗିଲି । ବୋଧହୁଏ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସକାଳୁ ମୋତେ ଦେଖି ପାରିଲେ, ମୋ ନିକଟରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକ ଜମା ହୋଇଥିବାର ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଲି । କିନ୍ତୁ ଦେଖିବାର କ୍ଷମତା କହିବାର ଶକ୍ତି ମୋର ନଥିଲା । କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମୁଁ ଶୁଣି ପାରୁଥିଲି । ସେହି ଦର୍ଶକ

—ଶହେ ପନ୍ଦର—

ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଯୁବକ ମୋ ନିକଟକୁ ଆସି ମୋଏ
ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ । ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଲି କୌଣସି ଲୋକ ମୋର ଅ
ନିକଟରେ ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ମୃତ ନା ଜୀବିତ ବୁଝିବା ଦେବାପା
ନିଜର ମସ୍ତକଟିକୁ ଆନ୍ଦୋଳନ କଲି । ଯୁବକଟି ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମବା
ମାନଙ୍କୁ ତାହା ଦେଖାଇ ଦେଲା ଏବଂ ସେମାନେ ମୋର ବନ୍ଧନ ମୁ
କରି ଦେଲା । ମୁଁ ନବଜୀବନ ଲାଭ କଲାପରି ମନେକଲି । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ
ଅସୀମ ଦୟାରୁ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରୁ ବଞ୍ଚିଗଲି ।

ତାପରେ ମୁଁ ସହର ମଧ୍ୟକୁ ଆସି ମୋର ଏହି ଛଦ୍ମ
ବେଶରେ ଗୋଟିଏ ସାମ୍‌ସନ୍ ଡ୍ରେସ ଷ୍ଟୋର ନିକଟରେ ହଣ୍ଟରବାଲ
ସହିତ ମୋର ଦେଖା ହେଲା । ମୁଁ ମୋର ନିଖୁଣ ଅଭିନୟ କରି ତ
ନିକଟରେ ଗୃହକର୍ମୀ ହୋଇ ରହିଲି ।

ଅନେକ ଦିନ ଧରି ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ
ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଯେଉଁଦିନ ଦସ୍ୟୁମାନେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ
କୌଶଳକରି ନେଇଗଲେ, ସେ ଦିନ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚିଠିଟିଏ
ନେଇ ଆସିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ମୁଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୁଣି ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫେରିଗଲି
ହଣ୍ଟରବାଲି ମୋତେ ଆଦୌ ସନ୍ଦେହ କରି ପାରି ନଥିଲା—
ବୁଇମାସ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଟେଲିଫୋନ ସାହାଯ୍ୟରେ
ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କଥାଭାଷା ଜାଣିପାରୁଥିଲି ଏବ
ଟେଲିଫୋନଟି ମନ୍ଦିର ନିକଟକୁ ମଧ୍ୟ ନେଇ ଯାଇଥିଲି । ତାହ
ବାଣୀଗୁଡ଼ିକ ରେକର୍ଡ କରିଛି ।

ବସନ୍ତବାବୁ ଓ ନୃସିଂହବାବୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଶେଖ
ବାବୁଙ୍କର କଥା ଶୁଣୁଥିଲେ ।

× × × ×

—ଶେଷ ପୋହଳ—

ଜଜ୍‌କୋର୍ଟ ଲୋକାରଣ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଦସ୍ୟୁଦଳଙ୍କର
ଚାର କରାଯିବ । ଦର୍ଶକମାନେ ଶେଷ ବିଚାର ଶୁଣିବା ଆଶାରେ
କୋର୍ଟ ସମ୍ମୁଖରେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି
ରକାରୀ ଓକିଲ ବାବୁଙ୍କୁ ରାୟ ନକଲଟି ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ,
ରକାରୀ ଓକିଲ ନକଲଟି ପଢ଼ି କହିଲେ—

ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ
ରାଯାଇ ପାରିନାହିଁ । କେବଳ ଟେଲିଫୋନ ସାହାଯ୍ୟରେ
ସମାନଙ୍କର ନିଜ ନିଜର ମନ୍ତବ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଜଜ୍‌ସାହେବ ରାୟ
ଦବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ ।

—ପ୍ରଥମ ମୁଦାଲି ମିସ୍ ବୀଣା କୁମାରୀ ଏକାଧିକ ହତ୍ୟା ଓ ଲୁଣ୍ଠନ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଜଜ ସାହେବ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତିମାନ ଫେରାର ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ୱାରେଣ୍ଟ ଜାରି କରାଗଲା—

—ଦ୍ୱିତୀୟ ମୁଦାଲି ଭାସ୍କର ମଙ୍ଗରାଜ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବଡ଼ ବଡ଼ ଚୋରିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥାଇ ମିସ୍ ବୀଣାକୁମାରୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ୧୦ ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ କରାଗଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ମିସ୍ ବୀଣାକୁମାରୀଙ୍କର ସହ ଫେରାର ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ୱାରେଣ୍ଟ ଜାରି କରାଗଲା ।

—ତୃତୀୟ ମୁଦାଲିମାନେ ମିସ୍ ବୀଣାକୁମାରୀର ହତ୍ୟା ଲୁଣ୍ଠନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ୫ ବର୍ଷ ଲେଖାଏଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ କରାଗଲା ।—

—ଶେଷ ସଂଗର—

ବିଚାରପତି ବିଚାରାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଉଠିଗଲେ । ଦର୍ଶକବୃନ୍ଦ ନିଜ ନିଜର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ଶେଖରବାବୁ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ପରିହାସ କରି କହିଲେ—"କି ଜନକ; ତୁମର ଏ ଅଭିନୟ ଶେଷ ନା ଆରମ୍ଭ···?

× × × ×

ଏହାପରେ ମିସ୍ ବୀଣାକୁମାରୀର ଭୟାବହ ଦୁଃସାହସିକ ଜଘନ୍ୟ କାଣ୍ଡକୁ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ମୁକ୍ତ ଅପେକ୍ଷାରେ

—ସମାପ୍ତ—

ମୁଦ୍ରାକର—ଶ୍ରୀ ଅଜୟକୁମାର ଘୋଷ, ଶ୍ରୀ ହରନାଥ ପ୍ରେସ୍, କଟକ-୨